واحد مطالعات آماری و راهبردی دبیرخانه

انجمن صنایع نساجی ایران

۷۶

مروری بر روابط تجاری کشور هند

تهیه، تنظیم و گردآوری:

زینب بخشی نفوتی

مهدیه اسکافی

@aiti.org.ir

09129583657

t.me/aiti1395

www.aiti.org.ir

26200196

info@aiti.org.ir

زمستان ۱۴۰۲

استفاده از مطالب این جزوه با ذکر مأخذ بلامانع است

فهرست

مقدمه ۴

تاریخ ۴

مقایسه شاخص تجاری و اقتصادی ایران و هند ۵

شرکای تجاری هند ۸

صنعت نساجی هند ۱۳

پنبه ۱۸

چالش‌های تولید پنبه هند ۱۸

چالش‌های کارخانجات پنبه ۲۱

پشم ۲۴

ابریشم ۳۰

جوت ۳۲

الیاف بشر ساخت ۳۵

فرش و کفپوش ۴۳

پوشاک هند ۵۲

تاریخچه پوشاک هندی ۵۳

بازار داخلی و بین‌المللی پوشاک هند ۵۳

ماشین آلات نساجی ۶۲

چشم انداز جهانی ماشین آلات نساجی ۶۳

چشم‌انداز ماشین آلات نساجی هند ۶۵

تجارت ماشین‌آلات نساجی هند ۶۶

طرح‌ها و ابتکارات کلیدی دولت هند برای تبدیل شدن به یک منبع صادراتی در ماشین‌آلات نساجی ۶۸

ماشین‌آلات اخیر هندی در نمایشگاه ITME ۲۰۲۲ ..... ۷۰

تجارت ماشین‌آلات نساجی ایران – هند ۷۰

نمایشگاه‌های نساجی هند ۷۳

پایداری در صنعت نساجی هند ۷۴

پنبه هند و پایداری ۷۵

پایداری پوشاک هند ۷۷

مروری بر مراودات تجاری ایران و هند ۷۹

منابع ۸۳

هند

تاریخ، اقتصاد، جغرافیا، فرهنگ و مذاهب

مقدمه

هند، پرجمعیت‌ترین کشور جهان است و باتوجه به جمعیت ثبت شده این کشور در تاریخ ۱۹ ژانویه ۲۰۲۳، ۱۷.۳۸٪ از جمعیت کره زمین را شامل می‌شود. جمعیت هند برابر با ۱ ۴۲۵ ۷۷۵ ۸۵۰ نفر است که از این جمعیت ۴۸.۴٪ را زنان و ۵۱.۶٪ را مردان تشکیل داده‌اند. طبق آمار ثبت شده در سال ۲۰۲۲، ۶۴٪ از جمعیت هند در مناطق روستایی سکونت دارند.

هند با کشورهای پاکستان، چین، میانمار، بوتان، نپال و بنگلادش همسایه می‌باشد. این شبه جزیره با خلیج بنگال، اقیانوس هند و دریای عرب در ارتباط است. مساحت این کشور برابر با km^2 ۳ ۲۸۷ ۲۶۰ بوده و رتبه هفتمین کشور پهناور جهان را دارا است. ۶۰٪ از این مساحت را زمین‌های کشاورزی تشکیل می‌دهند. هند به ۲۸ ایالات تقسیم‌بندی می‌شود که پایتخت آن در شهر دهلی دومین ایالت پر جمعیت هند قرار دارد.

این کشور ادیان و مذاهب گوناگونی را در بردارد اما عمده‌ترین مذهب افراد، دو مذهب: ۱) هندوبا ۷۹.۸٪ و سننی‌با ۹.۵٪ از جمعیت است. در هند ۲۲ زبان رایج وجود دارد و پرگویش‌ترین زبان‌های این کشور، زبان هندی با ۴۱٪، بنگالی با ۸.۱٪ و تولگو با ۷.۲٪ از جمعیت هستند.

کشور هند از ۶ ناحیه اقلیمی متفاوت تشکیل شده است و از تنوع آب و هوایی قابل توجهی برخوردار است. آب و هوا این کشور در شمال به صورت گرمسیری و امتداد آن به بخش مرکزی به صورت ناحیه نیمه گرمسیری همراه با باران‌های موسمی است. حضور رشته کوه هیمالیا در نپال در شمال کشور هند بسیار بر روی آب و هوای آن اثر گذار است و حتی سبب بارش برف در شمال این کشور در فصل زمستان می‌گردد. در مقابل در فصل تابستان دما این کشور به ۵۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد. وجود هوای شرجی و مرطوب به دلیل اقیانوس هند سبب شده تا دما در این نواحی پایین باشد و باتوجه به فصول مختلف سال، دما بین ۲۵ تا ۳۵ درجه سانتی گراد در نوسان است.

تاریخ

حدود ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ سال قبل از میلاد مسیح، گروهی بزرگ از آریایی‌ها از شمال شرق ایران بسوی منطقه سند حرکت کردند که به آن مهاجرت آریایی‌ها به هند می‌گویند. مبادلات و مهاجرت‌ها همواره میان ایران و هند آز آن دوره تا کنون وجود داشته است. در کتیبه‌های هخامنشی از هند نام برده شده و قلمروی داریوش بزرگ تا تمدن سند ادامه داشته است. ایران و هند تا سال ۱۹۴۸ مرز دریایی، حوزه جغرافیایی و تاریخی مشترکی داشته‌اند. در دوران معاصر و پس از استقلال هند پیمان دوستی به نام صلح و دوستی ابدی بین ایران و هند و در زمان پهلوی امضا شد. روابط ایران و هند در زمان پهلوی بسیار مشترک و دوستانه بود.

با فروپاشی شوروی، بروز بحران افغانستان و اهمیت یافتن کشورهای آسیای مرکزی برای هند، بسترهایی برای نزدیکی بیشتر ایران و هند فراهم شد. در چند سال گذشته، سفر نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند، به ایران در خردادماه ۱۳۹۵ (اولین دیدار در ۱۵ سال گذشته) و تفاهم‌نامه‌ای به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار برای توسعه بندر چابهار، سرمایه‌گذاری برای احداث خط آهن، توافق سه‌جانبه بین ایران، هند و افغانستان برای احداث کریدورحمل و نقل بین‌المللی در چابهار جهت گسترش روابط بسته شد.

مقایسه شاخص تجاری و اقتصادی ایران و هند

اطلاعات دو جدول زیر از سایت **world bank** برای ایران و هند جمع آوری شده است. هند به عنوان یکی از اقتصادهای در حال رشد با تجربه چالش‌هایی همانند تنش‌های سیاسی و جغرافیایی، فشارهای تورمی توانسته است در دو دهه‌ی اخیر(علی الخصوص از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹) سطح فقر را به بیش از نصف جمعیت فقرا کاهش دهد. پس از همه‌گیری ویروس کرونا، میزان کاهش فقر با نرخ کندتری صورت گرفت اما در سال اخیر (۲۰۲۱-۲۰۲۲) توانست متعادل گردد. بین سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ تولید ناخالص داخلی این کشور به میزان ۷.۶٪ افزایش یافته است.

سرعت افزایش تورم هند از شیوع بیماری کرونا آغاز می‌شود که در کنار مشکلات تغییرات آب و هوایی هند و کمبود آب بر روی هزینه‌های تامین مالی و کیفیت تولید در این کشور اثر گذار بوده است. جنگ میان روسیه و اوکراین اگرچه سبب دست‌یابی هند به بخشی از بازارهای نفتی روسیه با قیمت پایین‌تر از قیمت جهانی گردید اما نرخ واردات سوخت و کود را در این کشور و جهان افزایش داد. با افزایش همکاری روسیه و چین بعد از آغاز جنگ، هند به عنوان اقتصاد جایگزین چین در تجارت با کشورهای اروپایی و آمریکایی تبدیل گردید. ترویج تجارت، افزایش تقاضا خارجی و اصلاحات ساختاری عاملی بر تعدیل نوسانات حاصل از جنگ و از سرگیری رشد اقتصادی هند شد.

جمعیت بالای این کشور سبب شده تا به نسبت ایران از تولید ناخالص داخلی بیشتری برخوردار باشد. شاخص توسعه انسانی گزارش شده برای هند برابر ۰.۶۳۳ است که این مقدار از شاخص توسعه انسانی ایران برابر با ۰.۷۷۴ کمتر می‌باشد، که به جمعیت فقرا در این کشور که برابر با جمعیت کل ایران است و سطح زندگی در این کشور اطلاق می‌گردد.

طبق گزارش **OECD** تجارت این کشور نسبت به سال‌های گذشته رشد کرده است. واردات ۲۱.۳٪ و صادرات ۱۳.۴٪ از **GDP** را تشکیل داده است. افزایش ارزش تجارت هند در سال‌های اخیر به خصوص در بخش صادرات سبب شده است علاوه بر بدل شدن هند به عنوان اولین کشور درحال توسعه (درسال ۲۰۲۲)، جایگاه ارزش ارز محلی حفظ شود و نسبت به ایران تورم موثر بر اقتصاد داخل کشور با سرعت کمتری افزایش یابد.

جدول۱_ شاخص تجاری و اقتصادی هند

	سال	واردات (میلیارد دلار)	صادرات (میلیارد دلار)	GDP (هزار میلیارد دلار)	تورم
هند	۲۰۱۸	۵۱۴.۴۶	۳۲۴.۷	۲.۷	۳.۹
	۲۰۱۹	۴۸۶.۰۶	۳۲۴.۳	۲.۸۴	۳.۷
	۲۰۲۰	۳۷۳.۲	۲۷۶.۴	۲.۶۷	۶.۶
	۲۰۲۱	۵۷۳.۰۹	۳۹۵.۴	۳.۱۵	۵.۱
	۲۰۲۲	۷۲۰.۴۴	۴۵۳.۴	۳.۳۹	۶.۷

منبع: **World Bank**

جدول۲_ شاخص تجاری و اقتصادی ایران

	سال	واردات (میلیارد دلار)	صادرات (میلیارد دلار)	GDP (میلیارد دلار)	تورم
ایران	۲۰۱۸	۴۹.۳۵	۱۰۳.۴۲	۳۲۷.۹	۸
	۲۰۱۹	۴۱.۸۳	۶۵.۷۲	۲۸۳.۶۵	۱۸
	۲۰۲۰	۳۸.۷۶	۴۶.۹۲	۲۳۹.۷۴	۳۹.۹
	۲۰۲۱	۴۸.۹۸	۷۱.۶۵	۳۵۹.۱	۳۰.۶
	۲۰۲۲	۵۵.۴۵	۷۳	۳۸۸.۵۴	۴۳.۴

منبع: **World Bank**

تجارت

شرکای تجاری هند

در این بخش اطلاعات مربوط به ۱۰ شـریک اول تجاری این کشـور در بخش واردات و صـادرات به همراه ۹ کشـور منتخب شـامل: اسـپانیا، انگلسـتان، ازبکسـتان، آلمان، ایتالیا، پاکسـتان، ترکیه، ویتنام و کامبوج در جداول ۳ الی ۶ از مرکز ITC (International Trade Centre) در سـال ۲۰۲۲، به همراه عمده کالاهای تجارت یافته، ارزش کالاهای نسـاجی تجارت یافته و درصـد حجم تجارت نسـاجی نسـبت به کل بخش آن تجارت جمع آوری و محاسـبه شـده اسـت. هند در سـال ۲۰۲۲ در بخش واردات رتبه ۸ جهان با ارزش ۷۳۲.۵ میلیارد دلار و در بخش صـادرات در رتبه ۱۷ جهان با ارزش ۴۵۲.۶ میلیارد دلار قرار داشـته اسـت. در نمودار زیر توزیع سـهم هر یک از شرکای تجاری این کشور در تجارت با هند قرار گرفته است.

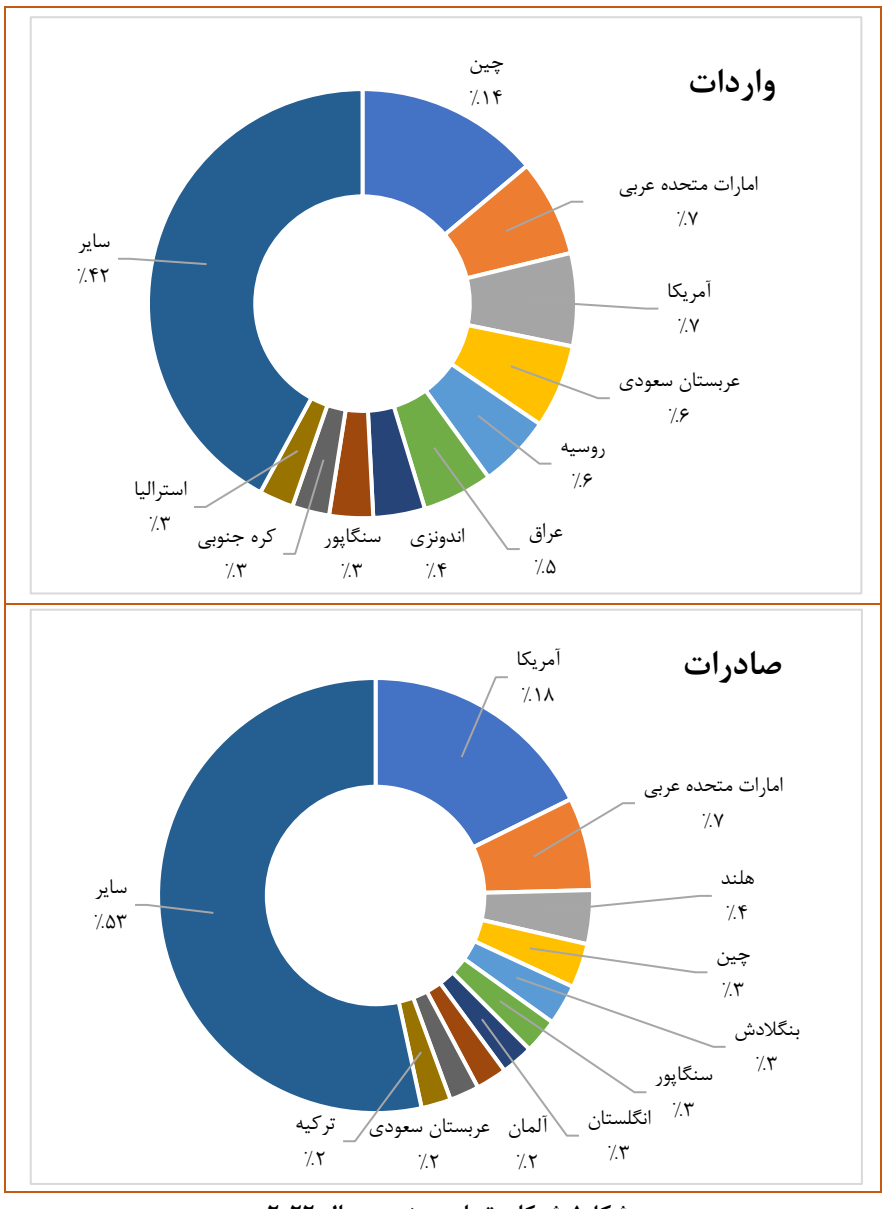

شکل۱_شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

جدول۳_۱۰ شریک اول واردات هند در سال ۲۰۲۲

ردیف	کشور	ارزش واردات (میلیارد دلار)	عمده کالا	سهم از واردات کل
۱	چین	۱۰۲.۲	ماشین آلات، محصولات صنایع شیمیایی(کود، مواد شیمیایی، رنگ و ...)، فلزات(آهن، آلمینیوم و ...)	۱۳.۹
۲	امارات متحده عربی	۵۳.۸	نفت و مواد معدنی، فلزات گرانبها، وسایل نقلیه(هواپیما، کشتی و ...)	۷.۳
۳	آمریکا	۵۱.۷	نفت و مواد معدنی، ماشین آلات، صنایع شیمیایی(مواد شیمیایی، دارو و ...)	۷
۴	عربستان سعودی	۴۶.۱	نفت و مواد معدنی، محصولات صنایع شیمیایی(کود، مواد شیمیایی و ...)، مواد و اشیا پلاستیکی	۶.۳
۵	روسیه	۴۰.۶	نفت و مواد معدنی، محصولات صنایع شیمیایی(کود، مواد شیمیایی و ...)، فلزات و فلزات گرانبها	۵.۵
۶	عراق	۳۹	نفت و مواد معدنی، ماشین آلات، مواد غذایی و میوجات	۵.۳
۷	اندونزی	۲۸.۶	نفت و مواد معدنی، مواد غذایی، محصولات صنایع شیمیایی(مواد شیمیایی، مواد شوینده، دارو و ...)	۳.۹
۸	سنگاپور	۲۴.۴	نفت و مواد معدنی، ماشین آلات، وسایل نقلیه	۳.۳
۹	کره جنوبی	۲۰.۷	ماشین آلات، فلزات(آهن، استیل و ....)، مواد و اشیا پلاستیکی	۲.۸
۱۰	استرالیا	۱۹.۶	نفت و مواد معدنی، فلزات گرانبها، محصولات صنایع شیمیایی(مواد شیمیایی، رنگ و ...)، پنبه	۲.۶

منبع: ITC

جدول۴_میزان واردات هند از سایر کشورهای منتخب مورد نظر در سال ۲۰۲۲

ردیف	کشور	ارزش واردات	عمده کالا	سهم از واردات کل
۱	آلمان	۱۳.۹ میلیارد دلار	ماشین آلات، دستگاه های کنترل و دقت سنجی، مواد و اشیا پلاستیکی، وسایل نقلیه	۱.۸
۲	انگلستان	۹.۶۲ میلیارد دلار	فلزات گرانبها، ماشین آلات، فلزات(آهن، آلمینیوم، مس و ...)، نفت و مواد معدنی	۱.۳
۳	ویتنام	۹ میلیارد دلار	ماشین آلات، محصولات صنایع شیمیایی(کود، مواد شیمیایی و ...)، فلزات(مس، اهن و ...)	۱.۲
۴	ایتالیا	۵.۵ میلیارد دلار	ماشین آلات، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، مواد شیمیایی، رنگ و ...)، نفت و مواد معدنی	۰.۷
۵	ترکیه	۳.۶ میلیارد دلار	نفت و مواد معدنی، ماشین آلات، فلزات گرانبها	۰.۴
۶	اسپانیا	۲.۷ میلیارد دلار	نفت و مواد معدنی، ماشین آلات، محصولات صنایع شیمیایی(رنگ، مواد شیمیایی و ...)	۰.۳
۷	کامبوج	۱۲۰.۴ میلیون دلار	محصولات صنایع شیمیایی(رنگ، مواد شیمیایی و ...)، ماشین آلات، پوشاک	۰.۰۱

۸	ازبکستان	۹۳ میلیون دلار	فلزات گرانبها، محصولات نباتی(صمغ)، محصولات صنایع شیمیایی(کود، مواد شیمیایی و ...)	۰.۰۱
۹	پاکستان	۱۹.۹ میلیون دلار	وسایل نقلیه، مواد غذایی و میوجات، صنایع شیمیایی(نمک، مواد شیمیایی و ...)	ناچیز

منبع: **ITC**

جدول۵_۱۰ شریک اول صادرات هند در سال ۲۰۲۲

ردیف	کشور	ارزش صادرات (میلیارد دلار)	عمده کالا	سهم از صادرات کل
۱	آمریکا	۸۰.۲	فلزات و فلزات گرانبها، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، مواد شیمیایی و ...)، نفت و مواد معدنی، ماشین آلات	۱۷.۷
۲	امارات متحده عربی	۳۱.۳	نفت و مواد معدنی، فلزات و فلزات گرانبها، ماشین آلات، پوشاک	۶.۹
۳	هلند	۱۸.۵	نفت و مواد معدنی، ماشین آلات، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، رنگ، مواد شیمیایی و ...)	۴
۴	چین	۱۵	نفت و مواد معدنی، ماشین آلات، حیوانات و محصولات حیوانی، محصولات صنایع شیمیایی(نمک، مواد شیمیایی و ...)	۳.۳
۵	بنگلادش	۱۳.۸	پنبه، نفت و مواد معدنی، محصولات نباتی و غذایی(غلات، شکر و ...)	۳
۶	سنگاپور	۱۱.۸	نفت و مواد معدنی، فلزات گرانبها، ماشین آلات، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، رنگ، مواد شیمیایی و ...)	۲.۶
۷	انگلستان	۱۱.۲	ماشین آلات، پوشاک، نفت و مواد معدنی، فلزات گرانبها	۲.۴
۸	آلمان	۱۰.۴	ماشین آلات، پوشاک، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، مواد شیمیایی و ...)	۲.۳
۹	عربستان سعودی	۱۰.۱	نفت و مواد معدنی، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، مواد شیمیایی و ...)، محصولات نباتی و غذایی(غلات، شکر و ...)	۲.۲
۱۰	ترکیه	۱۰	نفت و مواد معدنی، فلزات(آهن، آلمینیوم و ...)، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، مواد شیمیایی، رنگ و ...)، انواع الیاف	۲.۲

منبع: **ITC**

جدول۶_صادرات هند به سایر کشورهای منتخب در سال ۲۰۲۲

ردیف	کشور	ارزش صادرات	عمده کالا	سهم از صادرات کل
۱	انگلستان	۱۱.۲ میلیارد دلار	ماشین آلات، پوشاک، نفت و مواد معدنی، فلزات گرانبها	۲.۴
۲	آلمان	۱۰.۴ میلیارد دلار	ماشین آلات، پوشاک، محصولات صنایع شیمیایی (دارو، مواد شیمیایی و ...)	۲.۳
۳	ترکیه	۱۰ میلیارد دلار	نفت و مواد معدنی، فلزات(آهن، آلمینیوم و ...)، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، مواد شیمیایی، رنگ و ...)، انواع الیاف	۲.۲
۴	ایتالیا	۸.۵ میلیارد دلار	ماشین آلات، فلزات(آهن، آلومینیوم و ...)، محصولات صنایع شیمیایی(مواد شیمیایی، رنگ و ...)، پوشاک	۱.۸
۵	ویتنام	۵.۸ میلیارد دلار	فلزات(آهن، آلومینیوم و ...)، حیوانات و محصولات حیوانی، محصولات نباتی(غلات، دانه روغنی و ...)	۱.۲
۶	اسپانیا	۴.۷ میلیارد دلار	محصولات صنایع شیمیایی(مواد شیمیایی، دارو و ...)، ماشین آلات، پوشاک، فلزات(آهن، استیل و ...)	۱
۷	پاکستان	۶۲۹.۴ میلیون دلار	محصولات صنایع شیمیایی(مواد شیمیایی، دارو و ...)، پوشاک، مواد غذایی و نباتی(شکر، قهوه، دانه روغنی و ...)	۰.۱۳
۸	ازبکستان	۲۸۶.۲ میلیون دلار	محصولات صنایع شیمیایی(مواد شیمیایی، دارو، رنگ و ...)، ماشین آلات، محصولات حیوانی و نباتی(گوشت، قهوه، چای، میوجات و ...)	۰.۰۶
۹	کامبوج	۲۷۷.۳ میلیون دلار	محصولات صنایع شیمیایی(مواد شیمیایی، دارو، رنگ و ...)، منسوجات، محصولات حیوانی	۰.۰۶

منبع: ITC

به علت ناقص بودن اطلاعات مربوط به کشور ایران در سایت مذکور جهت بررسی تجارت ایران با هند از اطلاعات ثبت شده در گمرک ایران مورد استفاده قرار گرفت و به شکل جدول زیر گردآوری شده است.

جدول۷_تجارت ایران با هند ۱۴۰۱

تجارت	ارزش تجارت (میلیارد دلار)	عمده کالا	سهم تجارت از تجارت کل
واردات	۲.۱	نفت و مواد معدنی، محصولات صنایع شیمیایی(نمک، کود، مواد شیمیایی و ...)، محصولات نباتی(قهوه، چای، دانه های روغنی، میوه و ...)	۰.۲
صادرات	۲.۸	محصولات نباتی و صنایع غذایی(غلات، شکر، میوه و ...)، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، مواد شیمیایی، محصولات آرایشی و ...)، ماشین آلات	۰.۶

منبع: گمرک ایران

جمعیت زیاد، نرخ رشد اقتصادی بالا، رقابت با چین در بازارهای تجاری و دسترسی به منابع طبیعی سبب شده است تا این کشور طیف گسترده‌ای از کالاها را در بازارهای جهانی مورد تجارت و مبادله قرار دهد. در جدول زیر عمده گروه کالاهای تجارت یافته این کشور تقسیم‌بندی شده است. در این تقسیم‌بندی سهم هر بخش از اطلاعات سایت ITC در سال ۲۰۲۲ گردآوری و هر سهم مقدار ارزش تجارت یافته نسبت به کل ارزش تجارت در آن بخش (صادرات یا واردات) محاسبه گردید.

جدول۸ ـ پنج گروه اول کالاهای وارداتی هند به همراه گروه کالاهای نساجی در سال ۲۰۲۲

ردیف	عمده کالا	ارزش واردات (میلیارد دلار)	درصد نسبت به کل واردات
محصولات معدنی	نفت خام، بلوک زغال سنگ، گاز، نفت تصفیه شده	۲۸۷.۷	۳۹.۲
ماشین آلات	مدار، کامپیوتر، تلفن، تجهیزات خنک کننده، تجهیزات صوتی، سیستم های اداری	۱۲۴.۴	۱۶.۹
فلزات گران‌بها	طلا، الماس، نقره، سنگ جواهرات	۷۸.۱	۱۰.۶
مواد شیمیایی	ترکیبات شیمیایی آلی، ترکیبات شیمیایی غیر آلی، کود، محصولات شیمیایی، محصولات پزشکی	۷۷.۱	۱۰.۵
فلزات	ضایعات آهن، ضایعات آلومینیوم، مس خالص، صفحات نورد استیل، آلیاژ آهن	۴۳	۵.۸
نساجی	الیاف مصنوعی فیلامنتی، الیاف مصنوعی استیپل، پارچه حلقوی، پوشاک کشباف، پوشاک غیر کشباف	۱۰.۶	۱.۴

منبع: ITC

جدول۹ـ پنج گروه اول کالاهای صادراتی هند در سال ۲۰۲۲

ردیف	عمده کالا	ارزش صادرات (میلیارد دلار)	درصد نسبت به کل صادرات
محصولات معدنی	نفت تصفیه شده، سنگ آهن، گرانیت، برق	۱۰۲.۸	۲۲.۷
مواد شیمیایی	پکیج دارو، ترکیبات حلقوی، آفتکش، رنگ مصنوعی	۶۰.۴	۱۳.۳
ماشین آلات و وسایل مکانیکی	بردهای الکتریکی، وسایل نقلیه برقی، توربین های گازی، انتقالات، دریچه ها، اجزا موتور، سیم عایق، پمپ آب، موتور احتراق	۵۴	۱۱.۹
فلزات	آلومینیوم خام، نورد آهن، آهن نیمه کاره، آلیاژ آهن، صفحات و نوردهای کوت شده آهنی	۴۰.۵	۸.۹
نساجی	پنبه، پوشاک کشباف، پوشاک غیر کشباف، منسوجات آماده	۳۸.۳	۸.۴

منبع: ITC

صنعت نساجی هند

صنعت نساجی هند

هند سومین صادرکننده بزرگ پوشاک و منسوجات و یکی از اولین تولیدکننده پنبه و جوت در جهان است، همچنین دومین تولیدکننده ابریشم در جهان نیز می‌باشد. این صنعت ۲٪ از تولید ناخالص داخلی و ۷٪ از صادرات این کشور را تشکیل داده است. به طور کلی در سال ۲۰۲۱، صنایع نساجی و پوشاک به همراه صنایع دستی ۱۱.۴٪ از صادرات این کشور را تشکیل داده‌اند. ۹۵٪ از پارچه‌های دستباف جهان در داخل هند تولید می‌شوند. بازار منسوجات صنعتی این کشور ۱۶ میلیارد دلار تخمین زده شده است و ۶٪ از بازار جهانی را شامل می‌شود. صنعت نساجی و پوشاک دومین صنعت پر اشتغال کشور بوده و به طور مستقیم ۴۵ میلیون نفر در آن مشغول به کار هستند. ۱۰۰ میلیون نفر از شاغلان به طور غیر مستقیم و از طریق صنایع وابسته به این صنعت مرتبط می‌گردند. هند دومین کشور در شاخص PPE(تجهیزات حفاظت فردی) می‌باشد و بیش از ۶۰۰ شرکت در آن دارای گواهینامه تجهیزات حفاظت فردی تولید می‌باشد.

اطلاعات به دست آمده زیر از سایت ITC از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ میلادی مربوط به بخش نساجی و پوشاک از کد تعرفه ۵۰ الی ۶۳ هم در واردات و هم در صادرات جمع آوری گردیده است. طبق آمار به دست آمده، بخش نساجی و پوشاک هند در سال ۲۰۲۲ در بخش واردات تجارت دارای ارزش ۱۰.۶۷ میلیارد دلار و در بخش صادرات به ارزش ۳۸.۳۱ میلیارد دلار بوده است که نسبت به سال ۲۰۱۸ به ترتیب به مقدار ۴۵٪ و ۳٪ رشد یافته است.

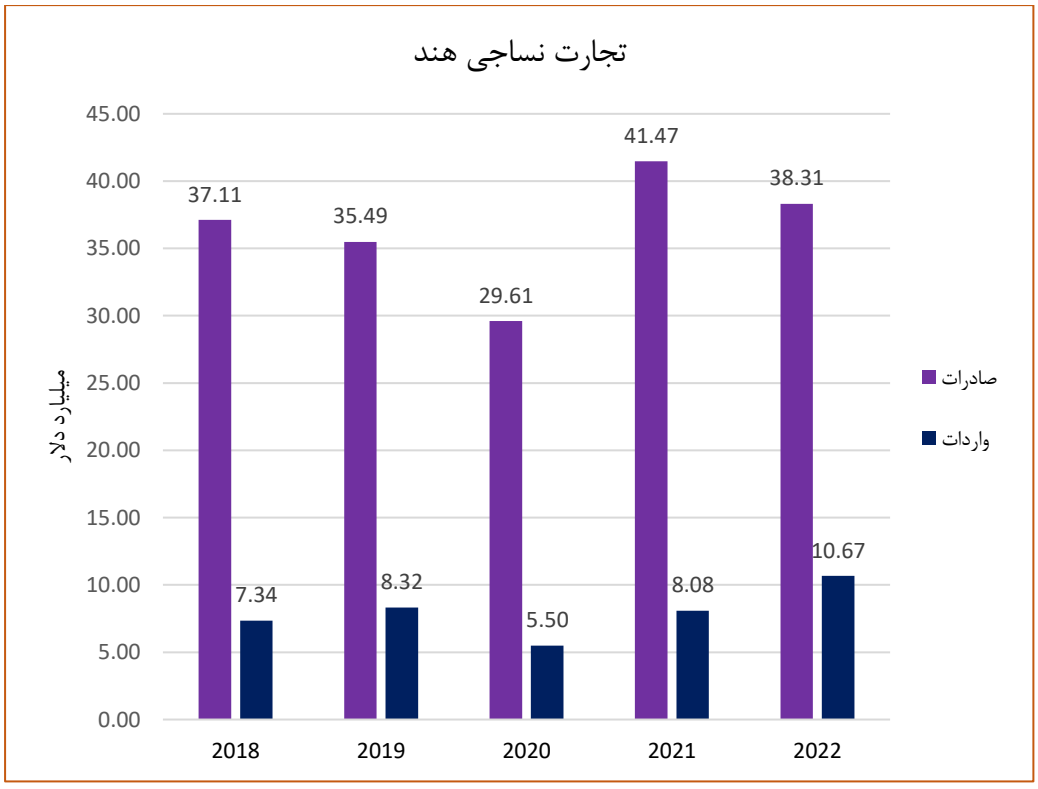

شکل۲_ارزش تجارت کالاهای نساجی هند از ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

طبق نمودار زیر توزیع سهم هر یک از گروه‌های کالایی بخش نساجی در تجارت هند گردآوری شده است. در بخش واردات گروه کالای۵۲ (پنبه) با ۱۶٪، ۵۴ (الیاف سینتتیک فیلامنتی) با ۱۶٪، ۵۵ (الیاف سینتتیک غیر یکسره) با ۱۲٪ و ۶۲ (پوشاک غیر کشباف) با ۹٪ بیشترین سهم را دارا می‌باشد. در بخش صادرات گروه کالای ۶۱ (پوشاک کشباف) با ۲۲٪، ۶۰ (پارچه‌های کشباف) با ۲۱٪، ۵۰ (پنبه) با ۱۸٪ و ۶۲ (پوشاک غیر کشباف) با ۱۶٪ بیشترین سهم را دارا می‌باشد.

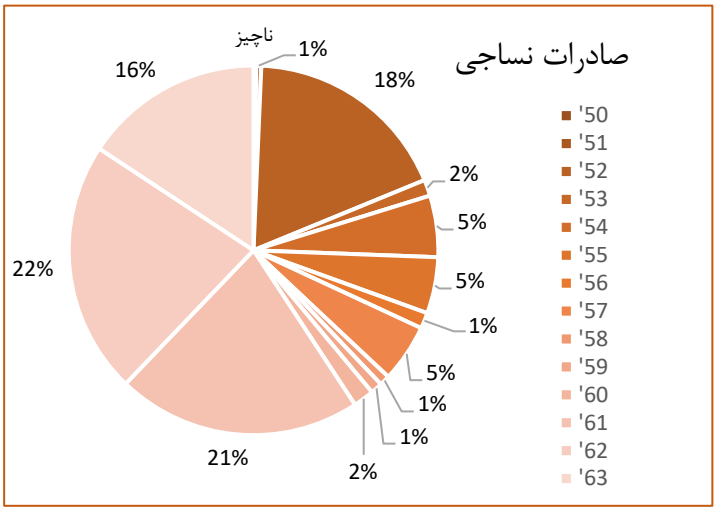

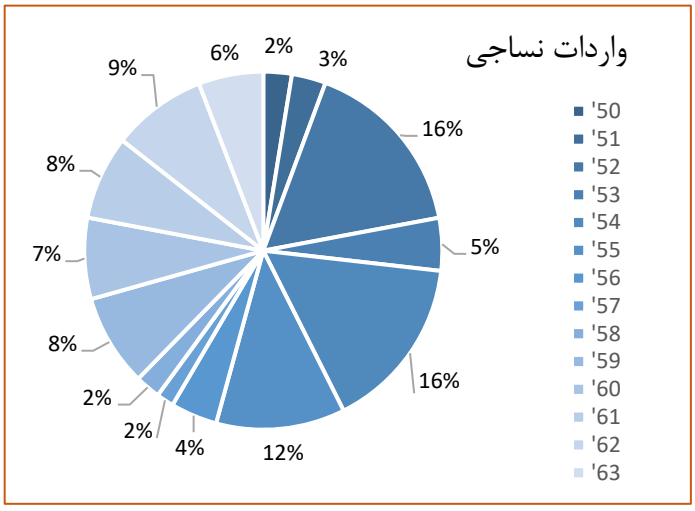

شکل ۳_تجارت کالاهای نساجی هند در سال ۲۰۲۲

در جداول زیر عمده کالاهای وارد و صادر شده هند در بخش نساجی از سایت ITC گردآوری شده است. در این جداول گروه کالاهای نساجی و زیر گروه‌های هرکدام که در تجارت هند سهم بزرگی داشته‌اند به همراه ارزش تجارت در ۴ سال میلادی اخیر و عمده شرکای تجاری آن کالا و سهم هر کشور در سال ۲۰۲۲ گردآوری شده است. جدول ۱۰ شامل اطلاعات مذکور در بخش واردات و جدول ۱۱ شامل این اطلاعات در بخش صادرات است. باتوجه به جداول در بخش واردات شرکای تجاری اول شامل چین و بنگلادش در بخش صادرات شامل آمریکا و انگلستان می‌باشد

جدول۱۰_ عمده کالاهای وارداتی گروه نساجی هند

کد تعرفه	گروه کالا		سهم از گروه کالا در سال ۲۰۲۲	ارزش واردات (میلیون دلار)				مبدا وارداتی
				۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	
۵۲	۵۲۰۱	الیاف پنبه	۸۳٪	۱۵۵۲	۴۸۶	۷۱۲	۱۷۴۹	۳۰.۶٪ آمریکا، ۱۶.۶٪ استرالیا، ۷.۵٪ چین، ۷.۱٪ سنگاپور
	۵۲۰۸	پارچه پنبه	۶.۲٪					
	۵۲۰۵	نخ پنبه	۳.۷٪					
۵۴	۵۴۰۲	نخ فیلامنتی مصنوعی	۵۳.۸٪	۱۰۶۹	۷۴۵	۱۵۰۰	۱۶۸۳.۵	۶۹.۱٪ چین، کره جنوبی ۴.۴ ٪، اندونزی ۴.۱٪
	۵۴۰۳	نخ فیلامنتی سلولز بلزیابی شده	۲۴٪					
	۵۴۰۷	پارچه فیلامنتی مصنوعی	۱۶٪					
۵۵	۵۵۰۴	الیاف استیپل سلولز بازیابی شده	۲۵.۱٪	۹۶۵	۷۴۷	۱۰۵۸	۱۲۴۴	۴۱.۸٪ چین، اندونزی ۱۲٪، تایلند ۷.۵٪
	۵۵۰۹	نخ رسیده الیاف مصنوعی	۲۱.۴٪					
	۵۵۰۳	الیاف استیپل مصنوعی	۱۸٪					
۶۲	۶۲۰۳	لباس به صورت دست مردانه	۳۰٪	۶۶۵	۵۱۳	۶۰۱	۹۱۵	۴۵.۲٪ بنگلادش، ۱۴.۹٪ چین

	۶۲۰۴	لباس به صورت دست زنانه	۲۱.۲٪					
۶۴	۶۴۰۴	کفش بیرونی با رویه مواد نساجی	۴۶.۴٪	۷۶۵	۴۴۲.۵	۶۰۰	۹۰۸	چین ۳۸.۱٪، ویتنام ۲۹.۵٪
	۶۴۰۲	کفش بیرونی با رویه کائوچو یا پلاستیک	۲۸.۶٪					
۵۹	۵۹۰۳	پارچه کوت شده با پلاستیک	۴۶.۶٪	۷۹۵	۵۰۵	۸۳۱	۸۸۷	چین ۶۰.۱٪، ویتنام ۱۱.۴٪
	۵۹۰۲	پارچه استخوان بندی لاستیک	۳۲٪					
۶۱	۶۱۰۹	تیشرت، زیر پوش ... کشباف	۲۲٪	۵۱۰	۳۷۶	۵۵۷	۸۱۰	بنگلادش ۳۶.۶٪، چین ۲۶.۵٪
	۶۱۱۰	پیراهن، پلیور، جلیقه کشباف	۱۷.۸٪					

منبع: **ITC**

جدول۱۱- عمده کالاهای صادراتی گروه کالایی نساجی هند

کد تعرفه	گروه کالا		سهم از گروه کالا در سال ۲۰۲۲	ارزش صادرات (میلیون دلار)				مقصد صادراتی
				۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	
۶۲	۶۲۰۴	لباس به صورت دست زنانه	۳۶.۵٪	۸۳۶۲	۶۱۰۴.۵	۷۳۳۳	۸۴۷۳	آمریکا ۳۵.۸٪، انگلستان ۹.۱٪
	۶۲۰۳	لباس به صورت دست مردانه	۱۳.۲٪					
۶۱	۶۱۰۹	تیشرت، زیر پوش ... کشباف	۳۱٪	۷۸۸۰	۶۱۲۰	۷۸۷۰	۸۲۰۳	آمریکا ۳۳.۲ ٪، امارات متحده عربی ۸.۶٪، انگلستان ۸.۴٪
	۶۱۱۱	پوشاک کشباف نوزادان	۱۳.۱٪					
۵۲	۵۲۰۵	نخ پنبه	۴۴.۴٪	۶۰۰۳	۵۸۰۹	۱۰۰۲۸	۶۹۴۲.۵	بنگلادش ۴۲.۳٪، سریلانکا ۴٪
	۵۲۰۸	پارچه پنبه	۱۹.۳٪					
۶۳	۶۳۰۲	کالای خواب، رومیزی ...	۳۳.۸٪	۵۱۶۳	۴۷۷۱	۶۶۷۷	۶۰۲۱	آمریکا ۴۷٪، انگلستان ۴.۴٪
	۶۳۰۴	سایر اشیا مبلمان	۳۱.۱٪					
۶۴	۶۴۰۳	کفش با رویه چرم طبیعی	۷۲.۵٪	۲۸۰۸	۱۹۱۵	۲۳۳۸	۳۰۲۲	آمریکا ۲۳.۲٪، آلمان ۱۰.۹٪، انگلستان ۱۰.۹ ٪
	۶۴۰۶	کفش(رویه، پاشنه، کف داخلی	۱۰.۱٪					
۵۴	۵۴۰۲	نخ فیلامنت مصنوعی	۵۰٪	۲۳۴۲.۵	۱۶۳۵	۲۳۴۱	۲۰۶۱	ترکیه ۱۵.۶٪، امارت متحده عربی ۹٪، بنگلادش ۹٪، آمریکا ۸.۶٪
	۵۴۰۷	پارچه از فیلامنت مصنوعی	۴۴.۶٪					
۵۷	۵۷۰۲	فرش ماشینی	۳۵.۳٪	۱۷۲۴	۱۶۸۹	۲۲۶۴	۱۹۴۶	آمریکا ۵۸٪، آلمان ۵٪
	۵۷۰۳	موکت نمدی	۳۲.۹٪					

منبع: **ITC**

پنبه هند

پنبه

از قرن ۱۹ هند یکی از تولیدکننده‌های بزرگ پنبه در جهان بوده است. در زمان باستان اولین بار در جنوب آسیا که کشور پاکستان و شهرهای کراچی و بلوچستان کنونی آن می‌باشد این گیاه کشت شده است و دور از انتظار نمی‌باشد که اولین پارچه در این منطقه تولید گردد. پنبه یکی از ارکان اصلی صنعت و کشاورزی هند است[۱].

درصنعت نساجی هند بعد از تولید الیاف مصنوعی، صنعت پنبه دومین بخش توسعه یافته می‌باشد. وجود عواملی مانند در دسترس بودن مواد خام، بازار، حمل و نقل، نیروی کار و آب و هوای مرطوب سبب شده است تا این بخش گسترش یابد. پنبه منبع اصلی در آمد ۶ میلیون کشاورز هندی می‌باشد و بین ۴۰-۵۰ میلیون نفر در تجارت و عمل آوری این گیاه فعالیت می‌کنند. هند دومین تولیدکننده پنبه در جهان است و تقریبا ۲۵٪ از پنبه تولید شده جهانی سهم دارد[۳][۲]. در هند ۱۰ ایالت در زمینه کشت پنبه فعالیت می‌کنند که شامل ۱)منطقه شمالی: پنجاب، هاریانا، رجستان، ۲)منطقه مرکزی: گجرات، ادایا پرادش، ۳)منطقه جنوبی: مهاراشترا، کارناتاکا، تامیل نادو و تلانگانا است[۲].

تا به کنون ۱۷۱۹ کارخانه و ده‌ها هزار کارخانه کوچک در بخش پنبه صنعت نساجی هند وجود دارد. در اوکتبر ۲۰۲۱ دولت هند جهت ارتقا صنعت بافندگی پارچه‌های پنبه‌ای طرحی به نام مودرا[۱] بر قرار نمود که طبق آن ۱۰۰ ماشین آلات نساجی جهت توسعه تجارت و رشد صنعت پنبه وارد گردد[۳][۲].

چالش‌های تولید پنبه هند

- ٪۶۵ از زمین‌های کشت از آب باران برای رشد گیاه پنبه استفاده می‌کنند که این باران‌ها در مناطق مرکزی و جنوبی وجود دارد.
- محصولات مورد حمله آفات و بیماری‌ها قرار می‌گیرند
- قیمت این محصول مرتبا در حال تغییر است و زیر ساخت بازار و امنیت صادرات با مشکلاتی مواجه است[۲]

جدول۱۲- روند کشت، برداشت، تولید، مصرف و آخرین برداشت هند در طی سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۳ میلادی

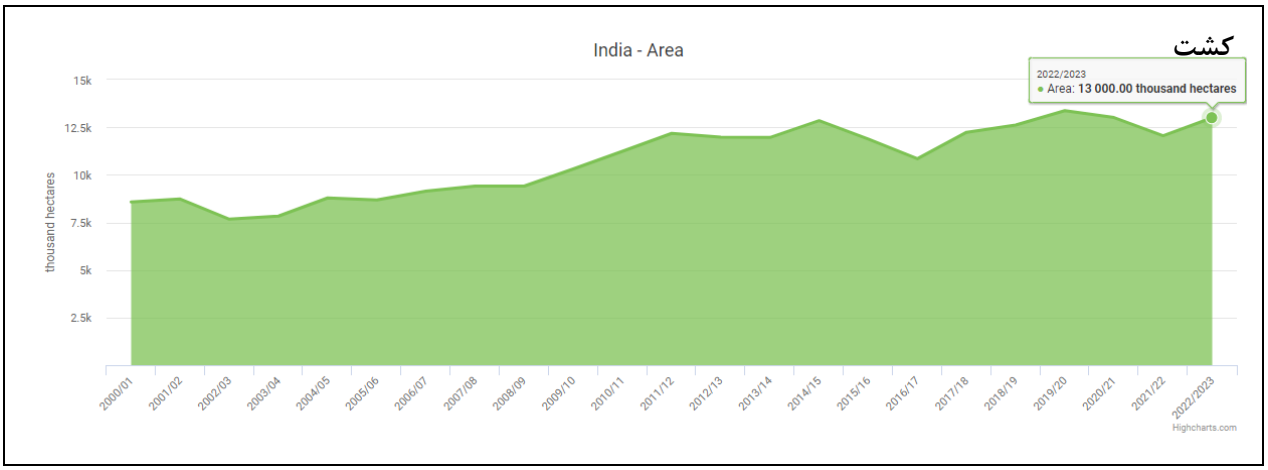

۱ MUDRA

۲

برداشت

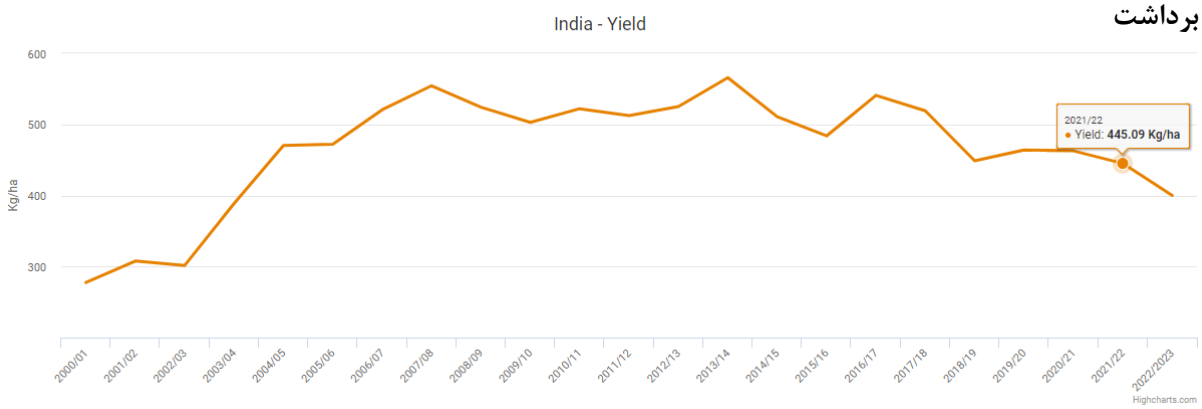

تولید

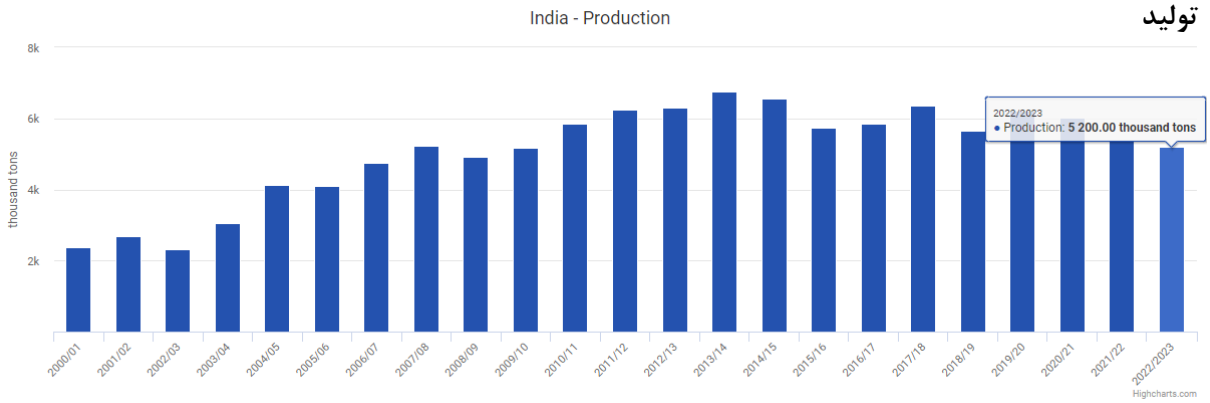

مصرف

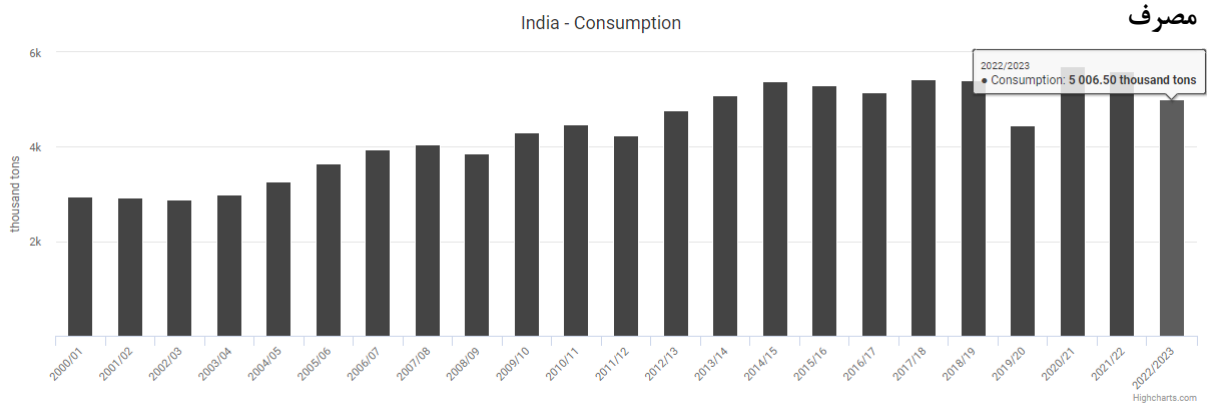

آخرین برداشت

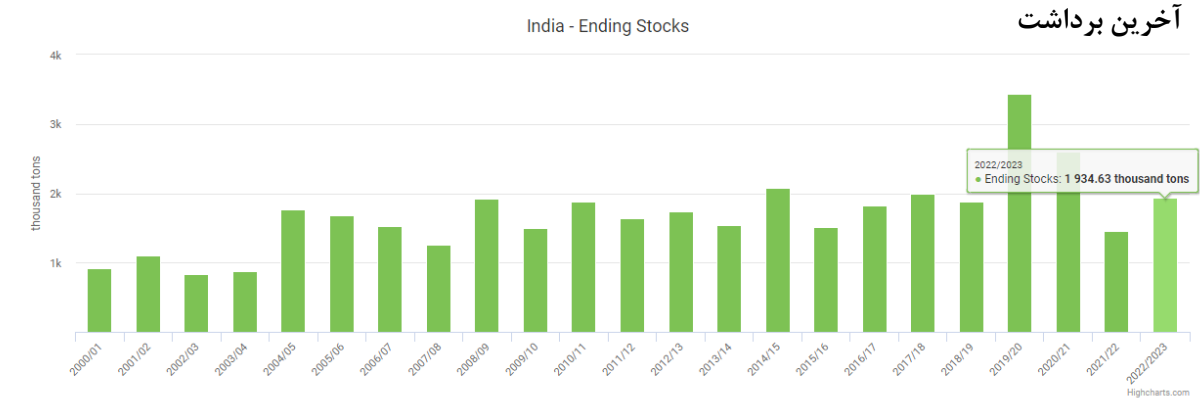

منبع : **cotton portal**

در جدول زیر عمده تولیدکنندگان کالاهای نساجی کشور هند قرار گرفته شده است.

جدول۱۳_بزرگترین تولیدکنندگان محصولات پنبه‌ای صنعت نساجی هند

ایالت	توضیحات
مهاراشترا	تولیدکننده پیشرو در تولیدات پنبه صنعت نساجی تولیدکننده ۳۹.۳۸٪ پارچه اشتغال ۳۰۰ هزار نفر
گجرات	دومین تولیدکننده بزرگ پنبه در جهان تولیدکننده ۳۳٪ پارچه
مادایا پرادش	نیروی کار ارزان به علت اقتصاد مانده شهرهای مهم: ایندور، گوالیور و اوجائین
تامیل نادو	تولیدکننده اصلی پنبه در ایالات جنوبی شهر کویمباتور، شهر اصلی این ایالت با ۲۰۰ کارخانه است
بنگال غربی	مرکز : کلکته سایر شهرهای مهم: هاوارا، هوگلی، سونارپور و شریرام‌پور
اوتار پرادش	بخش غربی این ایالت رشد قابل توجهی در بخش نساجی داشته است شهرهای مهم: مرادآباد، آگرا و واراناسی(بنارس)
پنجاب	امکان تولید متنوع پنبه مانند گونه Bt شهرهای مهم: امریتسار و لودهیانا

انواع پارچه‌های پنبه‌ای که در هند تولید می‌شوند، شامل: خادی[۱]، کالیکو[۲]، دنیم، موسلین[۳] و چمبری[۴] است.

- خادی: یک نوع پارچه دستباف است که عموما برای لباس استفاده می‌شود. همچنین ترجیح داده می‌شود از این پارچه برای پارچه‌های لوازم خانه مورد استفاده قرار بگیرد.
- کالیکو: یک نوع پارچه پنبه‌ای با بافت تافته است که اغلب روی آن چاپ زده می‌شود و برای پوشاک، کالای خواب و سایرهای لوازم خانه مورد استفاده می‌گردد.
- دنیم: دنیم‌پارچه‌ای پنبه‌ای‌بابلفت کجراه است که غالبا دارای رنگ آبی می‌باشد.به طور متداول از این‌پارچه برای تولید جین برای مصارف پوشاک استفاده می‌شود.
- موسلین: پارچه‌ی نازک پنبه‌ای است که می‌تواند بافت تافته یا سایر بافت‌ها را داشته باشد. از این پارچه جهت تولید انواع پیراهن‌های زنانه و مردانه و سایر پوشاک استفاده می‌شود.
- چمبری: نوعی پارچه سبک پنبه‌ای با بافت تافته است که هم به صورت تک رنگ و هم به صورت طرح‌دار موجود می‌باشد. این پارچه اغلب برای تولید پوشاک مورد استفاده قرار می‌گیرد[۳].

[۱] Khadi
[۲] Calico
[۳] Muslin
[۴] Chambray

دولت هند در اوکتبر ۲۰۲۱ اعلام به برپایی ۱۰۰ کارخانه پنبه در هند داده است تا با گسترش این بخش از صنعت، سبب بهبود و افزایش رشد تولیدات گردد. هزینه نیروی کار در این کشور بین ۵۰ الی ۶۰٪ کمتر از میانگین دستمزد نیروی کار در کشورهای توسعه یافته می‌باشد که در برابر قراردادهای برون‌سپاری جهانی با این کشور نتیجه سودمندی را حاصل شده است[۳].

چالش‌های کارخانجات پنبه

- ماشین آلات منسوخ‌شده: بین ۶۰ الی ۷۰٪ از ماشین آلات این صنعت بین ۲ الی ۳ دهه قدمت دارند.
- منبع قدرت غیرقابل پیش‌بینی: منبع قدرت به صورت نامنظم و ناکافی است.
- بهره‌وری پایین از نیروی کار: هر کارگر در هند به طور میانگین دو ماشین بافندگی در دست دارد در حالی که در ژاپن هر کارگر ۳۰ ماشین و در آمریکا هر کارگر ۶۰ ماشین را بر عهده دارد.
- اعتصابات: اعتصابات مکرری در این نوع کارخانجات رخ می‌دهد.
- کمبود پنبه خام: از زمان تقسیم اراضی، بخشی از مناطق کشت پنبه به پاکستان واگذار شد و به صنعت نساجی این کشور خسارت وارد گردید.
- رقابت سخت: وجود رقابت سنگین بین بخش بافندگی دستی و ماشینی صنعت نساجی هند وجود دارد[۳].

در نمودار و جداول زیر اطلاعات میزان تجارت و شرکای تجاری کد تعرفه ۵۲ (فصل پنبه) هندبا جهان از سلیت ITC گردآوری شده است. بر طبق این اطلاعات بیشتر واردات کالاهای پنبه‌ای این کشور از کشورهای آمریکا و استرالیا و بیشتر صادرات این کشور به کشورهای بنگلادش و سریلانکا می‌باشد.

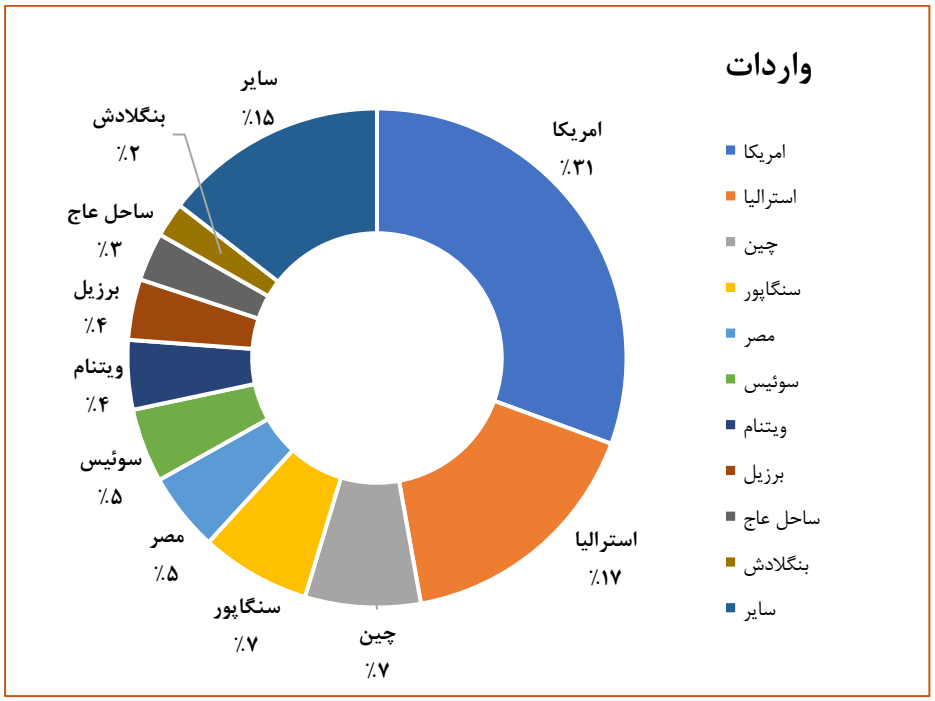

شکل۴_سهم از واردات پنبه شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

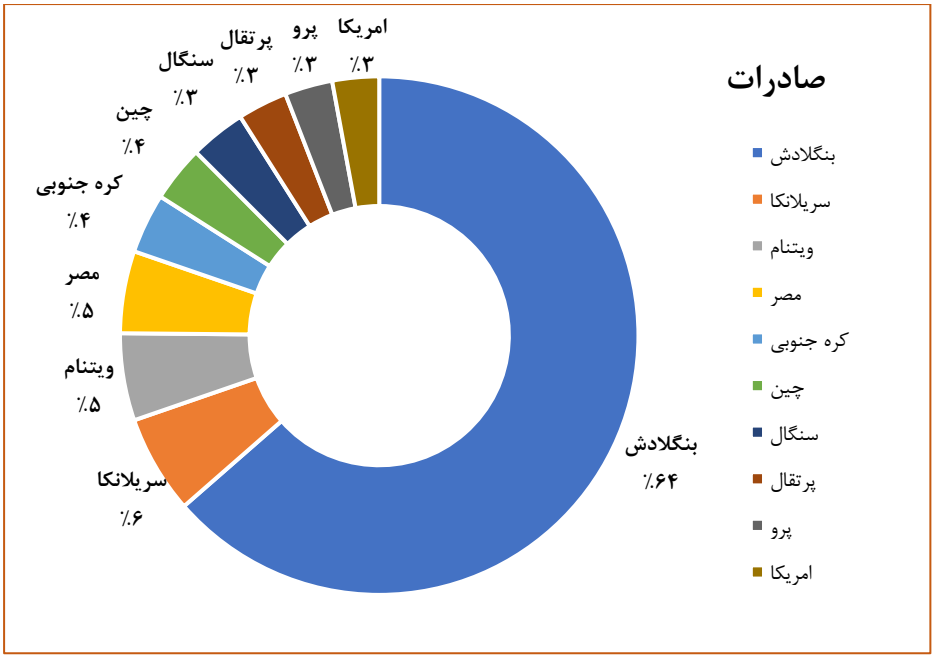

شکل۵_سهم از صادرات پنبه شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

جدول۱۴_ارزش واردات اقلام پنبه‌ای هند از جهان در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۲۰۱	الیاف پنبه حلاجی نشده	۳۴۴۶۴۹	۵۱۹۶۱۰	۱۴۵۱۰۳۶
۵۲۰۸	پارچه تاری و پودی پنبه با حداقل ۸۵٪ وزنی پنبه و گرماژ کمتر از ۲۰۰	۵۰۲۲۰	۷۶۲۹۵	۱۰۸۷۴۷
۵۲۰۵	نخ با حداقل ۸۵٪ وزنی پنبه	۹۰۰۵	۱۶۷۷۰	۶۴۸۶۸
۵۲۰۹	پارچه تاری و پودی پنبه با حداقل ۸۵٪ وزنی پنبه و گرماژ بیشتر از ۲۰۰	۲۶۸۶۸	۳۷۴۸۹	۴۰۷۱۹
۵۲۰۲	آخال پنبه	۲۳۲۲۰	۲۰۶۸۸	۲۶۵۷۳
۵۲۱۱	پارچه تاری و پودی پنبه با حداکثر ۸۵٪ وزنی پنبه و گرماژ بیشتر از ۲۰۰	۱۳۷۶۲	۱۵۳۸۵	۲۶۲۱۵
۵۲۱۰	پارچه تاری و پودی پنبه با حداکثر ۸۵٪ وزنی پنبه و گرماژ کمتر از ۲۰۰	۹۹۳۰	۱۵۲۰۰	۱۷۲۵۴
۵۲۱۲	سایر پارچه‌های تاری و پودی پنبه	۳۴۳۶	۴۹۱۰	۶۶۴۰
۵۲۰۶	نخ با حداکثر ۸۵٪ وزنی پنبه	۳۴۶۳	۴۰۶۹	۵۲۷۸
۵۲۰۳	الیاف پنبه حلاجی شده	۶۴۴	۵۳۵	۷۸۰
۵۲۰۴	نخ دوخت برای خرده فروشی	۶۰۴	۷۸۶	۷۵۲
۵۲۰۷	نخ غیر دوخت برای خرده فروشی	۴۵۷	۲۵۳	۱۰۸
	مجموع	۴۸۶۲۵۸	۷۱۱۹۹۰	۱۷۴۸۹۷۰

منبع: ITC

جدول۱۵_ارزش صادرات اقلام پنبه‌ای هند به جهان در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۲۰۵	نخ با حداقل ۸۵٪ وزنی پنبه	۲۶۰۸۱۱۰	۴۶۹۶۰۲۲	۲۶۰۸۱۱۰
۵۲۰۸	پارچه تاری و پودی پنبه با حداقل ۸۵٪ وزنی پنبه و گرماژ کمتر از ۲۰۰	۹۳۶۶۰۵	۱۲۴۲۷۴۷	۹۳۶۶۰۵
۵۲۰۱	الیاف پنبه حلاجی نشده	۱۴۴۸۵۱۶	۲۶۸۲۰۴۸	۱۴۴۸۵۱۶
۵۲۰۹	پارچه تاری و پودی پنبه با حداقل ۸۵٪ وزنی پنبه و گرماژ بیشتر از ۲۰۰	۳۷۳۴۹۳	۵۹۲۳۷۳	۳۷۳۴۹۳
۵۲۱۱	پارچه تاری و پودی پنبه با حداکثر ۸۵٪ وزنی پنبه و گرماژ بیشتر از ۲۰۰	۱۶۴۷۵۴	۲۸۶۹۹۱	۱۶۴۷۵۴
۵۲۰۶	نخ با حداکثر ۸۵٪ وزنی پنبه	۷۰۳۸۰	۲۲۹۳۵۱	۷۰۳۸۰
۵۲۱۰	پارچه تاری و پودی پنبه با حداکثر ۸۵٪ وزنی پنبه و گرماژ کمتر از ۲۰۰	۳۵۰۷۵	۷۱۱۲۳	۳۵۰۷۵
۵۲۰۲	آخال پنبه	۸۴۵۹۱	۹۹۷۳۴	۸۴۵۹۱
۵۲۰۳	الیاف پنبه حلاجی شده	۱۶۴۷۳	۵۲۱۷۲	۱۶۴۷۳
۵۲۱۲	سایر پارچه‌های تاری و پودی پنبه	۵۵۱۳۸	۵۳۸۹۰	۵۵۱۳۸
۵۲۰۴	نخ دوخت برای خرده فروشی	۱۴۸۰۲	۱۹۹۶۴	۱۴۸۰۲
۵۲۰۷	نخ غیر دوخت برای خرده فروشی	۱۲۵۴	۱۹۲۱	۱۲۵۴
	مجموع	۵۸۰۹۱۹۱	۱۰۰۲۸۳۳۶	۵۸۰۹۱۹۱

منبع: ITC

پشم هند

پشم

براساس آمارهای به دست آمده در سال ۲۰۲۰ ، کشور هند تولید کننده ۸۴۴ ۴۵ تن الیاف پشم بوده است و ۳ درصد از تولید جهانی را شامل می‌شود. پشم هند بسیار ضخیم بوده است و مناسب کاربرد نخ فرش می‌باشد. کشور هند سومین کشور با بیشترین جمعیت گوسفند در جهان است و با وجود ۶۴ میلیون گوسفند به دلیل رواج بازار تولید گوشت در این کشور از تولید الیاف کمتری برخوردار است[٤]. بیشترین الیاف پشم هند در ایالت راجستان با ۱۳.۴ هزار تن در سال تولید می‌گردد که برابر با ٪۳۰ از کل الیاف تولید شده در کشور می‌باشد[٥]. صنعت تولید محصولات پشمی در این کشور به صورت کارخانجات کوچک و پراکنده است و در ایالات پنجاب، هاریانا، راجستان، اوتار پرادش، گجرات و مهاراشترا نام برد. ۴۰درصد از واحدهای پشمی در پنجاب، ٪۲۷ در هاریلنا، ٪۱۰ در راجستان و ٪۲۳ مابقی در سایر ایلات هند قرار دارد[٦]. جهت تعمین الیاف ظریف پشم موردنیاز کارخانه‌ها، آن را از کشورهای نیوزلند و استرالیا وارد می‌نمایند. طبق آخرین آمار منتشر شده از STATISTA در سال ۲۰۲۲ سهم تولید پشم هر یک از ایالات هند به صورت زیر می‌باشد[٧].

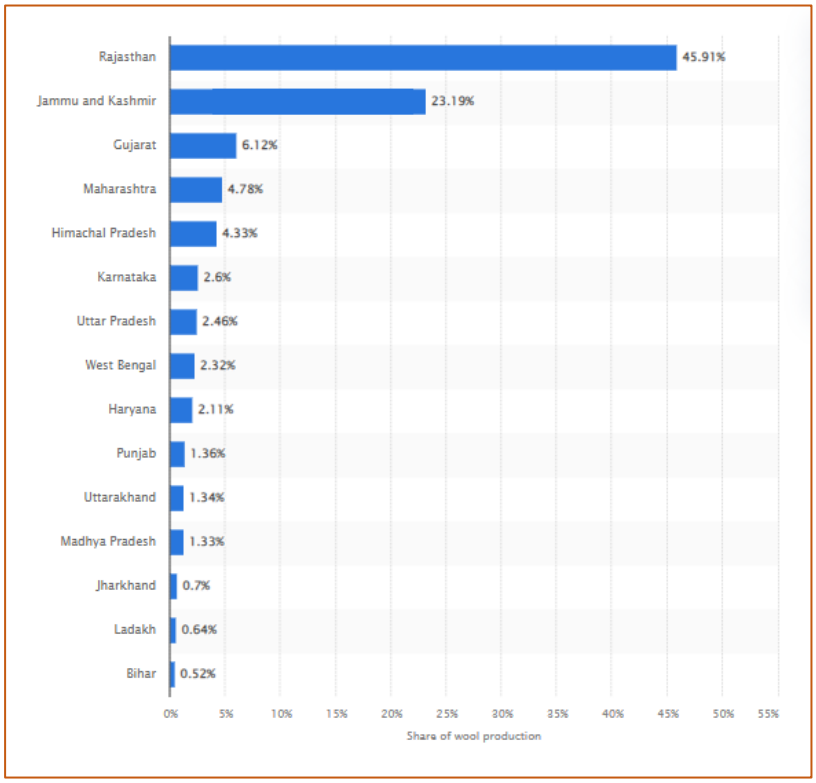

شکل۶- سهم هر یک از ایالات هند در تولید الیاف پشم[٧]

کشـور هند بوسـیله وزارت نسـاجی در جهت توسـعه بخش تولید پشـم این کشـور برنامه توسـعه یکپارچه پشـم IWDP (Integrated Wool Development Pragramme) را تدوین کرده اسـت. این طرح به منظور بهبود رقابت پذیری و کیفیت محصولات پشمی کشور تدوین شد. وزارت نساجی هند به این برنامه ۱.۶۶ میلیون دلار به عنوان بخشی از یک برنامه پنج ساله از ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۶ اختصاص داده است. هدف این طرح هماهنگ کردن زنجیره تامین پشم، پیوند صنعت پشم با تولیدکنندگان و ارائه یک پلتفرم بازاریابی برای تولیدکنندگان کوچکتر محصـولات پشـمی در هند اسـت. از طریق این طرح کیفیت محصـولات پشمی بوسیله افزایش تعداد آزمایشات صورت گرفته بر روی پشم، بهبود ابزارهای موجود برای تولید و ارائه قابلیت‌های توسعه مهارت و ایجاد توانایی و ظرفیت برای تولیدکنندگان غیر صنعتی است.

۱.۶۶ میلیون دلار بودجه اختصاص یافته در بخش‌های مختلف این برنامه تقسیم گشته است: ۶۳٪ از این بودجه جهت پردازش پشم، توسعه منابع انسانی و فعالیت‌های ترویجی، ۲.۵ میلیون دلار جهت تاسیس و هزینه‌های اداری و ۱.۵۶ میلیون دلار جهت بازاریابی پشم در نظر گرفته شده است[۸].

جدول۱۶_تولید پشم هند از سال ۲۰۱۷ الی ۲۰۲۱

سال	ظرفیت تولید بومی پشم (هزار تن)
۲۰۱۷	۴۳.۵
۲۰۱۸	۴۱.۴۶
۲۰۱۹	۴۰.۴۲
۲۰۲۰	۳۹.۴۶
۲۰۲۱	۳۶.۹۳

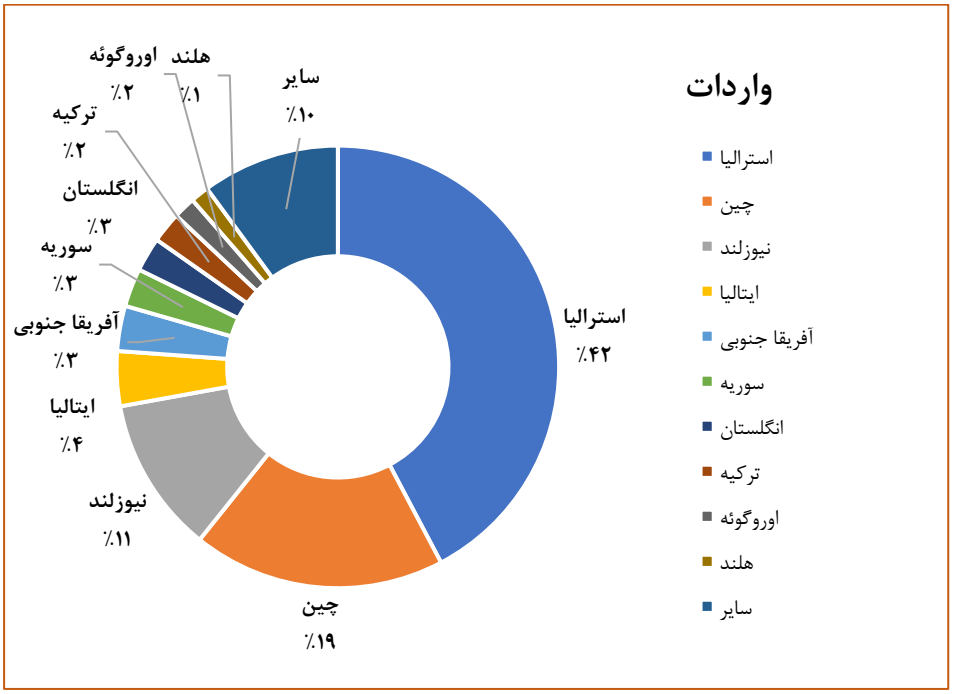

شکل۷_ سهم از واردات کالاهای پشمی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

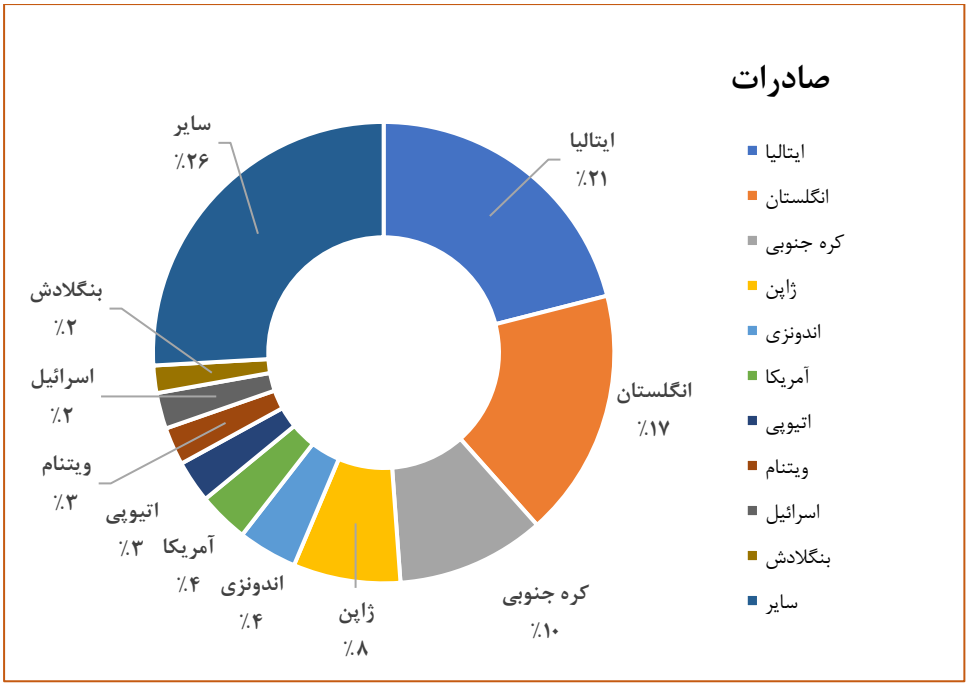

شکل۸_ سهم از صادرات کالاهای پشمی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

جدول۱۷_ارزش واردات اقلام پشمی هند به جهان از در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۱۰۱	الیاف پشم حلاجی نشده	۱۴۶۲۲۴	۱۹۸۰۸۶	۲۴۰۵۷۲
۵۱۱۱	پارچه تاری و پودی از پشم و یا موی نرم حیوان حلاجی شده	۱۱۲۶۱	۱۲۸۲۱	۲۷۸۶۳
۵۱۱۲	پارچه تاری و پودی از پشم و یا موی نرم حیوان شانه زده	۶۴۸۹	۸۴۰۶	۲۲۷۴۲
۵۱۰۵	الیاف پشم و یا موی حیوان به صورت حلاجی شده یا شانه زده	۸۵۹۷	۱۲۹۲۴	۲۲۴۶۵
۵۱۰۷	نخ از پشم شانه زده	۳۰۶۹	۳۶۵۵	۶۴۲۸
۵۱۰۲	موی حیوان حلاجی نشده	۲۹۴۶	۳۷۸۲	۵۷۰۳
۵۱۰۶	نخ از پشم حلاجی شده	۹۱۳	۹۶۰	۲۱۵۶
۵۱۰۹	نخ از پشم یا موی نرم حیوان برای خرده فروشی	۹۰۶	۵۸۲	۴۶۱
۵۱۰۸	نخ از موی حیوان حلاجی شده یا شانه زده	۱۱۳	۱۵۸	۲۸۹
۵۱۱۳	پارچه تاری و پودی از موی زبر حیوان	۶	۹۰	۹۷
۵۱۰۳	آخال پشم یا موی حیوان	۱۴	۷۷	۷۷
۵۱۰۴	الیاف کهنه یا پسس مانده پشم یا موی حیوان	۰	۲۷	۵
۵۱۱۰	نخ از موی زبر حیوان	۰	۰	۰
	مجموع	۱۸۰۵۳۸	۲۴۱۵۶۸	۳۲۸۸۵۸

منبع: ITC

جدول۱۸_ارزش صادرات اقلام پشمی هند به جهان از در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۱۰۷	نخ از پشم شانه زده	۶۲۸۹۷	۶۹۱۹۸	۱۰۱۱۲۹
۵۱۱۲	پارچه تاری و پودی از پشم و یا موی نرم حیوان شانه زده	۱۳۲۴۲	۲۰۷۷۱	۳۱۱۵۷
۵۱۰۵	الیاف پشم و یا موی حیوان به صورت حلاجی شده یا شانه زده	۹۳۴۷	۷۹۹۰	۸۳۵۲
۵۱۰۳	آخال پشم یا موی حیوان	۳۶۷۰	۴۶۶۱	۶۸۴۶
۵۱۱۱	پارچه تاری و پودی از پشم و یا موی نرم حیوان حلاجی شده	۳۲۹۰	۵۷۱۲	۶۰۰۱
۵۱۰۶	نخ از پشم حلاجی شده	۳۵۳۶	۴۸۳۴	۵۲۸۱
۵۱۰۹	نخ از پشم یا موی نرم حیوان برای خرده فروشی	۴۲۳۲	۵۵۵۱	۳۶۰۵
۵۱۰۱	الیاف پشم حلاجی نشده	۱۰۹	۹۴	۵۲۷
۵۱۰۲	موی حیوان حلاجی نشده	۱۸۲	۲۸۳	۳۹۴
۵۱۰۴	الیاف کهنه یا پسس مانده پشم یا موی حیوان	۲۰۱	۱۰۴	۳۸۶
۵۱۰۸	نخ از موی حیوان حلاجی شده یا شانه زده	۴۲	۲۶	۲۲
۵۱۱۳	پارچه تاری و پودی از موی زبر حیوان	۳۶	۳۱	۱۸
۵۱۱۰	نخ از موی زبر حیوان	۱۵	۳	۱
	مجموع	۱۰۰۷۹۹	۱۱۹۲۵۸	۱۶۳۷۱۹

منبع: ITC

ابریشم هند

ابریشم

هند دومین تولیدکننده بزرگ ابریشم در جهان است که در ۱۸٪ از ابریشم تولید شده سهم دارد. نیاز این کشور به ابریشم خام بسیار بیشتر از تولیدات کنونی آن می‌باشد. پارچه ابریشمی با ارزش‌ترین پارچه در میان پارچه‌ها است. باتوجه به نوع تغذیه کرم ابریشم، می‌توان ابریشم در انواع توت، تاسار، موگا و اِری تقسیم نمود. امروزه در هند پرورش نوغان ابریشم، سبب اشتغال‌زایی ۷۰۰ هزار خانواده گشته است. بیشتر پرورش‌دهندگان در ایالات کارناتاکا، تامیل نادو، آندرا پرادش و تا حدودی ایالات آسام و بنگال غربی حضور دارند. ایالت کارناتاکا ۷۰٪ از تولید کل ابریشم هند را بر عهده دارد. پرورش پیله فعالیتی است که انجام آن برای کشاورزان مفید می‌باشد. در هند ۴.۷ میلیون نفر از ۵.۶ میلیون نفر پروش دهنده‌ی پیله کرم ابریشم، کشاورز هستند[۹].

این پرورش‌دهندگان‌به طور محرملنه‌به دلیل کمبود مواد اولیه صنعت، ابریشم ارزان را وارد کرده‌تا بتوانند از پس تولید محصولات ابریشمی و حفظ بازار صادرات با حفظ نرخ رقابت بر بیایند. تقاضا این پارچه سالانه با نرخ ۱۰ در حال افزایش است و کشور آلمان بزرگترین بازار پارچه‌های ابریشمی هند است. در دنیا چین و هند بزرگترین تولیدکننده‌های این پارچه هستند که بخش اعظمی از آن توسط خود هند جهت تولید پوشاک محلی (ساری) مورد استفاده قرار می‌گیرد[۹].

صنعت ابریشم هند در حال حاضر بازیگر اصلی در جهان است و چشم‌انداز رشد این صنعت صعودی به نظر می‌رسد. اقداماتی مانند تحقیقات بیشتر تکنولوژیکی و اقتصادی در جنبه‌های متنوع صنعت ابریشم استانداردسازی و کنترل کیفیت ابریشم و محصولات ابریشم، توجیه سازی بازار و تثبیت قیمت پیله‌های ابریشم و ابریشم خام می‌تواند سبب گسترش نسبت به قبل گردد[۹].

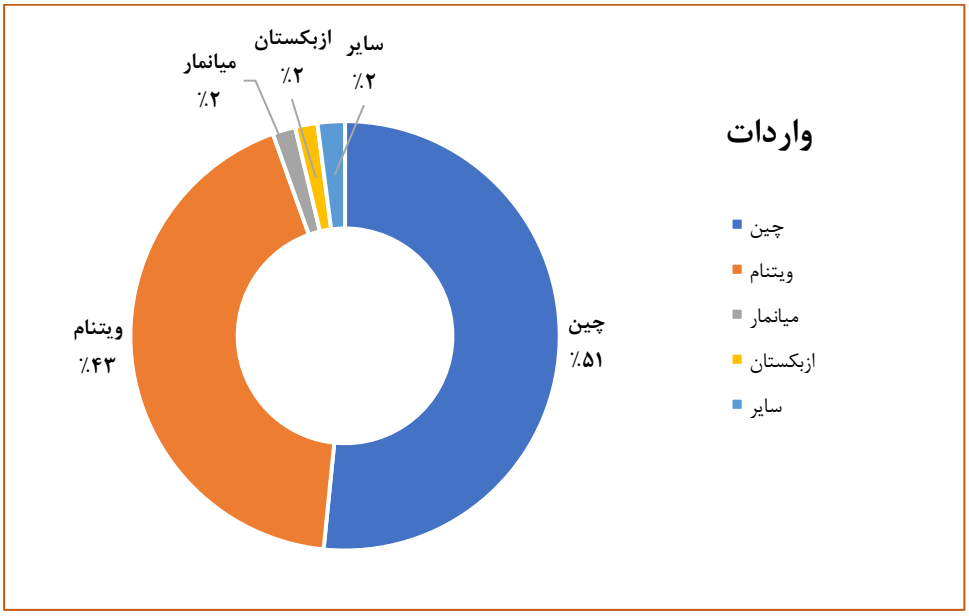

شکل۹_ سهم از واردات کالاهای ابریشمی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

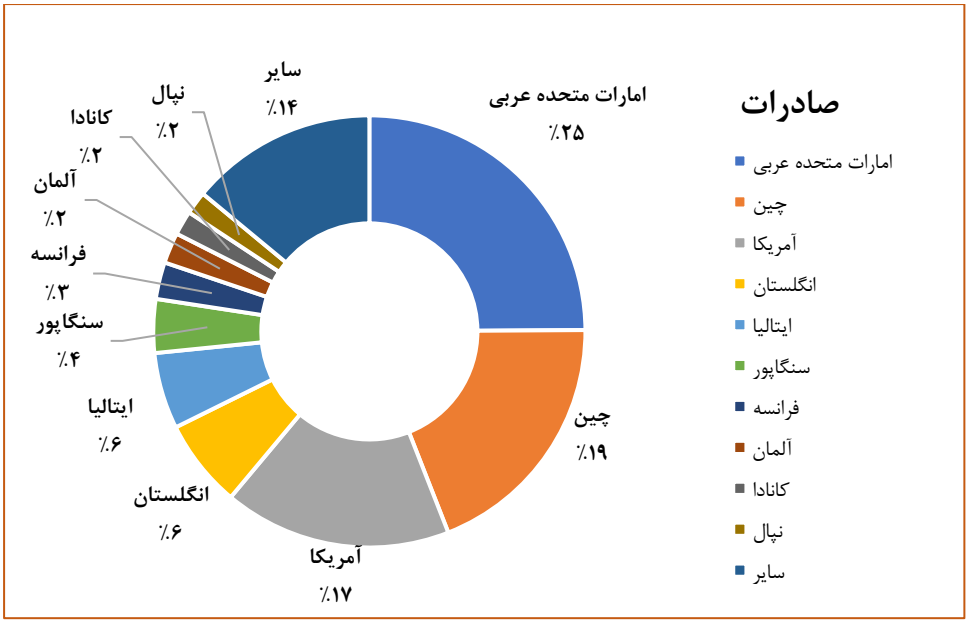

شکل۱۰_ سهم از صادرات کالاهای ابریشمی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

جدول۱۹_ارزش واردات اقلام ابریشمی هند به جهان از در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۰۰۲	ابریشم خام	۸۵۰۸۰	۱۰۴۱۸۲	۲۱۶۷۰۱
۵۰۰۷	پارچه تاری و پودی از ابریشم یا آخال آن	۱۶۵۳۶	۲۰۵۹۰	۳۱۷۴۲
۵۰۰۴	نخ ابریشم	۵۴۳۳	۶۳۸۶	۱۵۵۹۵
۵۰۰۵	نخ از آخال ابریشم	۲۵۰۴	۳۵۷۶	۷۶۶۱
۵۰۰۶	نخ از آخال ابریشم برای خرده فروشی	۲۳۶	۵۲۶	۱۳۲۰
۵۰۰۳	ضایعات ابریشم	۱۰۸۱	۶۲۲	۱۰۳۱
۵۰۰۱	پیله کرم ابریشم	۰	۰	۰
	مجموع	۱۱۰۸۷۰	۱۳۵۸۸۲	۲۷۴۰۵۰

منبع: ITC

جدول۲۰_ارزش صادرات اقلام ابریشمی هند به جهان از در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۰۰۷	پارچه تاری و پودی از ابریشم یا آخال آن	۵۹۸۳۱	۷۹۶۷۴	۷۰۲۷۰
۵۰۰۳	ضایعات ابریشم	۱۸۴۲۳	۳۰۲۱۱	۱۹۴۸۵
۵۰۰۵	نخ از آخال ابریشم	۲۲۶۶	۲۲۶۵	۲۵۹۶
۵۰۰۴	نخ ابریشم	۲۵۸	۱۷۶۲	۱۲۹۹
۵۰۰۶	نخ از آخال ابریشم برای خرده فروشی	۷۰۵	۶۹۷	۹۷۱
۵۰۰۲	ابریشم خام	۱۵۴	۱۵۴۶	۱۴۶
۵۰۰۱	پیله کرم ابریشم	۴	۹۳۹	۰
	مجموع	۸۱۶۴۱	۱۱۷۰۹۴	۹۴۷۶۷

منبع: ITC

جوت هند

جوت

صنعت جوت یا کنف یکی از قدیمی‌ترین و برجسته‌ترین صنایع در هند است. قطب و تعداد زیادی از کارخانجات این صنعت در ایالت بنگال غربی قرار دارد علاوه بر آن، ایالات اوریسار، بیهار و اوتار پرادش عمده تولیدکنندگان جوت در هند هستند. این صنعت ۱.۵ هزار نفر را در خود مشغول به کار نموده است. به طور میانگین ۸۰۰ هزار هکتار زمین تحت کشت جوت در هند است. طبق آمار ثبت شده در سال ۲۰۲۱، به تعداد اسپیندل‌های کارخانجات جوت ۶۰۸۵۹۴ ثبت شده است.

هند ۷۰٪ از تولیدات محصولات از جوت جهان سهم دارد که ۹۰٪ آن در داخل هند مورد مصرف قرار می‌گیرد. میزان کالاهای جوت تولید شده هند در سال ۲۰۲۲ برابر با ۱۰۸۰ هزار تن بوده است. کالاهای صنعت جوت در هند دامنه وسیعی دارد اما عمده آن‌ها شامل: پارچه برلپ، پتو، پارچه پشت فرش، نخ، کیف خرید، منسوجات دکوراتیو می‌باشد[۱۰]. باتوجه به آمار به دست آمده از سایت ITC در سال ۲۰۲۲ عمده واردات جوت به صورت الیاف جوت بوده است و عمده صادرات این محصول به صورت پارچه‌های تولید شده از جنس جوت می‌باشد. ارزش واردات کالاهای جوت هند برابر ۲۳۳.۸ میلیون دلار و ارزش صادرات این کالاها از هند برابر با ۱۴۰.۷ میلیون دلار می‌باشد.

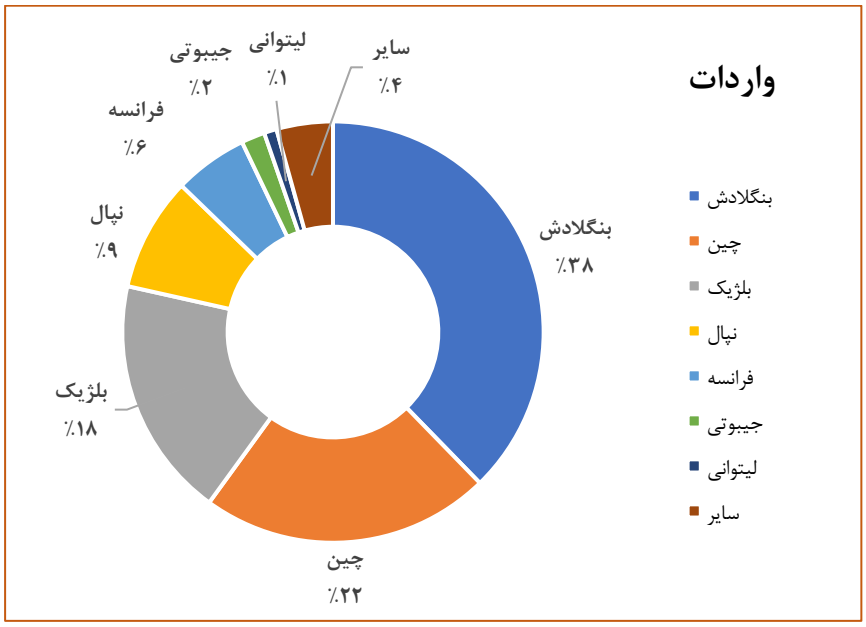

شکل۱۱_ سهم از واردات کالاهای جوتی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

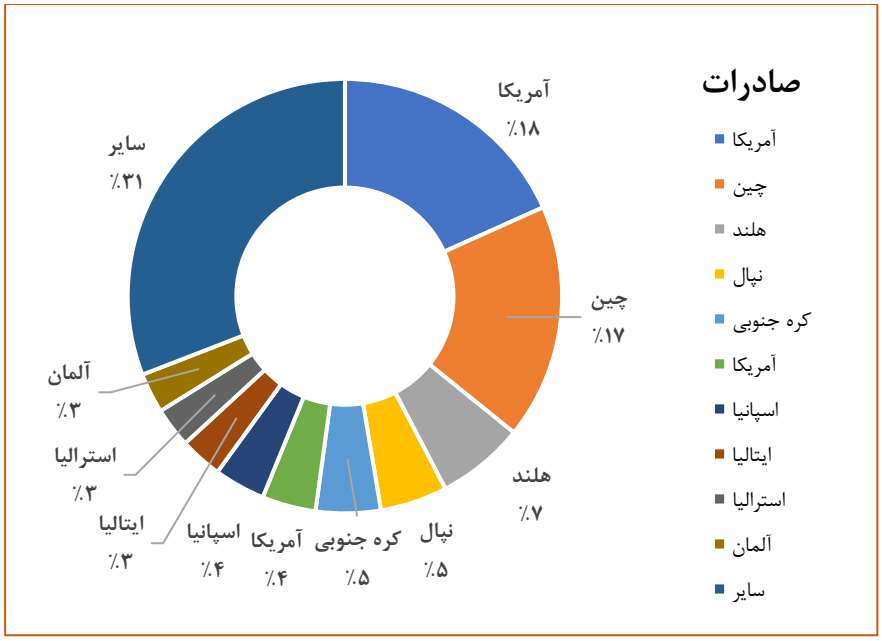

شکل۱۲_ سهم از صادرات کالاهای جوتی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

جدول۲۱_ارزش واردات اقلام جوتی هند از جهان در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۳۰۳	کنف یا سایر الیاف نساجی از پوسته ساقه نباتات	۳۲۹۷۲	۵۱۰۵۴	۹۶۱۹۴
۵۳۱۰	پا رچه تاری و پودی از کنف یا سایر الیاف نساجی از پوسته ساقه نباتات	۶۵۲۰۷	۷۷۷۱۷	۷۵۱۷۳
۵۳۰۷	نخ از کنف یا سایر الیاف نساجی پوسته ساقه	۴۹۱۰۹	۵۲۱۴۷	۶۲۵۱۸
	مجموع	۱۴۷۲۸۸	۱۸۰۹۱۸	۲۳۳۸۸۵

منبع: ITC

جدول۲۲_ارزش صادرات اقلام جوتی هند به جهان در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۳۱۰	پا رچه تاری و پودی از کنف یا سایر الیاف نساجی از پوسته ساقه نباتات	۶۵۳۳۶	۱۰۸۰۲۱	۹۹۴۳۱
۵۳۰۳	کنف یا سایر الیاف نساجی از پوسته ساقه نباتات	۱۹۸۲۹	۳۱۸۰۴	۲۶۶۲۹
۵۳۰۷	نخ از کنف یا سایر الیاف نساجی پوسته ساقه	۱۴۷۸۹	۲۱۸۱۲	۱۴۷۲۱
	مجموع	۹۹۹۵۴	۱۶۱۶۳۷	۱۴۰۷۸۱

منبع: ITC

الیاف بشر ساخت هند

الیاف بشر ساخت

کشور هند بعد از چین دومین تولیدکننده و ششمین صادرکننده الیاف بشر ساخت در جهان می‌باشد. ۱۷ درصد از کل صادرات این کشور به الیاف بشرساخت اختصاص دارد. این الیاف به دو دسته‌ی الیاف سنتیک (سنتزی) و الیاف مصنوعی (سلولز بازیابی) تقسیم می‌شود که به طور جزئی‌تر تولید الیاف سنتتیک با منشا نفت رتبه سوم و تولید الیاف سلولز بازیابی شده با منشا چوب رتبه دوم جهان قرار دارد. ترکیه، بنگلادش، آمریکا و بلژیک از جمله واردات‌کنندگان الیاف بشر ساخت هند می‌باشند [۱۲][۱۱].

دولت هند جهت حمایت کمک‌های مالی را در نظر گرفته است تا از این طریق به ظرفیت‌سازی کارخانه‌ها، تحقیق و توسعه، بازاریابی و حضور در بازارهای بین‌المللی این بخش از صنعت کمک نماید. از دیگر اقدامات دولت هند می‌توان به طرح منسوب شده در سال ۲۰۲۱ اشاره نمود که این طرح به ارزش ۱.۳۴ میلیارد دلار بوده است و به مدت ۵ سال قصد دارد بر روی بهبود صنعت تولید منسوجات و پوشاک تولید شده از الیاف بشر ساخت تمرکز نماید[۱۱].

عمده این الیاف در هند پلی استر و ویسکوز است، که پلی استر با سهم ۷۷.۵٪ و ویسکوز با سهم ۱۶.۵٪ (روی هم ۹۴٪) بیشترین سهم از تولید الیاف بشر ساخت در هند را دارا می‌باشند. سطح تقاضا نخ‌های فیلامنتی پلی‌استر در سال ۲۰۲۲ به میزان ۱۵ الی ۲۰٪ و الیاف کوتاه پلی‌استر به مقدار ۱۴ الی ۱۹٪ رشد داشته است. ارزش صادرات منسوجات و پوشاک از الیاف بشر ساخت هند در سال ۲۰۲۲ برابر با ۹.۵۶ میلیارد دلار بوده است[۱۳].

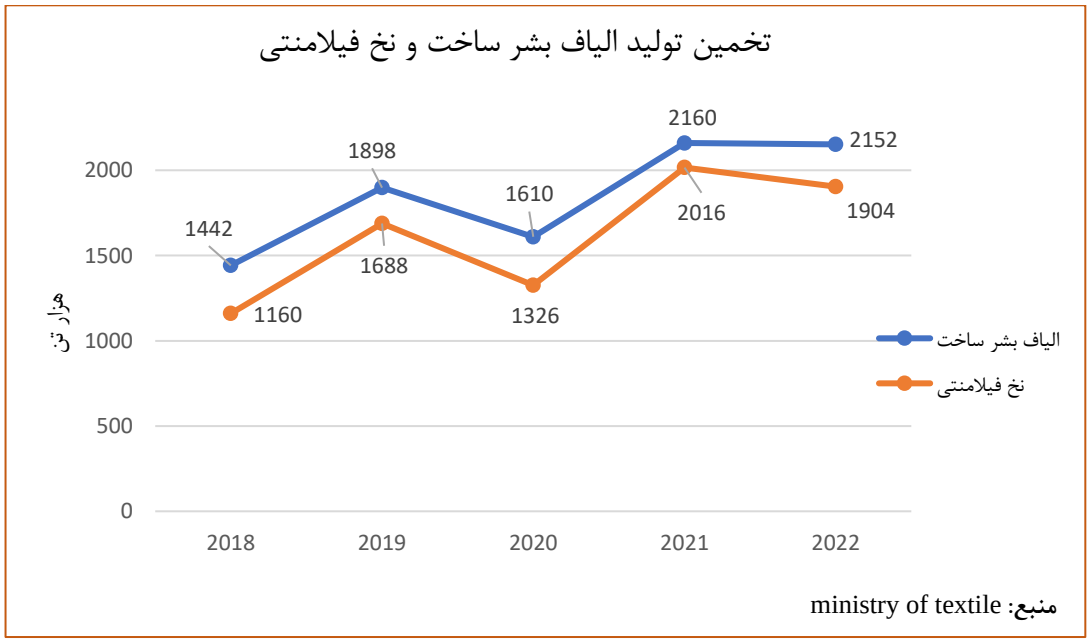

شکل۱۳-میزان تولید الیاف بشر ساخت و نخ فیلامنتی هند در ۵ سال اخیر بر حسبس هزار تن

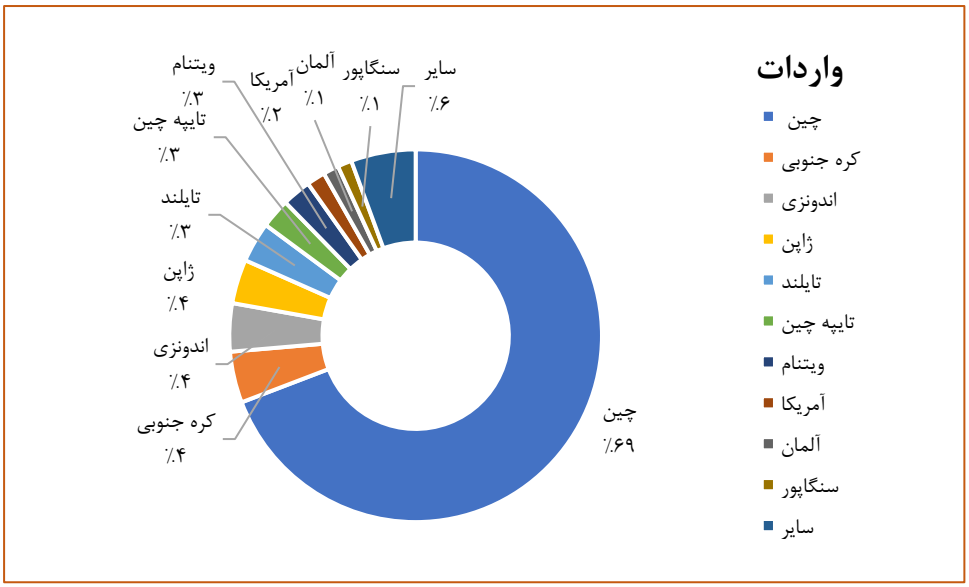

شکل۱۴_ سهم از واردات کالاهای فیلامنتی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

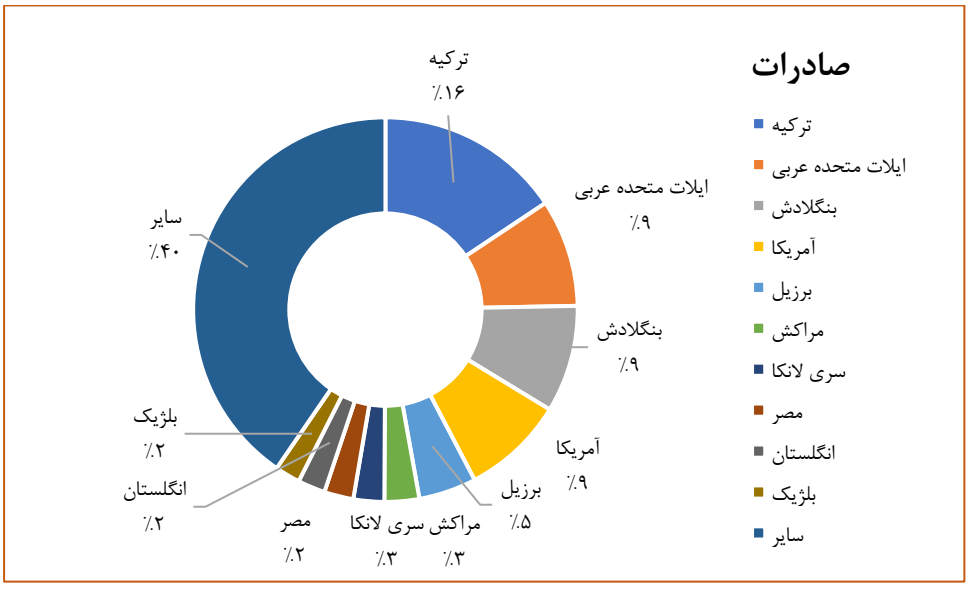

شکل۱۵_ سهم از صادرات کالاهای فیلانتی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

جدول۲۳_ارزش واردات اقلام فیلامنتی هند از جهان در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۴۰۲	نخ دوخت از فیلامنت سنتتیک	۳۴۰۲۵۶	۸۶۳۷۸۸	۹۰۵۹۱۲
۵۴۰۳	نخ دوخت از فیلامنت مصنوعی	۱۶۵۸۸۴	۲۸۶۹۶۴	۴۰۳۹۸۹
۵۴۰۷	پارچه تاری و پودی از نخ فیلامنتی سنتتیک	۱۷۴۶۴۴	۲۶۳۱۱۸	۲۶۹۰۹۷
۵۴۰۴	تک فیلامنت سنتتیک با ۶۷ دسی‌تکس یا بیشتر	۳۷۵۹۹	۵۳۷۹۰	۶۲۹۶۷
۵۴۰۸	پارچه تاری و پودی از نخ فیلامنتی مصنوعی	۱۸۴۷۲	۱۸۶۸۶	۲۵۵۸۵
۵۴۰۱	نخ دوخت از فیلامنت سنتتیک یا مصنوعی	۷۸۲۵	۱۲۶۶۴	۱۵۱۵۹
۵۴۰۶	نخ فیلامنت مصنوعی (برای خرده فروشی)	۳۲۶	۳۰۵	۴۶۷
۵۴۰۵	تک فیلامنت مصنوعی با ۶۷ دسی‌تکس یا بیشتر	۲۲۱	۶۰۱	۳۷۲
	مجموع	۷۴۵۲۲۷	۱۴۹۹۹۱۶	۱۶۸۳۵۴۸

منبع: ITC

جدول۲۴_ارزش صادرات اقلام فیلامنتی هند از جهان در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۴۰۲	نخ دوخت از فیلامنت سنتتیک	۷۷۵۰۹۷	۱۳۶۴۶۷۹	۱۰۳۱۵۸۹
۵۴۰۷	پارچه تاری و پودی از نخ فیلامنتی سنتتیک	۷۸۵۱۶۵	۸۷۵۵۶۹	۹۲۰۱۶۴
۵۴۰۸	پارچه تاری و پودی از نخ فیلامنتی مصنوعی	۳۲۲۲۱	۴۱۰۶۷	۴۵۵۴۹
۵۴۰۳	نخ دوخت از فیلامنت مصنوعی	۲۴۷۶۶	۳۳۸۵۹	۳۷۵۹۰
۵۴۰۱	نخ دوخت از فیلامنت سنتتیک یا مصنوعی	۹۳۵۳	۱۳۰۴۹	۱۲۹۴۶
۵۴۰۴	تک فیلامنت سنتتیک با ۶۷ دسی‌تکس یا بیشتر	۷۹۱۳	۱۲۱۳۸	۱۲۳۶۲
۵۴۰۶	نخ فیلامنت مصنوعی (برای خرده فروشی)	۱۶۷	۴۸۱	۶۲۳
۵۴۰۵	تک فیلامنت مصنوعی با ۶۷ دسی‌تکس یا بیشتر	۳۶	۲	۱۰
	مجموع	۱۶۳۴۷۱۸	۲۳۴۰۸۴۴	۲۰۶۰۸۳۳

منبع: ITC

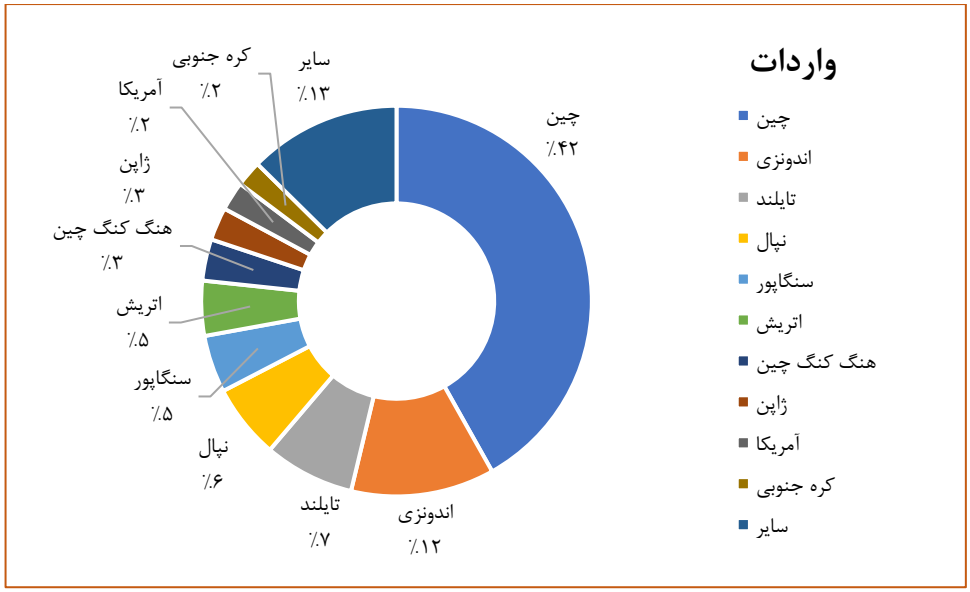

شکل۱۶_ سهم از واردات کالاهای از الیاف سنتتیک و مصنوعی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

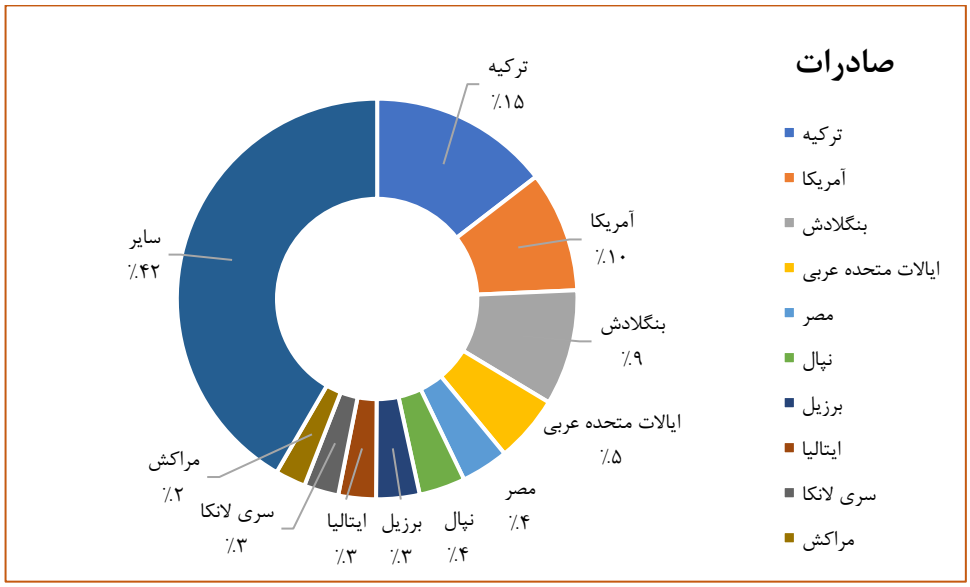

شکل۱۷_ سهم از صادرات کالاهای از الیاف سنتتیک و مصنوعی شرکای تجاری هند در سال ۲۰۲۲

جدول۲۵_ارزش واردات اقلام از الیاف سنتتیک و مصنوعی هند از جهان در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۵۰۴	الیاف مصنوعی غیر یکسره حلاجی نشده، شانه نزده ...	۱۱۶۰۶۱	۱۸۱۶۲۹	۳۱۳۴۰۸
۵۵۰۹	نخ از الیاف سنتتیک	۱۵۷۵۳۹	۲۴۴۷۱۵	۲۶۶۶۷۴
۵۵۰۳	الیاف سنتتیک غیر یکسره حلاجی نشده، شانه نزده ...	۱۵۲۵۱۵	۲۰۲۰۵۳	۲۲۳۶۸۰
۵۵۱۰	نخ از الیاف مصنوعی	۱۵۳۸۰۳	۱۸۵۳۰۸	۲۰۰۶۲۰
۵۵۱۵	سایر پارچه تاری و پودی از الیاف سنتتیک	۲۵۲۰۷	۴۲۴۶۶	۷۰۷۳۲
۵۵۰۲	دسته الیاف از رشته های مصنوعی	۳۳۸۶۵	۴۱۶۱۴	۵۰۳۰۸
۵۵۱۲	پارچه تاری و پودی با حداقل ۸۵٪ از الیاف سنتتیک	۱۶۴۴۷	۲۴۸۹۲	۳۰۵۴۰
۵۵۱۶	پارچه تاری و پودی از الیاف مصنوعی	۳۷۲۷۹	۵۸۷۶۲	۲۷۴۲۳
۵۵۰۱	دسته الیاف از رشته های سنتتیک	۳۵۸۲۴	۴۵۷۴۶	۲۴۷۸۴
۵۵۰۵	آخال الیاف سنتتیک یا مصنوعی	۶۳۸۸	۷۷۷۹	۱۴۲۶۰
۵۵۱۳	پارچه تاری و پودی با حداکثر ۸۵٪ از الیاف سنتتیک با گرماژ کمتر از ۱۷۰	۳۵۸۹	۸۹۳۴	۷۸۹۰
۵۵۱۴	پارچه تاری و پودی با حداکثر ۸۵٪ از الیاف سنتتیک با گرماز بیشتر از ۱۷۰	۳۲۴۹	۷۵۳۳	۵۹۰۹
۵۵۰۶	الیاف سنتتیک غیر یکسره حلاجی شده، شانه زده ...	۲۹۶۷	۴۰۶۳	۵۰۰۷
۵۵۰۸	نخ دوخت از الیاف سنتتیک یا مصنوعی	۱۵۸۷	۱۸۶۴	۱۸۳۶
۵۵۰۷	الیاف مصنوعی غیر یکسره حلاجی شده، شانه زده ...	۴۳۹	۴۵۹	۶۲۳
۵۵۱۱	نخ از الیاف سنتتیک یا مصنوعی (برای خرده فروشی)	۱۱۷	۱۷۲	۲۹
	مجموع	۷۴۶۸۷۶	۱۰۵۷۹۸۹	۱۲۴۳۷۲۳

منبع: ITC

جدول۲۶_ارزش صادرات اقلام از الیاف سنتتیک و مصنوعی هند از جهان در سال ۲۰۲۰، ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برحسب هزار دلار

کدتعرفه	توضیحات	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۵۰۹	نخ از الیاف سنتتیک	۳۵۹۴۴۷	۵۸۵۵۳۲	۵۹۴۵۵۶
۵۵۱۵	سایر پارچه تاری و پودی از الیاف سنتتیک	۲۹۶۶۷۴	۳۴۴۲۸۳	۳۹۲۶۱۵
۵۵۰۳	الیاف سنتتیک غیر یکسره حلاجی نشده، شانه نزده ...	۲۵۵۰۳۶	۴۳۰۳۲۹	۳۶۳۹۲۹
۵۵۰۴	الیاف مصنوعی غیر یکسره حلاجی نشده، شانه نزده ...	۱۰۹۴۹۷	۱۸۱۷۳۸	۱۳۵۶۶۱
۵۵۱۰	نخ از الیاف مصنوعی	۸۲۵۱۴	۱۳۱۶۸۲	۱۱۵۹۸۷
۵۵۱۶	پارچه تاری و پودی از الیاف مصنوعی	۵۶۲۴۴	۷۷۸۷۷	۸۰۵۴۷
۵۵۱۲	پارچه تاری و پودی با حداقل ۸۵٪ از الیاف سنتتیک	۱۶۳۷۵	۳۱۴۶۸	۵۳۸۱۸
۵۵۱۳	پارچه تاری و پودی با حداکثر ۸۵٪ از الیاف سنتتیک با گرماژ کمتر از ۱۷۰	۲۸۱۷۵	۳۵۶۲۱	۴۹۸۸۷
۵۵۱۴	پارچه تاری و پودی با حداکثر ۸۵٪ از الیاف سنتتیک با گرماز بیشتر از ۱۷۰	۲۸۲۸۳	۳۶۳۲۰	۴۲۹۰۲
۵۵۱۱	نخ از الیاف سنتتیک یا مصنوعی (برای خرده فروشی)	۲۶۹۱۹	۳۵۳۸۳	۳۲۰۷۷
۵۵۰۱	دسته الیاف از رشته های سنتتیک	۷۹۶۲	۲۳۵۲	۸۱۶۵
۵۵۰۵	آخال الیاف سنتتیک یا مصنوعی	۱۰۳۹	۱۴۱۵	۸۱۲۹
۵۵۰۸	نخ دوخت از الیاف سنتتیک یا مصنوعی	۷۴۲۳	۸۹۴۹	۶۵۲۴

۵۵۰۶	الیاف سنتتیک غیر یکسره حلاجی شده، شانه زده ...	۹۴۱	۱۵۸۱	۲۲۷۱
۵۵۰۷	الیاف مصنوعی غیر یکسره حلاجی شده، شانه زده ...	۵	۸۸	۷۲
۵۵۰۲	دسته الیاف از رشته های مصنوعی	۴۰	۰	۱
	مجموع	۱۲۷۶۵۷۴	۱۹۰۴۶۱۸	۱۸۸۷۱۴۱

منبع: ITC

فرش و کفپوش

فرش و کفپوش

هند از نظر فرهنگ بسیار غنی است و فرش‌بافی از دیرباز بخشی از سنت‌های این کشور بوده است. صنعت فرش یکی از قدیمی‌ترین صنایع هند است، به‌طوری‌که حتی حصیرهای بافته شده و کفپوش در ادبیات قرون وسطی نیز ذکر شده‌اند. این امر نشان می‌دهد که تاریخچه قالی‌بافی و فرش هندی به حدود ۵۰۰ سال پیش از میلاد مسیح بازمی‌گردد. در آن زمان، این کشور برای بافت فرش از پشم، پنبه، بامبو و علف استفاده می‌کرد. در قرن شانزدهم، قالی‌بافان و فرش‌بافان ایرانی برای بافتن فرش‌های فاخر به هند دعوت شدند. این بافندگان به‌سرعت، کارگاه‌هایی تأسیس کردند و مردم محلی نیز در این کارگاه‌ها مشغول به‌کار شدند. رفته‌رفته صنعت فرش‌بافی و صنعت فرش هندی رونق گرفت و فرش‌ها و قالی‌ها در انواع مختلفی بافته شدند.

یکی از مجلل‌ترین بافته‌های هندی، ترمه است که با نخ‌های طلا بافته شده و با جواهرات تزئین می‌شد. کیفیت و تنوع فرش هندی دستباف در طول قرن نوزدهم، به‌شدت کاهش پیدا کرد و تنها چند شهر مهم شامل سرینگار، آمریتسار و آگرا، این هنر برجسته را حفظ کردند. در نتیجهٔ تولید انبوه و استفاده از مواد اولیه مصنوعی و تقلید از الگوهای کشورهای دیگر، فرش هند به شدت افت کرد و در سال ۱۹۴۷ علی‌رغم این واقعیت که بسیاری از بافندگان و استادان فرش‌بافی هند به پاکستان مهاجرت کرده بودند، تعداد زیادی از صنعتگران به بافت فرش هندی روی آوردند تا این صنعت را زنده نگاه دارند. به این ترتیب گروه‌های بزرگی از زنان به‌عنوان بخشی از برنامه توسعه بازار فرش هند، آموزش دیدند و فرش‌هایی بافتند که هنوز هم جزو باکیفیت‌ترین فرش‌های هندی است.

از شروع بافت فرش در هند تاکنون، سبک‌های مختلفی از این هنر زیبا شناخته شده است به طور مثال: سبک فرشبافی مغول، سبک فرشبافی عتیقه یا آنتیک، سبک فرشبافی گل، سبک فرشبافی پرتغالی، سبک فرشبافی فیگور. فرش‌های هندی با توجه به هر منطقه دسته‌بندی می‌شوند و تقریباً برای هر فرش نام همان منطقه در نظر گرفته می‌شود این دسته‌بندی عبارتند از: فرش آگرا، فرش آمریتسار، فرش سوزنی، فرش ایووری.

کشور هند یکی از کشورهای مهم در بازار جهانی فرش و کفپوش است. هند در حال حاضر با اختلاف زیاد در رده اول بزرگ‌ترین صادرکنندگان فرش دستباف جهان قرار دارد و توانسته در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۳۳۶ میلیون دلار صادرات داشته باشد. عنوان دومین صادرکننده فرش دستباف جهان در اختیار مصر با ۱۷۵ میلیون دلار و رتبه سوم در اختیار ایران با ۸۰ میلیون دلار است. در هند نزدیک به دو میلیون نفر در بخش بافت فرش مشغول فعالیت هستند که اغلب در مناطق روستایی و کم درآمد قرار دارند.

هند در صنعت فرش ماشینی به دلیل سرمایه‌بر بودن تقریبا حرفی برای گفتن ندارد و صادرات این نوع فرش بسیار ناچیز است. در بخش فرش ماشینی کشور ترکیه با صادرات نزدیک به ۳ میلیارد دلار ۳۰ درصد تولید جهان را در اختیار دارد. بزرگ‌ترین بازارهای صادراتی کفپوش‌های نساجی هند، آمریکا ۴۷٪ ، اروپا ۳۱٪ و سایر کشورها ۲۲٪، هستند. یکی از ابزارهایی که هندی‌ها برای ورود به بازار از آن سود می‌برند حضور قوی در نمایشگاه‌های مرتبط آمریکا مانند نمایشگاه **Surface** است. همچنین هندی‌ها در نمایشگاه دموتکس و نمایشگاه‌های داخلی هند نیز حضور فعالی دارند.

به صورت کلی در جهان میزان واردات فرش و کفپوش‌ها (کد تعرفه ۵۷)، در حدود ۱۵ الی ۱۶ میلیارد دلار ارزش دارد و کشور ایالت متحده آمریکا حدودا ۲۰ الی ۲۵ درصد در واردات این اقلام سهم دارد و پس از آن، کشورهای آلمان (۸ الی ۹ درصد)، انگلیس (۷ الی ۸ درصد)، کانادا (حدودا ۵ درصد) و ژاپن (حدودا ۴ درصد) به ترتیب بیشترین سهم در واردات فرش و کفپوش را در بازه ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ دارند. واردات کلی این اقلام در جهان طی ۵ سال اخیر در جدول ۲۷ آمده است:

جدول۲۷_۱۰ واردکننده اول فرش و کفپوش جهان در طی ۵ سال اخیر

	۲۰۱۸		۲۰۱۹		۲۰۲۰		۲۰۲۱		۲۰۲۲	
واردات جهان (میلیارد دلار)	۱۶/۵		۱۵/۸		۱۵/۱		۱۸		۱۶/۸	
۱۰ واردکننده اول در جهان ارقام برحسب میلیون دلار	آمریکا	۳۲۵۶	آمریکا	۳۰۴۴	آمریکا	۳۰۹۴	آمریکا	۴۲۱۶	آمریکا	۳۹۲۹
	آلمان	۱۲۶۲	آلمان	۱۲۰۰	آلمان	۱۱۹۸	آلمان	۱۳۵۵	آلمان	۱۲۲۵
	انگلیس	۱۱۷۹	انگلیس	۱۱۴۳	انگلیس	۹۴۵	انگلیس	۱۲۹۷	انگلیس	۱۱۸۲
	کانادا	۷۷۴	کانادا	۷۴۴	کانادا	۶۵۶	کانادا	۷۶۰	کانادا	۷۴۶
	ژاپن	۶۳۱	ژاپن	۶۱۱	ژاپن	۵۵۹	ژاپن	۶۲۰	ژاپن	۶۳۲
	فرانسه	۵۱۹	فرانسه	۴۹۴	فرانسه	۴۴۲	فرانسه	۵۹۰	فرانسه	۵۸۳
	استرالیا	۴۲۸	عربستان	۴۵۱	استرالیا	۳۶۸	هلند	۴۹۷	عربستان	۴۷۷
	هلند	۳۷۲	استرالیا	۳۸۰	عربستان	۳۶۰	عربستان	۴۱۷	هلند	۴۳۳
	عراق	۳۷۲	هلند	۳۵۴	هلند	۳۲۳	استرالیا	۴۱۵	استرالیا	۴۳۰
	عربستان	۳۷۱	عراق	۳۴۰	عراق	۳۰۸	عراق	۳۸۹	عراق	۳۹۱

منبع: ITC

واضح است که این کد تعرفه مخصوص فرش و کفپوش‌ها، دارای ۵ زیرمجموعه اصلی است: فرش و سایر کفپوش‌های گره‌باف (knotted)، حتی آماده مصرف (۵۷۰۱)، فرش و سایر کفپوش‌های بافته‌شده، منگوله‌باف نشده (not tufted)، گلیم، سوماک، کارامانی و فرش‌های دستباف مانند (۵۷۰۲)، فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) از جمله چمن مصنوعی (۵۷۰۳)، فرش و سایر کفپوش‌های نمدی منگوله باف نشده (۵۷۰۴) و سایر فرش‌ها و کفپوش‌ها و جاجیم (۵۷۰۵).

در واردات جهانی فرش و کفپوش بیشترین آمار به گروه فرش وکفپوش‌های منگوله‌باف و چمن مصنوعی (۵۷۰۳) و پس از آن به فرش و کفپوش منگوله‌باف نشده و فرش‌های دستباف مانند (۵۷۰۲) اختصاص دارد.

جدول ۲۸_آمار واردات فرش و کفپوش‌ها جهان در طی ۵ سال اخیر برحسب میلیون دلار

		۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	بیشترین کشورهای واردکننده
۵۷۰۱	فرش و سایر کفپوش‌های گره‌باف (knotted)، حتی آماده مصرف	۹۶۷	۸۳۸	۶۹۳	۸۴۹	۹۸۴	آمریکا، آلمان، انگلیس، ژاپن
۵۷۰۲	فرش و سایر کفپوش‌های بافته‌شده، منگوله‌باف نشده (not tufted)، گلیم، سوماک، کارامانی و فرش‌های دستباف مانند	۴۸۳۷	۴۸۷۳	۴۷۶۸	۶۳۶۵	۵۶۶۸	آمریکا، آلمان، عربستان، انگلیس
۵۷۰۳	فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) از جمله چمن مصنوعی	۶۹۲۴	۶۵۹۵	۵۸۷۵	۷۰۴۹	۶۸۶۷	آمریکا، انگلیس، آلمان، کانادا
۵۷۰۴	فرش و سایر کفپوش‌های نمدی منگوله باف نشده	۷۱۸	۶۳۹	۵۴۴	۶۱۳	۶۱۰	آلمان، آمریکا، انگلیس،چک
۵۷۰۵	سایر فرش‌ها و کفپوش‌ها و جاجیم	۱۴۵۵	۱۴۵۸	۱۴۳۲	۱۸۰۵	۱۹۴۰	آمریکا، ژاپن، عراق، فرانسه

منبع: ITC

کشور هند خود یک کشور صادرکننده فرش به حساب می‌آید و به همین دلیل میزان واردات فرش و کفپوش در این کشور بسیار محدود است و تنها ۰/۱ ٪ از واردات جهان را به خود اختصاص می‌دهد و در رتبه ۲۲ واردکنندگان جهانی فرش و کفپوش قرار دارد.

جدول۲۹_ میزان واردات فرش و کفپوش کشور هند در بازه ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ برحسب میلیون دلار

		۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	مبداهای وارداتی
۵۷۰۱	فرش و سایر کفپوش‌های گره‌باف (knotted)، حتی آماده مصرف	۳/۹	۴	۳/۳	۲/۵	۱۰/۵	امارات، آمریکا، آلمان
۵۷۰۲	فرش و سایر کفپوش‌های بافته‌شده، منگوله‌باف نشده (not tufted)، گلیم، سوماک، کارامانی و فرش‌های دستباف مانند	۱۴	۱۵	۱۰	۱۶	۲۳	ترکیه، اندونزی، چین، بلژیک
۵۷۰۳	فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) از جمله چمن مصنوعی	۹۴	۱۰۷	۶۹	۷۴	۱۲۶	چین، ویتنام، تایلند، آمریکا
۵۷۰۴	فرش و سایر کفپوش‌های نمدی منگوله باف نشده	۲	۱/۴	۰/۷	۱/۳	۱/۶	هلند، چین
۵۷۰۵	سایر فرش‌ها و کفپوش‌ها و جاجیم	۸/۹	۶/۹	۶/۸	۴/۸	۵/۲	چین، ترکیه، امارات
	جمع کل	۱۲۳	۱۳۵	۹۰	۱۰۰	۱۶۷	چین، ویتنام، تایلند، ترکیه

منبع: ITC

نکته حائز اهمیت آن است که ویتنام در صادرات فرش و کفپوش به کشور هند، بسیار خوب عمل کرده است و طی این سال‌ها ابتدا ترکیه و آمریکا و سپس چین و تایلند را پشت سر گذاشت و در سال۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ رتبه اول صادر کنندگان فرش و کفپوش به هند را به خود اختصاص داده است. امارات نیز از سال ۲۰۱۹، میزان صادرات خود را به هند افزود و در سال ۲۰۲۲ رتبه سوم صادرکنندگان را دارد. چین نیز در دو سال اخیر دومین صادرکننده فرش و کفپوش به هند است. میزان صادرات از کشور تایلند نیز طی این ۵ سال، حدودا ۵۵٪ کاهش یافت.

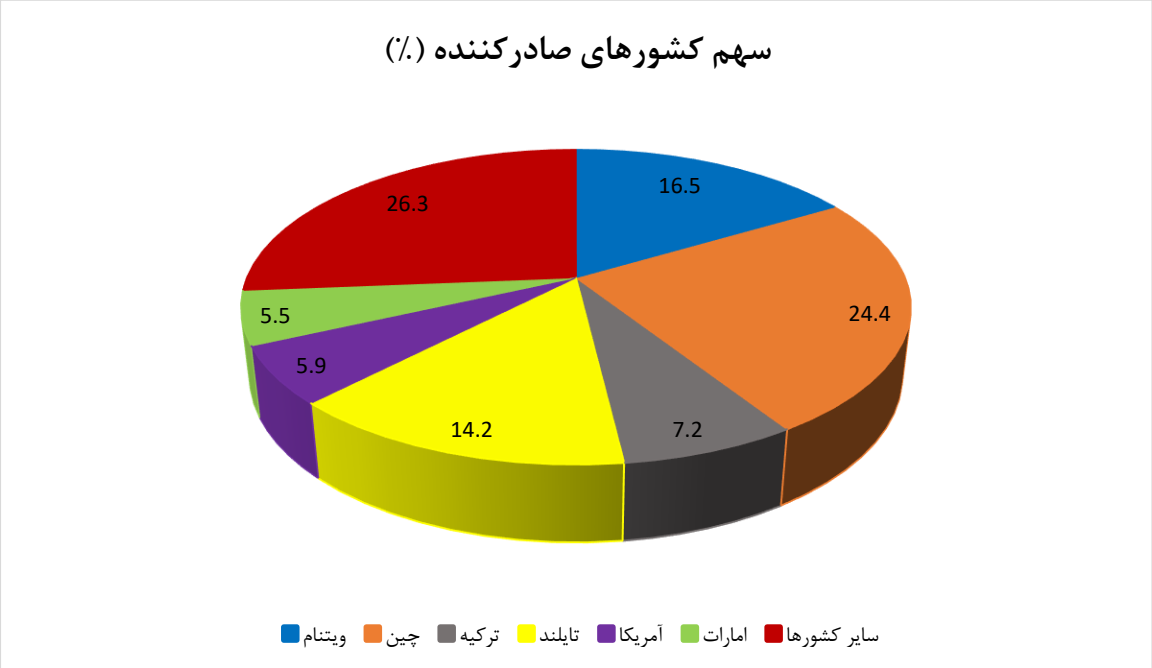

شکل۱۸-سهم کشورهای صادرکننده فرش و کفپوش به هند از کل صادرات فرش و کفپوش هند

در سال ۲۰۲۲ بیشترین واردات کشور هند مربوط به فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) از جمله چمن مصنوعی (۵۷۰۳) است. جزئیات آمار این واردات در گراف زیر مشاهده می‌شود.

واردات فرش‌ها و کفپوش‌های گره‌باف، در بازه ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ رشد ۲/۵ برابری، فرش و سایر کفپوش‌های not tufted حدودا ۶۴٪ افزایش و فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) در حدود ۳۴ درصد رشد داشته است. اگرچه واردات فرش و کفپوش‌های نمدی و جاجیم‌ها، به ترتیب کاهش ۲۰ درصدی و ۴۰ درصدی را شاهد بود. در تمامی روندها تاثیر منفی کرونا روی تجارت فرش و کفپوش دیده می‌شود.

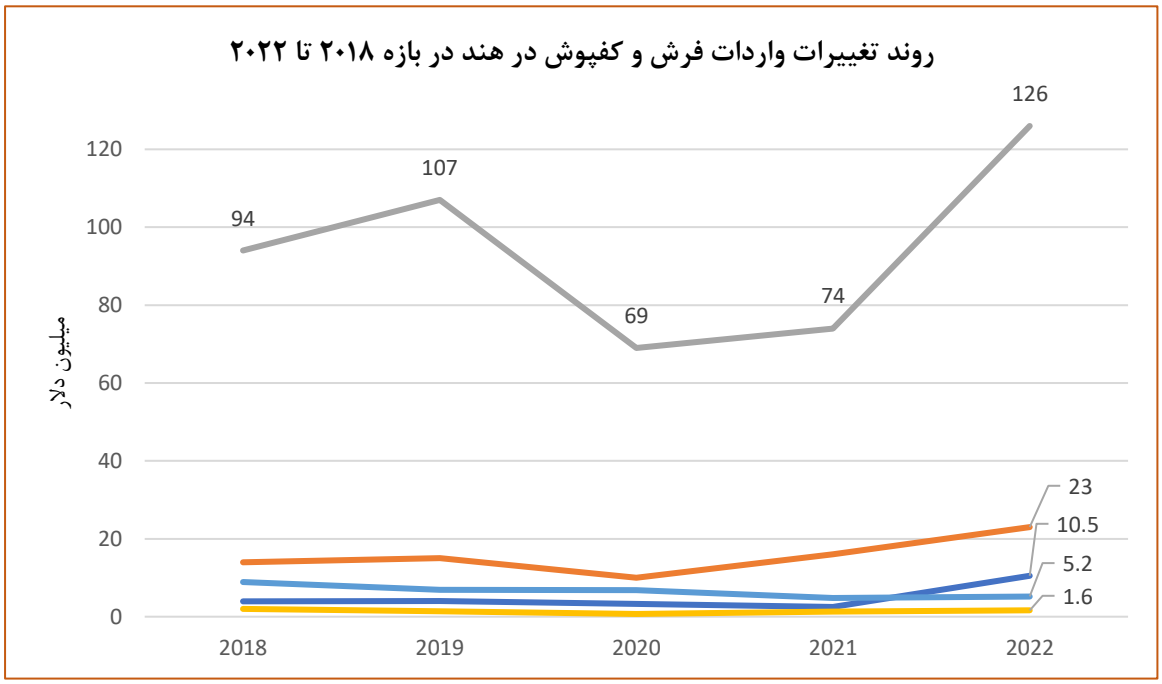

شکل۱۹_واردات فرش و کفپوش هند در ۵ سال اخیر بر حسب میلیون دلار

در خصوص صادرات جهانی فرش و کفپوش، در حدود ۱۵ الی ۱۸ میلیارد دلار ارزش دارد و کشور چین حدودا ۱۸ الی ۲۰ درصد در صادرات این اقلام سهم دارد و پس از آن، کشورهای ترکیه (۱۶الی ۱۷ درصد)، هند (۱۰ الی ۱۲درصد)، بلژیک (۸ الی ۱۰ درصد) و هلند (حدودا ۷ درصد) به ترتیب بیشترین سهم در صادرات فرش و کفپوش را در بازه ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ دارند.

جدول ۳۰_۱۰ صادرکننده اول فرش و کفپوش جهان در طی ۵ سال اخیر

	۲۰۱۸		۲۰۱۹		۲۰۲۰		۲۰۲۱		۲۰۲۲	
صادرات جهان (میلیارد دلار)	۱۶/۵		۱۵/۸		۱۵/۱		۱۸		۱۶/۸	
۱۰ صادرکننده اول در جهان ارقام برحسب میلیون دلار	چین	۲۹۷۷	چین	۲۹۱۹	چین	۲۹۶۳	چین	۳۷۴۹	چین	۳۸۵۴
	ترکیه	۲۲۶۴	ترکیه	۲۵۵۳	ترکیه	۲۶۲۱	ترکیه	۳۲۴۰	ترکیه	۲۸۱۹
	هند	۱۷۵۶	هند	۱۷۱۴	هند	۱۶۸۹	هند	۲۲۶۳	هند	۱۹۴۵
	بلژیک	۱۷۲۸	بلژیک	۱۶۰۹	بلژیک	۱۳۷۱	بلژیک	۱۶۲۱	بلژیک	۱۳۸۶
	هلند	۱۲۹۷	هلند	۱۲۱۳	هلند	۱۱۲۱	هلند	۱۳۷۸	هلند	۱۲۶۴
	آمریکا	۹۷۷	آمریکا	۹۱۰	آمریکا	۷۷۳	آمریکا	۷۷۶	آمریکا	۷۷۷
	ایران	۶۶۸	آلمان	۶۰۴	آلمان	۵۶۴	آلمان	۶۳۶	آلمان	۵۸۵
	آلمان	۶۴۶	ایران	۳۷۳	مصر	۳۹۵	مصر	۴۵۳	ویتنام	۴۱۲
	انگلیس	۳۶۲	انگلیس	۳۵۱	ایران	۳۲۰	ویتنام	۴۱۴	مصر	۳۷۲
	مصر	۳۱۷	مصر	۳۱۱	انگلیس	۲۸۶	ایران	۳۴۱	انگلیس	۲۷۶

منبع: ITC

در صادرات جهانی فرش و کفپوش بیشترین آمار به گروه فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) از جمله چمن مصنوعی (۵۷۰۳) و پس از آن، فرش و سایر کفپوش‌های بافته‌شده، منگوله‌باف نشده (not tufted)، گلیم، سوماک، کارامانی و فرش‌های دستباف مانند (۵۷۰۲) اختصاص دارد.

جدول ۳۱_ آمار صادرات فرش و کفپوش‌ها جهان در طی ۵ سال اخیر برحسب میلیون دلار

		۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	بیشترین کشورهای صادرکننده
۵۷۰۱	فرش و سایر کفپوش‌های گره‌باف (knotted)، حتی آماده مصرف	۱۳۱۹	۱۰۰۱	۸۶۴	۱۰۱۸	۱۰۲۶	هند، مصر، ایران، نپال
۵۷۰۲	فرش و سایر کفپوش‌های بافته‌شده، منگوله‌باف نشده (not tufted)، گلیم، سوماک، کارامانی و فرش‌های دستباف مانند	۵۰۳۴	۵۰۵۲	۵۰۹۱	۶۲۷۲	۵۲۵۷	ترکیه، هند، چین، بلژیک
۵۷۰۳	فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) از جمله چمن مصنوعی	۷۵۷۱	۷۲۰۲	۶۵۸۶	۷۷۷۹	۷۰۸۲	چین، هلند، بلژیک، آمریکا
۵۷۰۴	فرش و سایر کفپوش‌های نمدی منگوله باف نشده	۷۷۱	۶۸۳	۵۵۱	۶۲۳	۶۱۸	هلند، بلژیک، آلمان، سوییس
۵۷۰۵	سایر فرش‌ها و کفپوش‌ها و جاجیم	۱۷۴۷	۱۸۵۰	۱۹۷۷	۲۶۹۶	۲۷۳۷	چین، هند، آمریکا، انگلیس

منبع: ITC

کشور هند، حدودا ۱۰ الی ۱۲ درصد از صادرات جهان را به خود اختصاص می‌دهد و در رتبه سوم صادرکنندگان جهانی فرش و کفپوش قرار دارد. جدول۶ میزان صادرات فرش و کفپوش در کشور هند در بازه ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ را گزارش می‌کند. (ارقام برحسب میلیون دلار)

جدول۳۲- میزان صادرات فرش و کفپوش کشور هند در بازه ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ برحسب میلیون دلار

		۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	مقاصد صادراتی
۵۷۰۱	فرش و سایر کفپوش‌های گره‌باف (knotted)، حتی آماده مصرف	۳۱۴	۳۱۲	۲۷۸	۲۹۰	۳۱۰	آمریکا، آلمان، امارات، استرالیا
۵۷۰۲	فرش و سایر کفپوش‌های بافته‌شده، منگوله‌باف نشده (not tu)، گلیم، سوماک، کارامانی و فرش‌های دستباف مانند	۵۶۰	۵۵۷	۵۷۴	۷۹۲	۶۸۸	آمریکا، آلمان، انگلیس، استرالیا
۵۷۰۳	فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) از جمله چمن مصنوعی	۵۶۳	۵۳۴	۵۴۹	۷۶۴	۶۴۰	آمریکا، انگلیس، آلمان، استرالیا
۵۷۰۴	فرش و سایر کفپوش‌های نمدی منگوله باف نشده	۳۶۹۵	۶۶۴۹	۲۹۷۷	۳۸۲۲	۴۱۲۴	آمریکا، انگلیس
۵۷۰۵	سایر فرش‌ها و کفپوش‌ها و جاجیم	۳۱۵	۳۰۲	۲۸۳	۴۱۲	۳۰۲	آمریکا، انگلیس، استرالیا، فرانسه
	جمع کل	۱۷۵۶	۱۷۱۴	۱۶۸۹	۲۲۶۳	۱۹۴۵	آمریکا، آلمان، انگلیس، استرالیا

منبع: ITC

عمده صادرات فرش و کفپوش هند به ایالت متحده آمریکا است (حدودا ۵۰ الی ۶۰ درصد) و پس از آن دو کشور آلمان و انگلیس بیشترین واردات فرش و کفپوش را از هند دارند. کشور امارات در طی سالهای ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ به شدت میزان واردات خود را از هند کاهش داده است و صادرات فرش و کفپوش به این کشور در سال ۲۰۲۲ با کاهش ۴۷ درصدی همراه است. در مقابل کشور سوئد با افزایش ۵۰ درصدی واردات فرش و کفپوش خود از هند، تبدیل به پنجمین مقصد صادراتی هند در صادرات فرش و کفپوش شده است. صادرات به کشور هلند نیز رشد ۴۲ درصدی را تجربه کرده است.

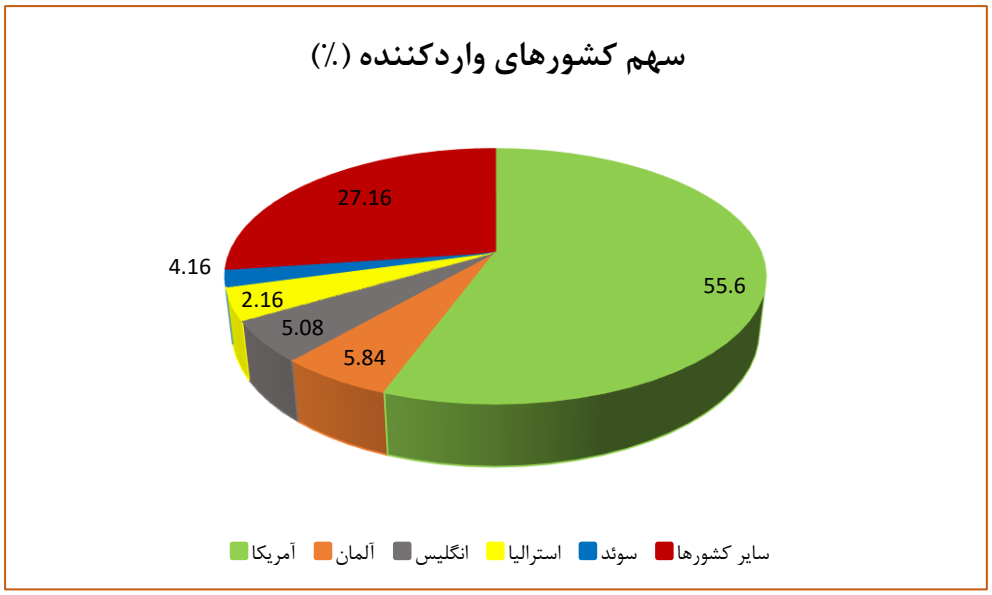

شکل۲۰_ سهم کشورهای واردکننده فرش و کفپوش هندی از کل واردات فرش و کفپوش هند

در بررسی روند صادرات فرش و کفپوش هند، در تمامی گروه‌ها تناوب دیده می‌شود؛ با این حال در سال ۲۰۲۲ نسبت به ۲۰۱۸، گروه‌های فرش و سایر کفپوش‌های بافته‌شده، منگوله‌باف نشده (not tufted)، گلیم، سوماک، کارامانی و فرش‌های دستباف مانند (۵۷۰۲) ، فرش و سایر کفپوش‌های منگوله‌باف (tufted) از جمله چمن مصنوعی (۵۷۰۳) و فرش و سایر کفپوش‌های نمدی منگوله باف نشده (۵۷۰۴) با افزایش در صادرات همراه بوده‌اند. سایر گروه‌ها تغییرات چندانی نداشتند.

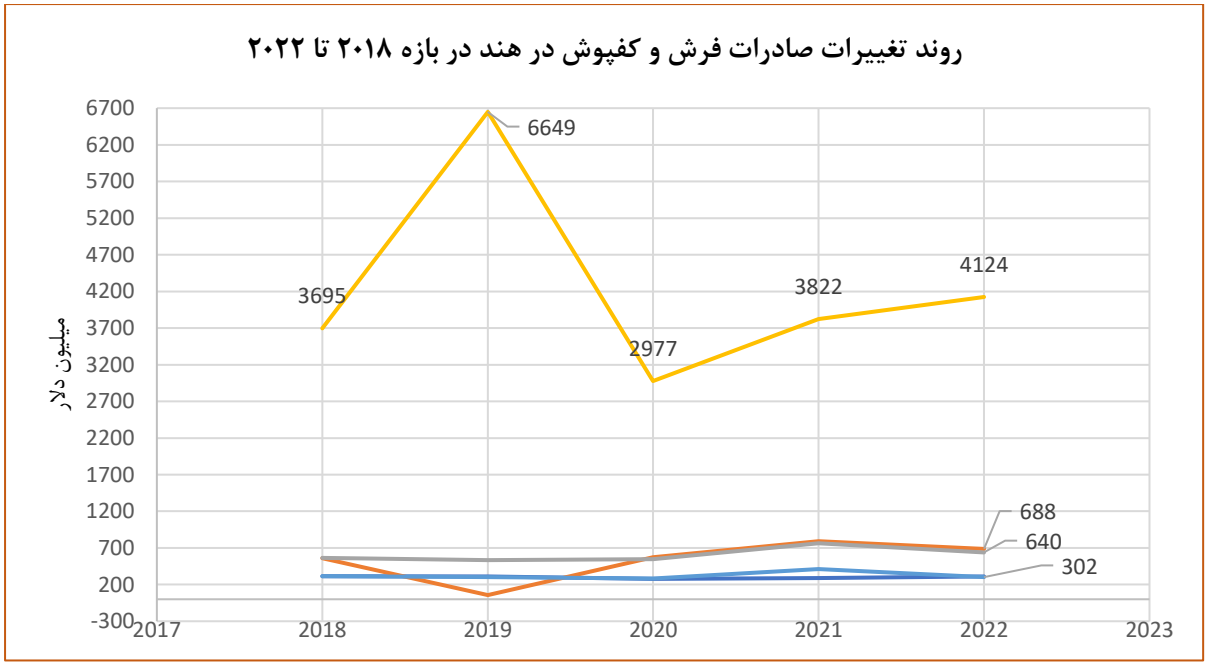

شکل۲۱_صادرات فرش و کفپوش هند در ۵ سال اخیر بر حسب میلیون دلار

در نهایت، در شکل زیر میزان واردات و صادرات فرش و کفپوش کشور هند در سال ۲۰۲۲ مشاهده می‌شود.

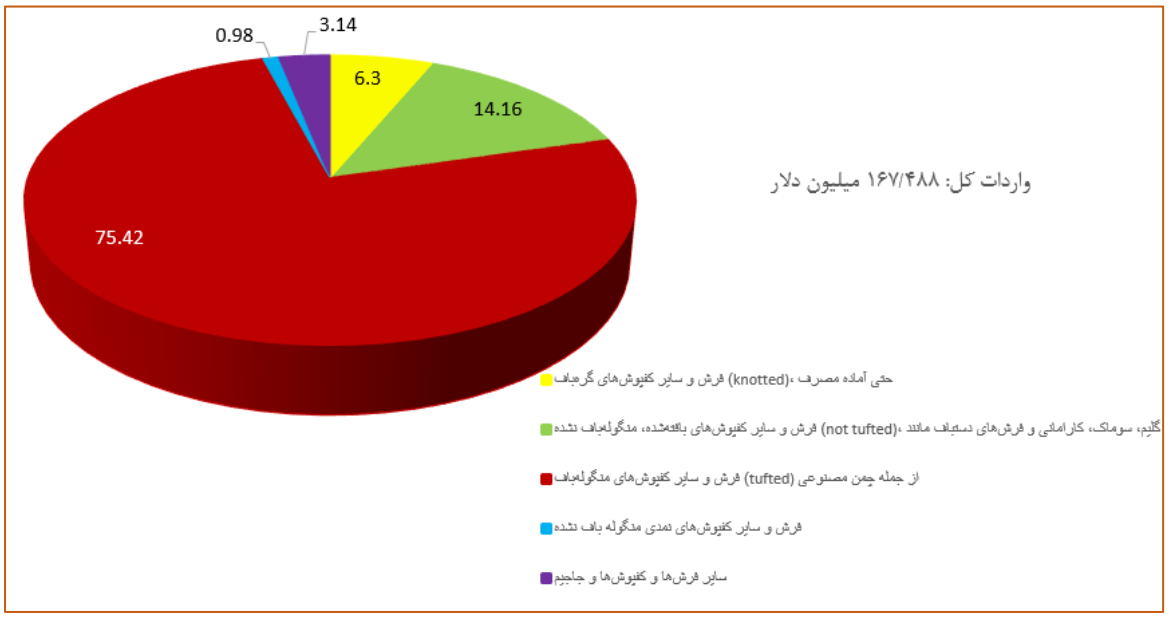

شکل۲۲_سهم واردات هر یک از انواع فرش و کفپوش از کل واردات فرش و کفپوش هند

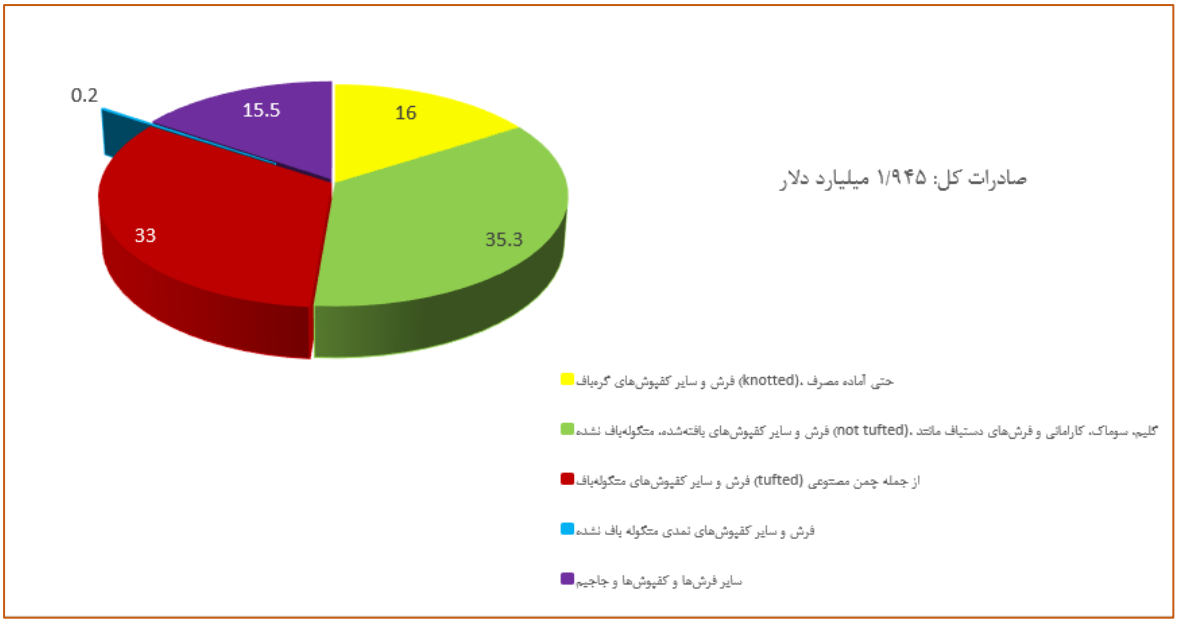

شکل۲۳_سهم صادرات هر یک از انواع فرش و کفپوش از کل صادرات فرش و کفپوش هند

پوشاک

پوشاک هند

پوشاک هند به دلیل برخورداری از قومیت، جغرافیا، آب و هوا و سنت متفاوت از تنوع بالای برخوردار است. از لحاظ تاریخی لباس‌های هندی از لباس‌های ساده‌ای مانند ساری، لونگی و ... تشکیل شده و با آیین‌های مختلف تکامل یافته است. در مناطق شهری لباس‌های غربی رایج‌تر و توسط عموم مردم در تمام سطح اجتماعی پوشیده می‌شود. در این کشور ترکیبی از پوشش سنتی و سبک‌های غربی قابل مشاهده است. هند از نظر بافت، الیاف، رنگ و جنس، تزئینات و گلدوزی لباس دارای تنوع زیادی است که انتخاب رنگ براساس آیین و مذهب افراد تعیین می‌گردد[۱٤].

در طول دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰، همزمان با مد غربی که عناصر لباس هندی را جذب می‌کرد، مد هندی نیز شروع به جذب عناصر لباس غربی کرد در طول دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰، طراحان غربی مشتاقانه صنایع دستی، منسوجات و تکنیک‌های سنتی هند را در کار خود گنجانده بودند، در همان زمان که طراحان هندی به غرب اجازه می‌دادند بر کار آن‌ها تأثیر بگذارد؛ در آغاز قرن بیست و یکم، هر دو لباس غربی و هندی در هم آمیخته شدند و سبک منحصر به فردی از لباس را برای جمعیت شهری معمولی هند ایجاد کردند. زنان شروع به پوشیدن لباس‌های راحت‌تر کردند و قرار گرفتن در معرض مد بین‌المللی منجر به ادغام سبک‌های لباس‌های غربی و هندی شد[۱٤].

هند تاریخ طولانی و غنی در تولید پوشاک دارد و برای قرن‌ها به خاطر منسوجات نفیس خود شناخته شده است و این صنعت از نسلی به نسل دیگر منتقل شده است. تولید پوشاک در هند نیز دستخوش تحولی شگرف شده است. به لطف پیشرفت تکنولوژی، کارخانه‌های هندی اکنون قادر به تولید پوشاک با هزینه کسری از همتایان غربی خود هستند. در نتیجه، هند به یکی از تولیدکنندگان پیشرو پوشاک در جهان تبدیل شده است. امروزه می‌توانید لباس‌های ساخت هند را در خرده‌فروشی‌های سراسر جهان پیدا کنید و با توجه به جمعیت گسترده کارگران ماهر هند، شکی نیست که این روند برای سال‌های آینده ادامه خواهد داشت[۱۵].

به لطف پیشرفت تکنولوژی، کارخانه‌های هندی اکنون قادربه تولید پوشاک‌با هزینه پایین‌تری از همتایان غربی خود هستند. هند به یکی از تولیدکنندگان پیشرو پوشاک در جهان تبدیل شده است. امروزه می‌توان لباس‌های ساخت هند را در خرده‌فروشی‌های سراسر جهان پیدا کرد و با توجه به جمعیت گسترده کارگران ماهر هند، شکی نیست که این روند برای سال‌های آینده ادامه خواهد داشت. صنعت نساجی در هند در طول زمان دستخوش تغییرات متعددی شده است. اما همچنان تولید پوشاک شامل دو روش تولید صنعتی و تولید به صورت دست‌ساز می‌باشد[۱۵].

هنرهای دست‌ساز در هند همچنان رو به رشد است و بسیاری از هنرمندان از روش‌ها و مواد سنتی برای خلق آثار خود استفاده می‌کنند. این لباس‌ها معمولاً توسط تولیدکنندگانی تولید می‌گردد که از تکنیک‌های مختلفی برای ایجاد طرح‌های پیچیده استفاده می‌کنند و دانه‌های استفاده شده در این لباس ها معمولاً از شیشه یا فلز ساخته می‌شود و اغلب با نخ یا سیم روی پارچه نگه داشته می‌شود. محصول نهایی هم زیبا و هم بادوام است و ممکن است چندین ماه طول بکشد تا یک لباس کامل شود. این لباس‌ها هم توسط زنان هندی و هم توسط گردشگران به طور یکسان مورد توجه قرار می‌گیرد[۱۵].

صنعت پوشاک هند که به عنوان یکی از بخش های گسترده کشور در نظر گرفته می شود، تقریباً ۸ میلیون نیروی کار دارد که اکثریت افراد این بخش از صنعت را زنان تشکیل می‌دهند که نقشی محوری دارند و حدود ۴ درصد از تولید ناخالص داخلی

(GDP) هند را تشـکیل می‌دهد. تولیدکنندگان پوشـاک هند در حال بروزرسـانی خود هسـتند تا نیازهای داخلی و جهانی را برآورده کنند[۱۶].

تاریخچه پوشاک هندی

تاریخ پوشاک هند به ۵ هزار سال قبل از میلاد مسیح در جایی که تمدن در دره آندوس شکل گرفت و نخ پنبه رسیده، بافته و رنگرزی شد، باز می‌گردد. در حفاری این دره سوزن‌های استخوانی و اسپیندل‌های چوبی یافت شده است. بیشتر دانش کنونی در مورد لباس‌های باستانی هند، از مجسمه‌های صخره‌ای و نقاشی‌های موجود در غارهایی مانند الورا به دست می‌آید. صنعت پنبه هند با پیشینه دیرینه دارد و با گذر زمان و پیدایش روش‌های جدید حضور خود را حفظ نموده و توسعه یافته است[۱۴].

ایجاد مسیر تجاری جاده ابریشم سبب تبادل فرهنگ هند با آسیای مرکزی و اروپا گردید و سبب شد تا با رنگرزا نیل برای رنگرزی پارچه‌های پنبه‌ای آشنا گردند همچین ارتباط با چین پارچه‌های ابریشم و کرم ابریشم را به هندی‌ها معرفی نمود. با تصاویر و نقوش رسم شده از بوداها و مردم آن دوره در زمان پس از میلاد نشان می‌دهد که پوشاک هم به صورت دوخته شده و هم دوخته نشده مورد استفاده قرار می‌گرفتند[۱۴].

بسیاری از تکنیک‌های بافندگی که در هند باستان مورد استفاده قرار می‌گیرد امروزه نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. این تکینک متناسب با هر ناحیه متفاوت می‌باشد. رنگرزی پارچه در هند به عنوان یک هنر شناخته می‌شد. منسوجات هندی از دوران باستان با چین، آسیای جنوب شرقی و امپراتوری روم مبادله می‌گردید[۱۴].

امروزه برندهای مطرح هندی عبارتند از:

نام برند	رتبه‌بندی بر اساس محبوبیت درهند	نوع پوشاک
Biba	۳	البسه زنانه و دخترانه
Fabindia	۵	این مجموعه گستره‌ای از لباس‌ها را می‌فروشد و در صنایع‌دستی مختلف سنـ هند تخصص دارد.
Monte Carlo	۱۱	لباس‌های پشمی و نخی برای مردان، زنان و کودکان
Mufti	۱۲	انواع و اقسام پوشاک برگرفته از مدل‌های غربی
Pepe Jeans	۱۴	تی شرت، شلوار جین، پیراهن استاندارد، پیراهن پولو، کاپری و ...

گرچه این برندها همواره در حال رقابت با برندهایی چون Adidas، Allen Solly و Calvin Klein هستند چرا که آنها در بین مردم هندی، امروزه بسیار معروف‌اند[۱۷].

در ادامه بحث، به بررسی بازار داخلی و بین‌المللی پوشاک، میزان واردات و صادرات پوشاک و جایگاه جهانی هند در بخش پوشاک پرداخته می‌شود.

بازار داخلی و بین‌المللی پوشاک هند

اندازه بازار نساجی و پوشاک هند ۱۶۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲-۲۳ تخمین زده شده است که بازار داخلی حدودا سهمی معادل ۷۶ درصد را دارد و سهم صادرات ۲۴ درصد از بقیه بازار است. در سال ۲۰۲۰ بازار داخلی نساجی، پوشاک، با اندازه ۹۲

میلیارد دلاری، حدود ۷۴ درصد سهم را از کل صنعت نساجی به خود اختصاص داده است. بازار خرید و فروش داخلی هند به ۱۱۰ میلیارد دلار در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۲۲ رسیده که رشدی ۷ درصدی را نسبت به ۱۰ سال قبل، به ثبت رسانده است. در شکل ۱ آمار بازار نساجی داخلی کشور هند در سالهای اخیر را با سال ۲۰۱۰ مقایسه می‌کند و تخمین این بازار در ۱۰ سال آینده نیز مشاهده می‌شود. ارقام برحسب میلیارد دلار هستند.

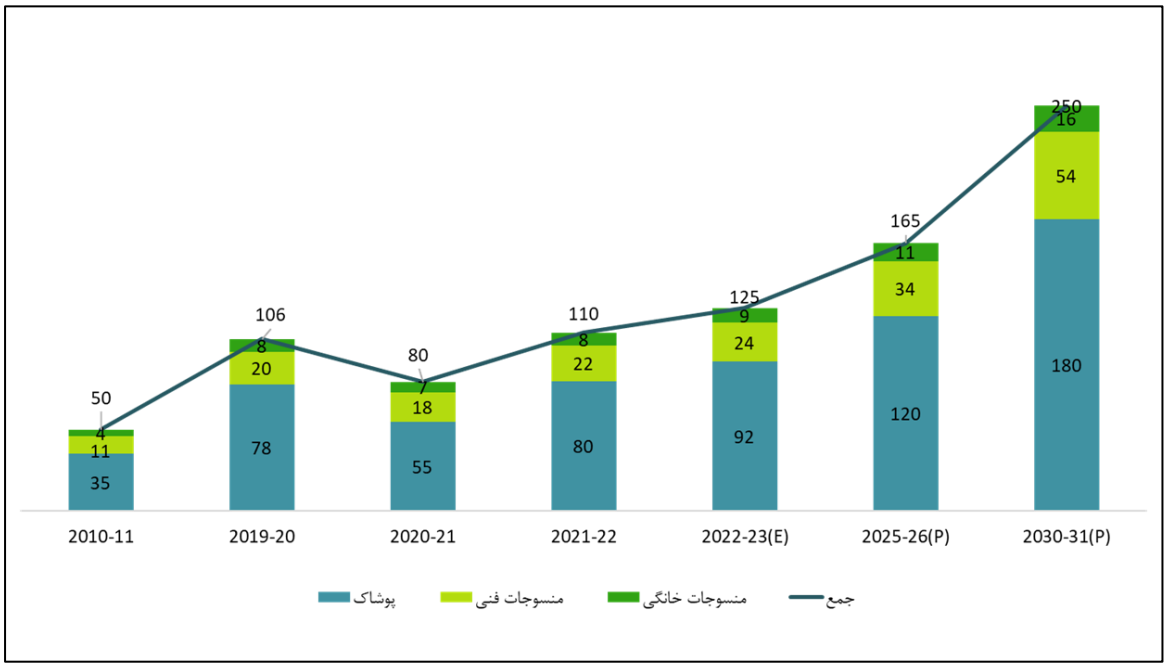

شکل ۲۴- آمار مصرف و بازار داخلی پوشاک هند در مقایسه با سایر منسوجات در سال‌های اخیر در مقایسه با سال ۲۰۱۰ و تخمین این بازار تا سال ۲۰۳۱

همانطور که گفته شد سهم صادرات منسوجات هند (بازار بین‌المللی) تنها ۲۴ درصد از کل بازار صنعت نساجی این کشور است. در کل صادرات نساجی هند، صادرات پوشاک در رتبه اول با سهمی معادل ۴۲ درصد (در سال ۲۰۲۲) قرار دارد. شکل ۲ روند صادرات منسوجات هند را در سال‌های اخیر بیان کرده است و وضعیت صادرات منسوجات در ۱۰ سال آینده را تخمین زده است.

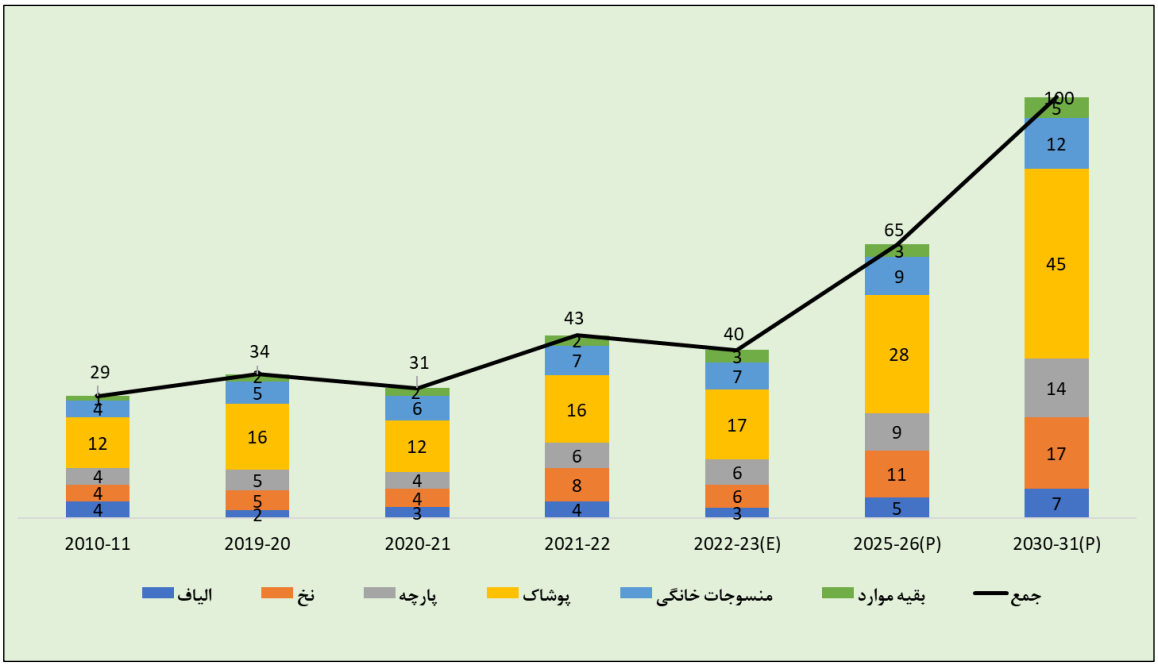

شکل ۲۵- روند صادرات منسوجات کشور هند در سال‌های اخیر در مقایسه با سال ۲۰۱۰ و تخمین این روند تا سال ۲۰۳۱

این ارقام در مقایسه با صادرات پوشاک در کل جهان در سال ۲۰۲۲، نشان می‌دهد که کشور هند، تنها ۳ درصد از سهم صادرات پوشاک کل جهان را در اختیار دارد و با این حال در رتبه ۵ ام کشورهای صادرکننده پوشاک جهان قرار دارد.

جدول ۳۳-جایگاه کشور هند در صادرات پوشاک جهانی

	هند	جهان
صادرات پوشاک (میلیارد دلار)	۲۲	۶۴۴
سهم صادرات پوشاک از کل صادرات جهان	٪ ۳٫۴	
رتبه کشور هند در صادرات پوشاک به جهان	رتبه ۵	

در نگاهی جزئی‌تر به تجارت بین‌المللی کشور هند در حوزه صنعت نساجی، مشاهده می‌شود که عمده صادرات پوشاک هند، پوشاک کشباف و غیرکشباف است. صادرات پوشاک کشباف در طی ۵ سال اخیر، رشد ۸ درصدی داشته و سایر منسوجات آماده نیز با رشدی ۱۴ درصدی همراه بوده است. صادرات پوشاک غیر کشباف نیز در دوره پاندمی دچار کاهش شده است اما در سال ۲۰۲۲ مجددا ۸ میلیارد دلار (تقریبا برابر با سال ۲۰۱۹) ارزش صادرات داشت.

جدول ۳۴- آمار صادرات پوشاک کشور هند در ۵ سال اخیر برحسب میلیون دلار

	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
پوشاک کشباف	۷۵۸۰	۷۸۷۹	۶۱۲۰	۷۸۷۰	۸۲۰۳
پوشاک غیرکشباف	۸۰۸۲	۸۳۶۲	۶۱۰۴	۷۳۳۲	۸۴۷۳
سایر منسوجات آماده	۵۲۴۰	۵۱۶۳	۴۷۷۱	۶۶۷۷	۶۰۲۰

منبع: ITC

در ادامه به بررسی انواع پوشاک مطابق تعرفه‌های گمرکی (۴ رقمی) صادر شده از هند به سایر کشورهای جهان پرداخته می‌شود. جدول ۳ تا ۴ بیانگر میزان صادرات پوشاک هند به جهان در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ است.

جدول ۳۵- ارزش صادرات پوشاک کشباف هند به جهان در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ برحسب میلیون دلار

نوع پوشاک	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۶۱۰۱- پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، ژاکت بادگیر مردانه یا پسرانه	۲۱	۲۵	۱۸	۲	۲۰
۶۱۰۲- پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، ژاکت بادگیر زنانه یا دخترانه	۶/۵	۶/۸	۵/۶	۸/۳	۱۲
۶۱۰۳- لباس به صورت دست، ژاکت ورزشی، شلوار، سرهمی دارای بند، نیم شلوار و شلوارک مردانه یا پسرانه	۴۶۶	۵۱۰	۴۳۸	۶۰۰	۴۷۵
۶۱۰۴- لباس به صورت دست، ژاکت ورزشی، شلوار، سرهمی دارای بند، نیم شلوار و شلوارک زنانه یا دخترانه	۵۷۱	۶۰۰	۴۵۵	۶۵۲	۷۰۴
۶۱۰۵- پیراهن مردانه یا پسرانه	۶۳۸	۷۳۶	۵۳۸	۶۰۳	۷۴۵
۶۱۰۶- پیراهن، بلوز، شمیز زنانه یا دخترانه	۱۵۴	۱۵۳	۱۰۴	۱۲۴	۱۵۱
۶۱۰۷- لباس زیر، پیراهن خواب، پیژامه، لباس حوله‌ای مردانه یا پسرانه	۵۷۹	۵۵۹	۵۰۲	۷۰۶	۶۶۸
۶۱۰۸- زیردامنی، زیرپیراهنی، ژوپون، پیراهن خواب، پیژامه، لباس حوله‌ای زنانه یا دخترانه	۵۷۱	۶۳۰	۵۱۳	۶۲۶	۵۹۶
۶۱۰۹- تی‌شرت، زیرپوش چسبان	۲۴۵۸	۲۶۱۵	۱۹۱۴	۲۳۴۷	۲۵۴۰
۶۱۱۰- پیراهن، یقه اسکی، پولوور، جلیقه‌ها	۳۶۶	۳۶۸	۲۸۴	۴۲۹	۴۳۳
۶۱۱۱- لباس نوزاد	۸۴۸	۹۲۷	۸۰۰	۱۰۱۱	۱۰۷۸
۶۱۱۲- گرمکن ورزشی، لباس اسکی و شنا	۸/۹	۱۱	۷/۶	۱۸	۳۸
۶۱۱۳- لباس‌های دوخته از پارچه‌های کشباف	۰/۴	۰/۳	۰/۴	۰/۶	۰/۱
۶۱۱۴- سایر لباس‌های کشباف	۶۳۷	۴۸۳	۳۲۸	۴۴۲	۴۸۵
۶۱۱۵- جوراب شلواری، جوراب زنانه، سایر جوراب‌ها	۱۶۳	۱۶۵	۴۶	۲۰۶	۱۹۷
۶۱۱۶- دستکش انگشتی، و نیم دستکش	۳۲	۳۳	۳۰	۴۲	۴۰
۶۱۱۷- سایر متفرعات لباس کشباف (شال، دستمال گردن و ...)	۵۴	۴۸	۲۹	۲۷	۱۴

منبع: ITC

مهمترین محصولات صادراتی در بخش پوشاک کشباف، تی‌شرت و زیرپوش‌های چسبان است و پس از آن لباس نوزاد با رشد ۲۷ درصدی در رتبه دوم صادرات پوشاک کشباف هند قرار گرفته است. طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲، متفرعات لباس کشباف مانند شال و دستمال گردن و سایر لباس‌های کشباف (کد تعرفه ۶۱۱۴) کاهش در صادرات داشتند و در مقابل، صادرات لباس‌های اسکی و شنا، ژاکت و شلوار و سرهمی‌های زنانه و دخترانه و پالتوهای زنانه افزایش قابل توجهی داشتند. مقاصد صادراتی اول در بخش پوشاک کشباف، در سال ۲۰۲۲، مطابق شکل ۳ به ترتیب کشورهای آمریکا، امارات، انگلیس و آلمان هستند.

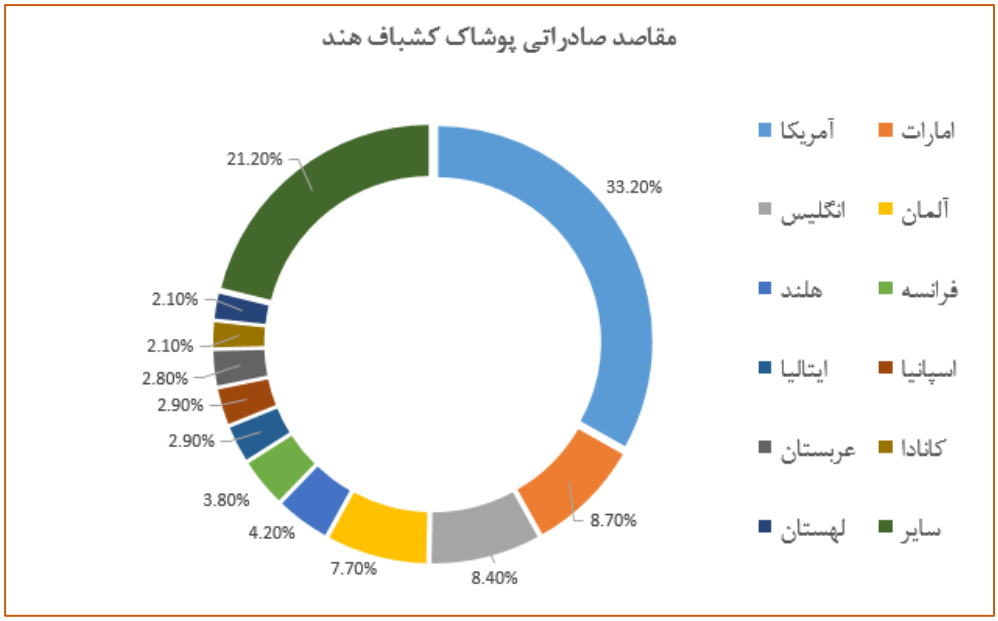

شکل ۲۶- مقاصد صادراتی پوشاک کشباف کشور هند در سال ۲۰۲۲

جدول ۳۶- ارزش صادرات پوشاک غیرکشباف هند به جهان در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ برحسب میلیون دلار

نوع پوشاک	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۶۲۰۱- پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، ژاکت بادگیر مردانه یا پسرانه	۲۳	۳۴	۳۷	۶۳	۶۰
۶۲۰۲- پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، ژاکت بادگیر زنانه یا دخترانه	۲۰	۲۰	۱۵	۱۷	۲۵
۶۲۰۳- لباس به صورت دست، ژاکت ورزشی، شلوار، سرهمی دارای بند، نیم شلوار و شلوارک مردانه یا پسرانه	۱۰۳۲	۱۱۵۴	۸۵۹	۱۰۹۶	۱۱۱۹
۶۲۰۴- لباس به صورت دست، ژاکت ورزشی، شلوار، سرهمی دارای بند، نیم شلوار و شلوارک زنانه یا دخترانه	۲۳۲۹	۲۶۱۵	۱۹۹۲	۲۵۵۷	۳۰۹۵
۶۲۰۵- پیراهن مردانه یا پسرانه	۱۰۸۸	۱۰۸۱	۶۸۰	۷۷۳	۱۰۴۸
۶۲۰۶- پیراهن، بلوز، شمیز زنانه یا دخترانه	۱۲۴۹	۱۱۴۱	۷۷۲	۹۲۰	۱۰۹۰
۶۲۰۷- لباس زیر، پیراهن خواب، پیژامه، لباس حوله‌ای مردانه یا پسرانه	۷۴	۶۹	۶۴	۸۵	۸۲
۶۲۰۸- زیردامنی، زیرپیراهنی، ژوپون، پیراهن خواب، پیژامه، لباس حوله‌ای، لباس خانگی، لباس زیر زنانه یا دخترانه	۱۶۲	۱۶۵	۱۳۰	۱۷۱	۱۸۳
۶۲۰۹- لباس نوزاد	۲۵۵	۲۳۰	۱۸۸	۱۹۱	۲۳۹
۶۲۱۰- لباس دوخته و مهیا	۳۳	۴۲	۱۱۷	۶۱	۶۷
۶۲۱۱- گرمکن ورزشی، لباس اسکی و شنا	۱۱۷۶	۱۱۷۲	۷۹۶	۹۱۳	۱۰۱۰
۶۲۱۲- شلواربند، بند جوراب، گن	۱۱۰	۱۱۲	۶۹	۹۴	۹۰
۶۲۱۳- دستمال و دستمال تزئینی	۸/۷	۸/۸	۹	۷/۶	۷
۶۲۱۴- شال، دستمال گردن، چادر، روسری، مقنعه، روبند	۴۷۱	۴۶۱	۳۱۳	۳۱۱	۲۶۸
۶۱۱۵- کراوات و پاپیون	۱/۹	۴/۶	۳/۴	۲/۷	۲۲
۶۲۱۶- دستکش انگشتی، و نیم دستکش	۲۲	۲۴	۲۵	۳۷	۳۶
۶۲۱۷- سایر متفرعات لباس کشباف (غیر از ۶۲۱۲)	۲۳	۲۲/۴	۲۷	۲۵	۲۲/۸

منبع: ITC

در صادرات پوشاک غیرکشباف هند، طی این ۵ سال، بیشترین سهم را ژاکت‌های ورزشی، شلوار سرهمی شلوارک‌های زنانه و دخترانه، با حدود ۳ میلیارد دلار ارزش، به خود اختصاص داده‌اند. پس از آن نوع مردانه همین کالاها در رتبه دوم صادرات پوشاک غیرکشباف هند قرار دارد. نکته قابل توجه دیگر، افزایش ۱۰ برابری صادرات کراوات و پاپیون در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال‌های قبل است. سایر روندها تقریبا در قبل و بعد کرونا ثابت مانده است. برترین کشورهای واردکننده پوشاک غیرکشباف از هند نیز در سال ۲۰۲۲ مطابق شکل۴ به ترتیب کشورهای آمریکا، انگلیس، امارات، آلمان، فرانسه و ایتالیا هستند.

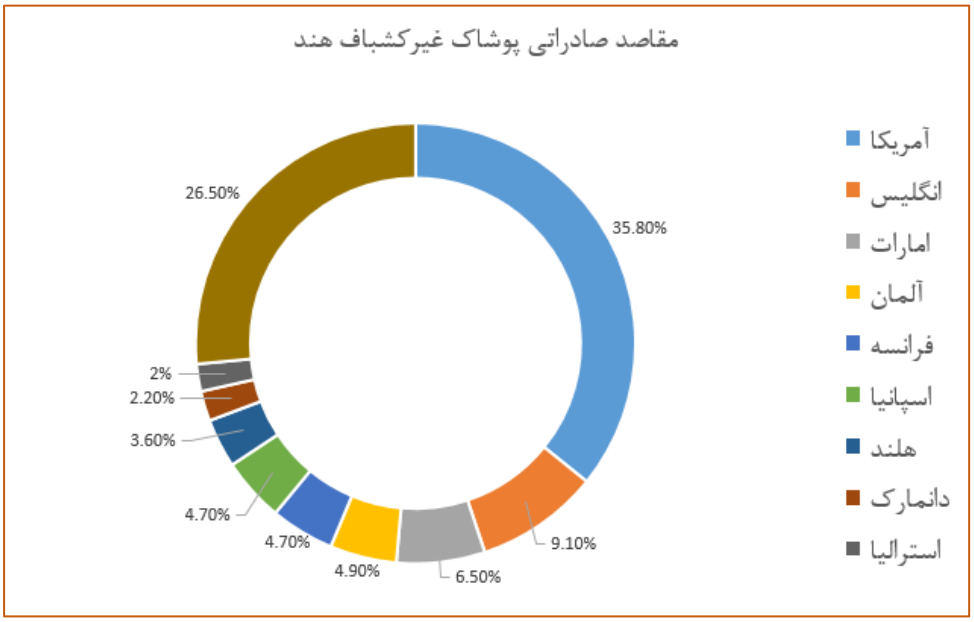

شکل ۲۷- مقاصد صادراتی پوشاک غیرکشباف کشور هند در سال ۲۰۲۲

جدول ۳۷- ارزش صادرات سایر پوشاک آماده هند به جهان در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ برحسب میلیون دلار

نوع پوشاک	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۶۳۰۱- پتو و زیرانداز سفری	۱۶۱	۱۵۸	۱۵۴	۲۰۰	۲۰۳
۶۳۰۲- شستنی‌های رختخواب، سرمیز، آشپزخانه	۱۵۸۷	۱۵۸۵	۱۴۲۲	۲۲۷۶	۲۰۳۷
۶۳۰۳- پشت دری، پرده کرکره‌ای، والان پرده	۱۲۳	۱۱۸	۱۸۱	۱۶۴	۱۴۳
۶۳۰۴- سایر اشیا برای مبلمان	۱۷۸۵	۱۸۳۹	۱۷۶۷	۲۲۲۴	۱۸۷۳
۶۳۰۵- جوال و کیسه برای بسته بندی	۹۳۳	۸۹۶	۷۸۸	۱۱۹۱	۱۱۷۶
۶۳۰۶- روپوش کالا، سایبان در و پنجره، چادر، بادبان، اشیا اردوزنی	۹	۱۰	۱۲	۳۶	۱۷
۶۳۰۷- سایر اشیای دوخته و مهیا	۵۲۷	۴۴۳	۳۵۷	۴۷۰	۴۴۰
۶۳۰۸- مجموعه متشکل از پارچه‌های تار و پود برای آماده سازی قالیچه، دیوارکوب، دستمال سفره و ...	۰/۴	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۲
۶۳۰۹- لباس و اشیای مستعمل	۷۹	۸۲	۶۶	۸۵	۹۵
۶۳۱۰- ضایعات نساجی	۳۱	۲۷	۲۱	۲۸	۳۲

منبع: ITC

در بحث پوشاک آماده، بیشترین کالای صادراتی کالای خواب و آشپزخانه است که طی این ۵ سال رشد ۳۰ درصدی در صادرات آن دیده می‌شود و پس از آن کیسه‌های بسته بندی و اشیای مبلمان در رتبه دوم صادرات پوشاک آماده قرار دارند. که در این بین صادرات کیسه و جوال برای بسته بندی پس از شیوع بیماری کرونا نسبت به قبل این دوره رشد ۱۸ درصدی داشته است. کشورهایی که بیشترین واردات پوشاک آماده را از هند دارند نیز مطابق شکل۵، آمریکا، انگلیس، آلمان و امارات هستند.

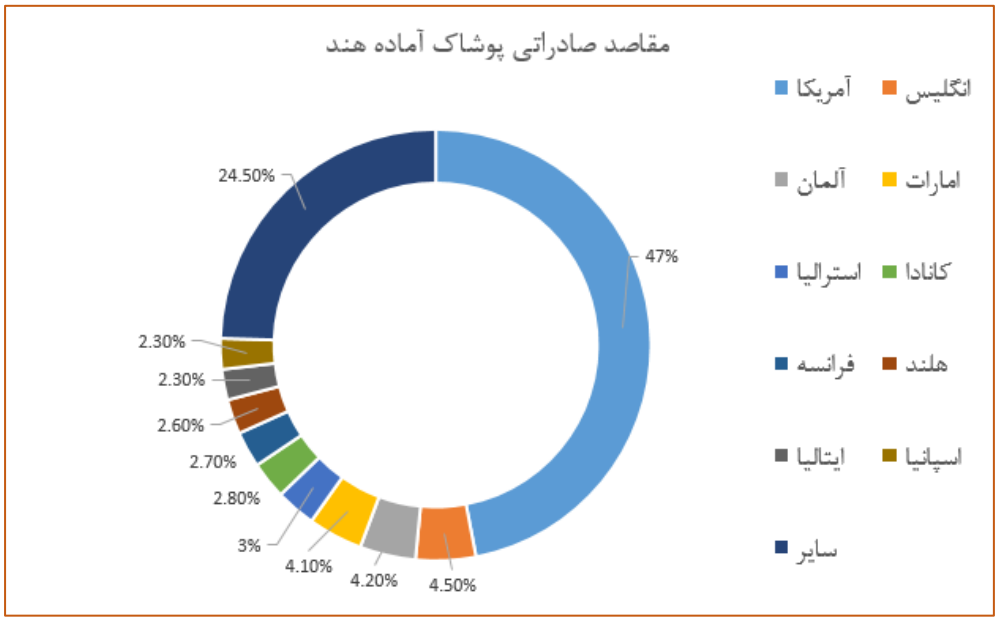

شکل ۲۸- مقاصد صادراتی پوشاک آماده کشور هند در سال ۲۰۲۲

کشور هند واردات پوشاک نیز دارد که ارزش این واردات در سال ۲۰۲۲ در حدود ۲ میلیارد دلار ارزیابی شده است. این کشور به طور متوسط در جایگاه ۳۴ ام در بین کشورهای واردکننده پوشاک است.

جدول ۳۸- جایگاه کشور هند در صادرات پوشاک جهانی

	هند	جهان
واردات پوشاک (میلیارد دلار)	۲/۴	۵۷۴
سهم واردات پوشاک از کل واردات جهان	٪ ۰/۴	
رتبه کشور هند در واردات پوشاک به جهان	رتبه ۳۴	

با توجه به آمار و ارقام جدول ۷ که بیانگر ارزش واردات پوشاک مختلف در هند است، دریافت می‌شود که این کشور واردات پوشاک غیرکشباف بیشتری نسبت به سایر پوشاک دارد و به طور کلی واردات پوشاک هند نسبت به سال ۲۰۱۸ افزایش یافته است.

جدول ۳۹- آمار واردات پوشاک کشور هند در ۵ سال اخیر برحسب میلیون دلار

	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
پوشاک کشباف	۴۵۲	۵۰۹	۳۷۶	۵۵۶	۸۱۰
پوشاک غیرکشباف	۶۱۵	۶۶۵	۵۱۲	۶۰۱	۹۱۵
سایر منسوجات آماده	۴۹۸	۵۶۷	۵۹۸	۶۱۳	۶۲۴

منبع: ITC

انواع پوشاک وارد شده به هند در سال ۲۰۲۲، در جدول ۴۰ به ترتیب بیشترین ارزش لیست شده اند.

جدول۴۰_ارزش صادرات پوشاک غیرکشباف هند به جهان در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ برحسب میلیون دلار

شرح کالای وارد شده	ارزش (میلیون دلار)
۶۲۰۳- لباس به صورت دست، ژاکت ورزشی، شلوار، سرهمی دارای بند، نیم شلوار و شلوارک مردانه یا پسرانه	۲۷۴
۶۳۱۰- ضایعات نساجی	۲۶۱
۶۲۰۴- لباس به صورت دست، ژاکت ورزشی، شلوار، سرهمی دارای بند، نیم شلوار و شلوارک زنانه یا دخترانه	۱۹۴
۶۱۰۹- تی‌شرت، زیرپوش چسبان	۱۷۷
۶۱۱۰- پیراهن، یقه اسکی، پولوور، جلیقه‌ها	۱۴۴
۶۳۰۹- لباس و اشیای مستعمل	۱۰۹
۶۲۰۵- پیراهن مردانه یا پسرانه	۱۰۸
۶۲۱۲- شلواربند، بند جوراب، گن	۹۱
۶۱۰۳- لباس به صورت دست، ژاکت ورزشی، شلوار، سرهمی دارای بند، نیم شلوار و شلوارک مردانه یا پسرانه	۷۶
۶۳۰۴- سایر اشیا برای مبلمان	۷۰
۶۱۰۵- پیراهن مردانه یا پسرانه	۶۳
۶۳۰۷- سایر اشیای دوخته و مهیا	۶۰
۶۱۱۵- جوراب شلواری، جوراب زنانه، سایر جوراب‌ها	۴۴
۶۱۱۵- کراوات و پاپیون	۴۳
۶۳۰۵- جوال و کیسه برای بسته بندی	۴۲

منبع: ITC

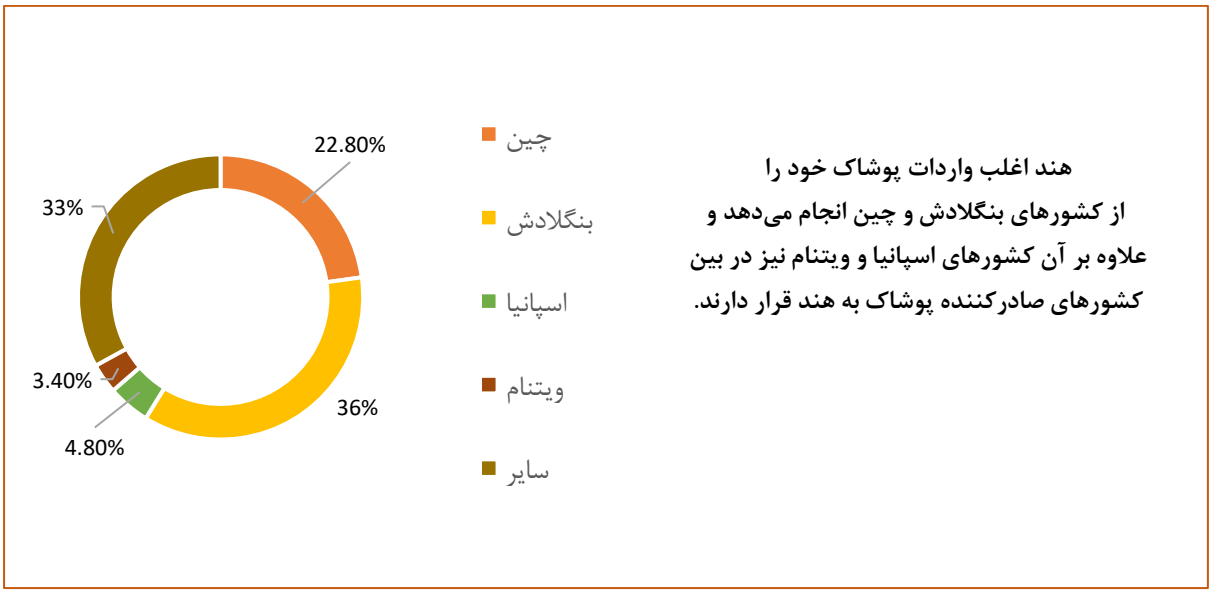

شکل ۲۹- سهم کشورهای صادرکننده پوشاک به هند در سال ۲۰۲۲

ماشین آلات

ماشین آلات نساجی

تاریخچه تولید نساجی در هند به زمان‌های بسیار قدیم باز می‌گردد. هند نه تنها در تولید تعداد زیادی از منسوجات گام برداشته، بلکه به ماشین آلات نساجی نیز اهمیت داده است. عمل ساده اتخاذ خدی و چارخا (چرخ ریسندگی)، که توسط مهاتما گاندی تبلیغ شد، نهضت آزادی را به توده‌ها کشاند و چارخا را به نمادی از خوداتکایی تبدیل کرد. اولین ماشین نساجی استفاده شده، چرخ ریسندگی (چارخا) بود که در قرن ۱۴ در کشور هند توسعه یافت و سپس به اروپا رسید.

پس از انقلاب صنعتی اروپا در قرن هجدهم، ماشین‌آلات نساجی در قرن ۱۹ وارد هند شدند؛ قبل از آن اغلب از سوی کشور انگلیس، نخ‌های تولید شده توسط این ماشین‌آلات به هند صادر می‌شدند (دهه ۱۷۸۰). در اوایل قرن ۱۹، اولین ماشین نساجی این کشور فُرت گلاستر (Fort Gloster) در نزدیکی کلکته تاسیس شد (سال ۱۸۱۸). البته این ماشین از لحاظ تجاری بسیار موفق نبود و در سال ۱۸۵۴ به نوعی اولین ماشین توسط Cowaszee Nanbhoy Davar راه‌اندازی شد و ریسندگی و بافندگی Bombay در شهر بمبئی، تاسیس شد و دوره صنعت پنبه مدرن در هند شروع شد. این ماشین، نخ پنبه‌ای تولید می‌کرد. صنعت ماشین آلات نساجی یکی از بزرگترین بخش‌ها در هند است. این بخش در پنج دهه اخیر توسعه یافته و نقشی حیاتی در نوسازی صنعت نساجی در کشور داشته است[۱۸].

تولید کنندگان ماشین آلات نساجی هندی، ماشین‌های پیشرفته با سرعت و قابلیت تولید بالاتر را با قیمت‌های رقابتی تولید می‌کنند. اگرچه هند یکی از بزرگترین صنایع نساجی را دارد، اما این کشور بخش زیادی از ماشین آلات نساجی مورد نیاز خود را وارد می‌کند. هند به دنبال تبدیل شدن به یک بازیگر جهانی در تولید ماشین آلات نساجی در تعداد بالا است، تولید با کیفیت و انبوه که نیازهای جهانی را برآورده می‌کند. این کشور همچنین سعی کرده است وابستگی وارداتی به ماشین آلات نساجی را از طریق تلاش‌های ترکیبی و متوازن بین صنعت مهندسی نساجی و دولت کاهش دهد و با تمرکز بر کیفیت به تصرف بازارهای بزرگتر کمک کند[۱۸].

در سال ۲۰۲۱، تقریباً ۳۲۵۰ شرکت در زمینه تولید ماشین آلات نساجی، لوازم جانبی و تجارت تجهیزات در هند فعالیت داشتند. اولین برند تولید کننده ماشین‌آلات نساجی، به طور خاص ماشین تولید نخ پنبه‌ای، Bombay Spinning & Weaving بود[۱۸]. در حال حاضر نیز، برخی برندهای مطرح ماشین‌آلات نساجی در هند، به شرح زیر هستند:

جدول۴۱_برندهای مطرح ماشین آلات نساجی هند

ماشین‌آلات ریسندگی	Lakshmi Machine Works Ltd.
ماشین‌آلات بافندگی	Itema Weaving India Pvt Ltd.
بخش ماشین‌آلات بافندگی حلقوی	M/s Parmod Hosiery Factory
ماشین‌آلات مرتبط با بی‌بافت‌ها	Yamuna Machine Works Pvt Ltd
ماشین‌آلات تولید الیاف مصنوعی	Hariom Yarn Machinery
تولید قطعات کمکی ماشین‌آلات نساجی	Sabar Machine Tools Manufacturing
ماشین‌آلات تکمیل	Kcm Technologies Private Limited

در حال حاضر تعداد ماشین‌آلات نساجی موجود در هند بیشتر از ۳۴۰۰ ماشین، با بیش از ۵۰ میلیون اسپیندل و ۸۵۰ هزار روتور است. هرچند که این کشور یکی از بزرگترین تولیدکنندگان است، بیشتر ماشین‌آلات نساجی را وارد می‌کند. هند با پیشینه

قوی تولید منسوجات و اندازه بازار ۱۵۰ میلیارد دلاری، پیشرو در منسوجات در سطح جهان بوده است. رشد در بازار داخلی و فرصت‌های بالقوه صادرات، نشان می‌دهد که تقاضای ماشین‌آلات نساجی باید با نرخ سالانه تا ۱۲ درصد رشد کند. صنعت ماشین‌آلات نساجی به ارزش ۲/۵ میلیارد دلار آمریکا که در حال حاضر با رشد ۵ درصدی روبه‌رو است، نشان‌دهنده قدرت رو به رشد این بخش فرعی در زنجیره ارزش منسوجات در هند است. یک صنعت قوی مهندسی نساجی که می‌تواند رشد کند، رقابت کند و صادرات داشته باشد، می تواند از صنعت رو به رشد نساجی هند حمایت کند و شور و نشاط و رقابت را بیافزاید.

صنعت ماشین آلات نساجی که جزء لاینفک بخش کالاهای سرمایه ای محسوب می شود، از دسته ماشین آلات زیر تشکیل شده است:

- ماشین آلات برای اکسترود کردن، کشیدن، بافت یا برش مواد نساجی دست ساز.
- ماشین آلات تهیه الیاف نساجی، ریسندگی، تاب دادن و ... ماشین آلات تولید نخ نساجی، ماشین آلات تهیه نخ نساجی برای استفاده در ماشین آلات دیگر.
- ماشین آلات بافندگی. (بافندگی)
- ماشین‌های بافندگی، دستگاه‌های پیوند دوخت و ماشین‌های ساخت نخ چین‌دار، توری توری توری، گلدوزی، پیرایش، قیطان/تور و ماشین‌های تافتینگ.
- ماشین آلات کمکی، قطعات و لوازم جانبی.
- ماشین آلات ساخت تکمیل نمد یا نبافته به صورت تکه ای/به شکل شامل ماشین آلات ساخت کلاه نمدی، بلوک برای ساخت کلاه.
- سایر قطعات ماشین آلات لباسشویی خانگی و غیره، ماشین آلات خمیر زدن به پارچه های پایه و غیره و ماشین آلات چرخاندن، چرخاندن، تاشو/برش پارچه نساجی.

چشم انداز جهانی ماشین آلات نساجی

صنعت مهندسی نساجی (TEI) طیف وسیعی از ماشین آلات نساجی را برای منسوجات الیاف پنبه‌ای، ترکیبی و دست ساز تولید می‌کند. نیروگاه‌های سنتی در این بخش فرانسه، آلمان، ژاپن، ایتالیا، بلژیک، سوئیس و چین بوده‌اند. جایی که ژاپن خانه بیش از ۴۵ غول ماشین‌آلات نساجی است، ما ماشین‌های ایتالیایی معروف جهان را می‌شناسیم که به دلیل ساخت خوب خود مشهور هستند. ماشین‌های آلمانی به دلیل کیفیت قوی خود شناخته می‌شوند، در حالی که ماشین‌سازان بلژیکی به تحقیق و توسعه قوی (R&D) اعتقاد دارند. فرانسوی ها به خاطر ژاکاردشان معروف هستند، در حالی که چین به قیمت های رقابتی اش معروف است[۱۹].

طبق شصتمین گزارش سالانه انجمن تولید ماشین آلات نساجی (TMMA)، منطقه آسیا بیش از ۹۰ درصد از کل سهم بازار ماشین آلات نساجی را به خود اختصاص خواهد داد و به منظور گسترش افق های فنی خود، بسیاری از شرکت های ماشین آلات نساجی در این کشور در حال دست به دست شدن با همتایان غربی خود برای تولید ماشین آلات با تکنولوژی پیشرفته هستند[۱۹].

از نظر سهم بازار، آسیا و اقیانوسیه ۸۲/۵۷ درصد درآمد را در سال ۲۰۱۸ به خود اختصاص داد. انتظار می‌رود که بازار جهانی ماشین‌آلات نساجی در پنج سال آینده با CAGR تقریباً ۶ درصد رشد کند و از ۴۱/۵۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۹ در سال ۲۰۲۴ به ۵۵/۴۲ میلیارد دلار برسد. تجزیه و تحلیل بخش های خاص در صنعت ماشین آلات نساجی نتایج زیر را به دست می دهد[۱۹].

تعداد کل دوک‌های پایه کوتاه حمل شده با حدود ۱/۷ میلیون واحد در سال ۲۰۱۹ به سطح ۶/۹۶ میلیون متر کاهش یافت. بیشتر دوک‌های پایه کوتاه جدید (۹۲ درصد) به آسیا و اقیانوسیه ارسال شد. هند یکی از بزرگترین سرمایه گذاران در بخش محصولات کوتاه مدت بود. تنها ۵۰۰۰۰۰ روتور open-end در سراسر جهان ارسال شد که نشان دهنده کاهش ۱۴۷۵۰۰ واحدی در مقایسه با سال ۲۰۱۸ است. محموله‌های جهانی دوک‌های پایه بلند از ۱۲۰۰۰۰ در سال ۲۰۱۸ به نزدیک به ۴۰۰۰۰ در سال ۲۰۱۹ کاهش یافته است. ۸۰ درصد از کل تحویل به چین و هند ارسال شد.

۱

ماشین‌آلات ریسندگی

محموله‌های جهانی دوک‌های کشش-تکسچره تک گرمکن با ۱۲ درصد افزایش از نزدیک به ۲۲۸۰۰ دستگاه در سال ۲۰۱۸ به ۲۵۵۰۰ دستگاه در سال ۲۰۱۹ افزایش یافت. آسیا و اقیانوسیه با سهم ۸۸ درصدی، قوی‌ترین مقصد برای دوک‌های کشش-تکسچره تک گرمکن بودند. در دسته دوک‌های کشش-تکسچره با دو گرمکن ، محموله‌های جهانی ۵ درصد کاهش یافت و سهم آسیا از محموله‌های جهانی به ۹۰ درصد کاهش یافت.

۲

ماشین‌آلات تکسچرایزینگ

محموله‌های جهانی ماشین‌های بافندگی دایره‌ای با قطر بزرگ ۱/۲ درصد در سال ۲۰۱۹ کاهش یافت. آسیا و اقیانوسیه با ۸۶ درصد از محموله‌های جهانی، سرمایه‌گذاران پیشرو در این دسته بودند. هند در رتبه دوم پس از چین در تحویل قرار گرفت. در سال ۲۰۱۹، بخش ماشین آلات تخت‌باف الکترونیکی ۴۰ درصد کاهش یافت. چین با سهم ۸۰ درصدی بزرگترین سرمایه گذار باقی ماند.

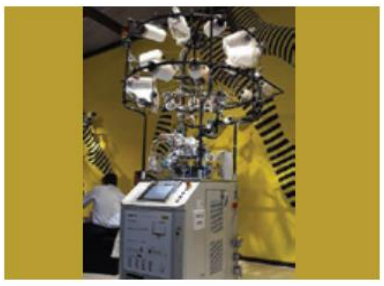

۳

ماشین‌آلات حلقوی تخت‌باف و گردباف

محموله های جهانی ماشین های بافندگی بدون شاتل ۰/۶ درصد کاهش یافت. محموله‌ها در دسته‌های «هوایی جت» و «راپیر و پرتابه» به ترتیب ۷/۷ درصد و ۲۲ درصد کاهش یافت. مقصد اصلی دستگاه‌های بافندگی بدون شاتل در سال ۲۰۱۹ آسیا و اقیانوسیه با ۹۵ درصد از کل تحویل در سراسر جهان بود. تحویل ماشین‌های بافندگی به هند و چین به ۸۹ درصد کل رسید

۴

ماشین‌آلات بافندگی تاری–پودی

در بخش "پارچه های پیوسته"، محموله های استنتر و شستشو (به تنهایی) به ترتیب ۳۴ درصد و ۰/۶ درصد رشد کردند. در بخش «پارچه‌های ناپیوسته»، ماشین‌های حمل‌ونقل ۳۵ درصد افزایش یافت. تحویل در تمام دسته‌های ماشین آلات دیگر در سال ۲۰۱۹ کاهش یافت

۵

ماشین‌آلات تکمیل

چشم‌انداز ماشین آلات نساجی هند

بخش مهمی از صنعت نساجی در هند شامل صنعت لوازم جانبی است، جایی که لوازم جانبی حدود ۱۵ درصد از کل تولید را تشکیل می‌دهند و حدود ۳۳ درصد از کل لوازم جانبی تولید شده صادر می‌شود. بر اساس شصتمین گزارش سالانه TMMA، ارزش تولید رده‌های مختلف نساجی به شرح زیر است:

جدول۴۲_تعداد ماشین آلات تولید شده صنعت نساجی هند در بازهی زمانی ۲۰۱۵ الی ۲۰۲۰

دسته‌بندی	۲۰۱۵-۲۰۱۶	۲۰۱۶-۲۰۱۷	۲۰۱۷-۲۰۱۸	۲۰۱۸-۲۰۱۹	۲۰۱۹-۲۰۲۰
ریسندگی و ماشین‌آلات مربوطه	۴۶۴	۴۸۲	۵۰۸	۴۸۳	۳۳۹
ماشین‌آلات نخ فیلامنت مصنوعی	۵۸	۵۳	۵۱	۵۳	۴۶
بافندگی و ماشین‌آلات مربوطه	۱۱۶	۱۲۰	۱۱۸	۱۱۹	۹۵
ماشین‌آلات پردازش	۸۳	۸۴	۸۶	۱۰۰	۸۷
ماشین‌آلات متفرقه	۳	۴	۵	۳	۴
ابزار تست و اندازه‌گیری نساجی	۱۵	۱۳	۱۷	۲۲	۲۲
ماشین‌ها و سوزن‌های جوراب بافی	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۰
مجموع ماشین‌آلات	۷۴۷	۷۶۵	۷۹۵	۷۹۱	۶۰۳

لوازم یدکی و لوازم جانبی	۱۲۸	۱۲۰	۱۲۲	۱۲۳	۱۰۹
مجموع نهایی	۸۷۵	۸۸۵	۹۱۷	۹۱۴	۷۱۲

حدود ۳۲۵۰ شرکت در زمینه تولید ماشین آلات نساجی، لوازم جانبی و تجارت تجهیزات در هند فعالیت دارند. در این میان، ۴۵ درصد، تولیدکنندگان ماشین آلات، ۴۰ درصد تولیدکنندگان لوازم جانبی و ۱۵ درصد باقیمانده نمایندگی ها یا نمایندگان مجاز هستند. درصد سهم کل تقاضای داخلی برای ماشین آلات تامین شده توسط صنعت ماشین آلات نساجی بومی حدود ۷۰ درصد بوده است. در ساخت ماشین آلات برای بخش هایی مانند بافندگی، پردازش، چاپ دیجیتال و چاپ سه بعدی فرصت فوق العاده‌ای وجود دارد. عملیات ساخت ماشین آلات هم در بخش های سازمان یافته و هم در بخش های غیر سازماندهی شده انجام می شود. در بخش سازماندهی شده علاوه بر شرکت های سهامی عام، ساخت ماشین آلات در واحدهای مستقل انجام می شود که دارای سرمایه گذاری مشترک با اشخاص خارجی هستند. در بخش غیر سازماندهی شده، واحدهای صنعتی در مقیاس کوچک وجود دارند که به تولید لوازم جانبی مربوط به ماشین آلات نساجی مشغول هستند. با توجه به تنوعی که در این صنعت از نظر تولیدات وجود دارد[۱۹]، ماشین آلات هندی بر اساس تحلیل TMMA در گروه های زیر دسته بندی شده اند:

جدول ۴۳_دسته بندی ماشین آلات هند براساس TMMA

همتراز با استاندارد بین المللی	وجود شکاف کوچک تکنولوژیکی	وجود شکاف بزرگ تکنولوژیکی
جینینگ و ریسندگی مصنوعی	بافندگی تاری-پودی	ریسندگی
مقدمات بافندگی تاری-پودی	ماشین‌آلات پردازش	ماشین‌آلات تولید پوشاک
ماشین‌آلات پردازش	ماشین‌آلات گلدوزی	ماشین‌آلات پردازش (ماشین آلات برای رنگرزی مصنوعی ساخته می‌شود)
تجهیزات تست	ماشین‌آلات بافندگی حلقوی	
ماشین‌آلات جوت	قطعات و لوازم جانبی	منسوجات فنی / بی‌بافت‌ها

تجارت ماشین‌آلات نساجی هند

آخرین آمار صادرات ماشین آلات نساجی در جهان در جدول زیر آمده است:

جدول۴۴_ ارزش صادرات جهانی ماشین‌آلات نساجی در ۳ سال اخیر بر حسب میلیارد دلار

ارزش صادرات جهانی ماشین‌آلات نساجی (میلیارد دلار)			
کد تعرفه	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۸۴۴۴- ماشین‌های اکسترودینگ، کشش، تکسچرینگ یا برش الیاف مصنوعی	۰/۸۵	۱/۰۵	۱/۳
۸۴۴۵- ماشین‌های تهیه الیاف نساجی، ماشین‌های ریسندگی، دولاکنی یا نخ‌تابی، ماشین قرقره‌پیچی یا نخ‌پیچی یا ماشین‌های باز کردن الیاف و ماشین‌های تهیه نخ جهت کاربرد در ماشین‌های ۸۴۴۶ و ۸۴۴۷	۲/۵	۳/۳	۳/۹
۸۴۴۶- ماشین‌های بافندگی تار و پودباف	۱/۴	۲/۱	۲/۱
۸۴۴۷- ماشین‌های کشباف، ماشین‌های دوختنی-بافتنی، تهیه نخ گیپه، تور، دانتل، پارچه‌های گلدوزی و قلابدوزی، علاقه‌بندی، قیطان، منگوله‌بافی	۱/۷	۲/۵	۲/۶
۸۴۴۸- ماشین‌آلات و دستگاه کمکی برای ماشین‌های ۸۴۴۴، ۸۴۴۵، ۸۴۴۶، ۸۴۴۷ (مانند دابی، ژاکارد، ترمز خودکار، مکانیسم تعویض ماکو)؛ اجزا و قطعات مانند میله، پرده میله، نوار خاردار ماشین کاردینگ، شانه، پستانک کستررودر، ماکو، میلمیلک، چارچوب میلمیلک، سوزن جوراب‌بافی	۳/۵	۴/۸	۴/۹

۸۴۴۹- ماشین‌آلات و دستگاه ساخت و تکمیل نمد ومنسوجات بی‌بافت به صورت توپ؛ دستگاه ساخت کلاه نمدی و قالب‌های کلاه سازی	۲/۱	۱/۸	۱/۱
۸۴۵۱- ماشین‌آلات و دستگاه برای شستن، پاک کردن، چلاندن، خشک کردن، اتو کردن، پرس کردن، سفید کردن، رنگ کردن، آهار زدن، پرداخت کردن، اندودن یا آغشتن نخ، پارچه و سایر منسوجات آماده؛ ماشین‌ها برای روکش دادن به منسوجات یا سایر تکیه‌گاه‌هایی که برای کفپوش به کار می‌روند؛ ماشین‌های پیچیدن، بازکردن، تاکردن، برش دادن، کنگره‌دار کردن منسوجات	۸/۷	۱۰/۴	۹/۷

منبع: ITC

بر اساس این آمار سایت تجارت جهانی، به طور عمده ماشین‌آلات پرداخت و تکمیل (۸۴۵۱) و ماشین‌آلات و دستگاه‌های کمکی برای سایر ماشین‌آلات نساجی (۸۴۴۸)، در سراسر دنیا تجارت می‌شوند.

جدول۴۵_ ارزش صادرات ماشین‌آلات نساجی هند در ۳ سال اخیر بر حسب میلیون دلار

میزان صادرات ماشین‌آلات نساجی هند (ارزش بر حسب میلیون دلار)			
نوع ماشین	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۸۴۴۴- ماشین‌های اکسترودینگ، کشش، تکسچرینگ یا برش الیاف مصنوعی	۴	۱۳	۲۱
۸۴۴۵- ماشین‌های تهیه الیاف نساجی، ماشین‌های ریسندگی، دولاکنی یا نخ‌تابی، ماشین قرقره‌پیچی یا نخ‌پیچی یا ماشین‌های باز کردن الیاف و ماشین‌های تهیه نخ جهت کاربرد در ماشین‌های ۸۴۴۶ و ۸۴۴۷	۱۴۴	۲۶۳	۴۰۲
۸۴۴۶- ماشین‌های بافندگی تار و پودباف	۳۰	۴۲	۳۸
۸۴۴۷- ماشین‌های کشباف، ماشین‌های دوختنی-بافتنی، تهیه نخ گیپه، تور، دانتل، پارچه‌های گلدوزی و قلابدوزی، علاقه‌بندی، قیطان، منگوله‌بافی	۴	۱۱	۲
۸۴۴۸- ماشین‌آلات و دستگاه کمکی برای ماشین‌های ۸۴۴۴، ۸۴۴۵، ۸۴۴۶، ۸۴۴۷ (مانند دابی، ژاکارد، ترمز خودکار، مکانیسم تعویض ماکو)؛ اجزا و قطعات مانند میله، پرده میله، نوار خاردار ماشین کاردینگ، شانه، پستانک کسترودر، ماکو، میلمیلک، چارچوب میلمیلک، سوزن جوراب‌بافی	۱۳۳	۱۹۰	۲۳۳
۸۴۴۹- ماشین‌آلات و دستگاه ساخت و تکمیل نمد ومنسوجات بی‌بافت به صورت توپ؛ دستگاه ساخت کلاه نمدی و قالب‌های کلاه سازی	۱	۵	۰/۵
۸۴۵۱- ماشین‌آلات و دستگاه برای شستن، پاک کردن، چلاندن، خشک کردن، اتو کردن، پرس کردن، سفید کردن، رنگ کردن، آهار زدن، پرداخت کردن، اندودن یا آغشتن نخ، پارچه و سایر منسوجات آماده؛ ماشین‌ها برای روکش دادن به منسوجات یا سایر تکیه‌گاه‌هایی که برای کفپوش به کار می‌روند؛ ماشین‌های پیچیدن، بازکردن، تاکردن، برش دادن، کنگره‌دار کردن منسوجات	۶۶	۹۰	۷۸

منبع: ITC

کشور هند عمدتا صادرکننده ماشین‌آلات تهیه الیاف نساجی و ریسندگی (کد تعرفه ۸۴۴۵) و ماشین‌آلات و دستگاه‌های کمکی (کد تعرفه ۸۴۴۸) است و به طور کلی در صادرات ماشین‌آلات اکسترودینگ (کد تعرفه ۸۴۴۴) و ماشین‌آلات بافندگی تاری-پودی نیز در بین ۱۰ صادرکننده اول جهان قرار دارد.

جدول۴۶_ سهم صادرات ماشین‌آلات نساجی هند نسبت به جهان در ۳ سال اخیر

جایگاه هند در صادرات ماشین‌آلات نساجی (درصد از کل صادرات جهانی)				
نوع ماشین	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	مقاصد صادراتی ۲۰۲۱
۸۴۴۴- ماشین‌های اکسترودینگ، کشش، تکسچرینگ یا برش الیاف مصنوعی	۰/۵	۱/۳	۱/۵	آرژانتین، ترکیه، مصر
۸۴۴۵- ماشین‌های تهیه الیاف نساجی، ماشین‌های ریسندگی، دولاکنی یا نخ‌تابی، ماشین قرقره‌پیچی یا نخ‌پیچی یا ماشین‌های باز کردن الیاف و ماشین‌های تهیه نخ جهت کاربرد در ماشین‌های ۸۴۴۶ و ۸۴۴۷	۵/۶	۷/۹	۱۰/۱	ویتنام، مالزی، ازبکستان، عمان، ترکیه، بنگلادش

۸۴۴۶- ماشین‌های بافندگی تار و پودباف	۲/۱	۲	۱/۸	ویتنام، بنگلادش، مصر، تانزانیا، ترکیه
۸۴۴۷- ماشین‌های کشباف، ماشین‌های دوختنی-بافتنی، تهیه نخ گیپه، تور، دانتل، پارچه‌های گلدوزی و قلابدوزی، علاقه‌بندی، قیطان، منگوله‌بافی	۰/۲	۰/۵	۰/۱	آلمان، نپال
۸۴۴۸- ماشین‌آلات و دستگاه کمکی برای ماشین‌های ۸۴۴۴، ۸۴۴۵، ۸۴۴۶، ۸۴۴۷ (مانند دابی، ژاکارد، ترمز خودکار، مکانیسم تعویض ماکو)؛ اجزا و قطعات مانند میله، پرده میله، نوار خاردار ماشین کاردینگ، شانه، پستانک کسترودر، ماکو، میلمیلک، چارچوب میلمیلک، سوزن جوراب‌بافی	۳/۸	۴	۴/۷	چین، آلمان، ژاپن، هلند
۸۴۴۹- ماشین‌آلات و دستگاه ساخت و تکمیل نمد ومنسوجات بی‌بافت به صورت توپ؛ دستگاه ساخت کلاه نمدی و قالب‌های کلاه سازی	۰/۱	۰/۳	۰	الجزیره، نپال، بنگلادش
۸۴۵۱- ماشین‌آلات و دستگاه برای شستن، پاک کردن، چلاندن، خشک کردن، اتو کردن، پرس کردن، سفید کردن، رنگ کردن، آهار زدن، پرداخت کردن، اندودن یا آغشتن نخ، پارچه و سایر منسوجات آماده؛ ماشین‌ها برای روکش دادن به منسوجات یا سایر تکیه‌گاه‌هایی که برای کفپوش به کار می‌روند؛ ماشین‌های پیچیدن، بازکردن، تاکردن، برش دادن، کنگره‌دار کردن منسوجات	۰/۸	۰/۹	۰/۸	لهستان، آلمان، بنگلادش، چک، ترکیه

منبع: ITC

طرح ها و ابتکارات کلیدی دولت هند برای تبدیل شدن به یک منبع صادراتی در ماشین‌آلات نساجی

- **افزایش هزینه ها در چین**: هزینه های تولید در چین با سرعت بیشتری نسبت به سایر کشورهای در حال توسعه، در حال افزایش است. افزایش هزینه نیروی انسانی عامل اصلی تاثیرگذار بر هزینه ساخت ماشین آلات است. هزینه کار ساعتی در چین از سال ۲۰۰۰ تقریباً چهار برابر شده است و انتظار می‌رود در آینده‌ی نزدیک، بازهم افزایش پیدا کند. علاوه بر آن، تغییرات جمعیتی در چین به دلیل پیری جمعیت، نیروی کار را در سال‌های آینده مهار خواهد کرد. در مقابل، هند با جمعیتی جوان، ۶۵ درصد جمعیت زیر ۳۵ سال، وضعیتی مطلوب دارد[۱۹].
- **فرصت صادرات**: حضور صنایع نساجی در کشورهای همسایه مانند بنگلادش فرصت‌های صادراتی فوق‌العاده‌ای را به همراه دارد (حدود ۱۷ درصد تقاضای صادرات). هند معاهدات دوجانبه و چندجانبه را با کشورهای مختلف امضا کرده است که در تولید نساجی حضور دارند.
- **رقابت تولیدی قوی هند که منجر به جایگزینی واردات می شود**: هند پایگاه تولید رقابتی با هزینه برای همه انواع محصولات در سراسر زنجیره ارزش نساجی است[۱۹].
- **ارتقای فناوری ماشین‌آلات**: همانطور که قبل‌تر به آن اشاره شد، کشور هند با وجود تکنولوژی‌های پیشرفته خود، همچنان برخی از ماشین آلات نساجی را وارد می‌کند؛ بر اساس تحقیقات TMMA، فناوری‌های کلیدی ماشین‌آلات نساجی واردشده به هند، مورد بررسی قرارگرفته است و امکان جایگزینی این واردات با فناوری بومی وجود دارد:
  - ماشین ریسندگی (Auto-winders/ Auto-corners) وارد شده از: آلمان، ژاپن، ایتالیا.
  - ماشین بافندگی تاری-پودی (راپیر، ایرجت و واترجت) وارد شده از: بلژیک، ایتالیا، ژاپن، چین.
  - ماشین بافندگی حلقوی [پوشاک] (بافت دایره‌ای و حلقوی تاری با سرعت بالا) وارد شده از: آلمان، کره، تایوان، ژاپن، چین.
  - ماشین گلدوزی [پوشاک] (افقی و چند سر) وارد شده از: آلمان، سوئیس، ژاپن، چین.
  - ماشین پردازش [دستگاه چاپ چرخشی] (خشک کردن، رنگرزی و سفید کردن): وارد شده از سوئیس، چین، آلمان، ایتالیا[۱۹].

دولت برای ارتقای این فناوری‌ها جهت افزایش صادرات ماشین‌آلات نساجی بودجه‌های مختلفی در نظر گرفته است.

اهرم های زیر باعث رشد هند در این بخش می شود:

♦ ارتقای فناوری: بخش ماشین آلات نساجی هند در مرحله نوپایی است و سرمایه گذاری های تحقیق و توسعه نقش مهمی در رشد این بخش خواهد داشت. مقدار قابل توجهی از سرمایه گذاری در تحقیق و توسعه برای ارتقاء صنعت به طور گسترده مورد نیاز است. این امر همچنین امکان جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI) را برای کشور باز می کند که در آن شرکت های داخلی می توانند مشارکت فناوری با شرکت های خارجی انجام دهند[۱۹].

♦ اکوسیستم قطعات: هند قبلاً در صنعت قطعات هندی مطرح بود و در تلاش است تا برای کاهش وابستگی خود به واردات برخی از اجزای کلیدی، رشد کند. طرح آتی PLI برای قطعات ماشین‌آلات منجر به توسعه اکوسیستم قطعات در کشور خواهد شد. هنگامی که تامین کنندگان قطعات خودرو مقیاس و ظرفیت را مطابق با سطح جهانی توسعه دهند، این تامین کنندگان می‌توانند به سایر بخش ها نیز پاسخ دهند. علاوه بر این، خدمات بهتر و در دسترس بودن قطعات یدکی منجر به صنعت تولید ماشین‌های نساجی بهتر و افزایش اندازه بازار این ماشین‌ها می‌شود[۱۹].

♦ نوآوری: تمرکز آتی بر روی خوشه های نساجی با افزایش تقاضا برای منسوجات فنی و الیاف مصنوعی منجر به نوآوری بیشتر برای تولید کنندگان ماشین آلات نساجی خواهد شد. علاوه بر این، نوآوری در صنعت همراه با تکنیک های تولید هوشمند با استفاده از هوش مصنوعی (AI) و اینترنت هوش مصنوعی (AI) و اینترنت اشیا (IoT) چهره صنعت مهندسی نساجی در هند را تغییر خواهد داد. چندین شرکت خارجی در حال حاضر امکانات خود را مطابق با Industry ٤,٠ ارتقا می دهند، و این مطمئناً مزایایی را به هند خواهد رساند که بخشی جدایی ناپذیر از زنجیره تامین جهانی است[۱۹].

♦ تغییر روند در صنعت: پیش از این، تولید کنندگان نساجی ترجیح می دادند ماشین آلات دست دوم را خریداری کنند تا جایگزین ماشین آلات قدیمی خود شوند زیرا با قیمت های پایین تر در دسترس بودند. اما اکنون با افزایش آگاهی کیفیت و افزایش سهم در بخش سازمان یافته، تقاضا برای ماشین آلات جدید در هند رو به افزایش است. پایگاه فروشنده قطعات یدکی و فناوری برای ماشین‌های مدرن نیز در هند در حال رشد است[۱۹].

برخی اقدامات انجام شده توسط دولت

❖ ارتقای مجموعه های ماشین سازی را با مزایای ویژه: ایجاد و ترویج مناطق/خوشه‌ها/ مگا پارک نساجی در هند برای تولید ماشین‌های نساجی دارای آزمایشگاه‌های تحقیق و توسعه گسترده

❖ بازاریابی و تبلیغ برند: ایالت‌های مختلف هند به شرکت‌های شرکت‌کننده در نمایشگاه‌ها و فعالیت‌های تبلیغاتی بودجه ارائه می‌دهد.

❖ آموزش فنی و ظرفیت سازی برای امکانات تست و ارزیابی: دولت فعالانه در تلاش است تا زیرساخت ها و چارچوب دانش را در مؤسسات آموزشی در سراسر کشور تقویت کند. رؤسای مختلف ایالت همچنین به مدیریت مؤسسه‌های آموزش صنعتی (ITI) دستور داده‌اند تا اکوسیستمی قوی ایجاد کنند که جوانان را قادر می‌سازد تا حداکثر مهارت را برای اشتغال کسب کنند. تحت مأموریت Skill India، یک چارچوب آموزشی موثر و دقیق در هند اجرا شده است.

❖ حمل‌ونقل: سرمایه گذاری در زیرساخت‌های حمل‌ونقل و ترخیص سریع گمرکی، ورودی و خروجی و بهبود گزینه‌های اتصال برای حمل و نقل / حمل‌ونقل هوایی[۱۹]

ماشین‌آلات اخیر هندی در نمایشگاه ITME ۲۰۲۲

نمایشگاه ITME ۲۰۲۲ هند، نمایشگاه فناوری و مهندسی B۲B برای منسوجات، که از ۸ تا ۱۳ دسامبر ۲۰۲۲ برگزار شد، شاهد عرضه چندین محصول جدید از تولید کنندگان ماشین آلات نساجی مانند ColorJet و Yamuna بوده است. انجمن ITME، سازمان‌دهنده رویداد، دومین دوره جوایز خود را امروز میزبانی کرده است تا از کمک‌های بخش مهندسی نساجی هند تقدیر کند. نگاهی اجمالی به فناوری های جدید در هند ITME ۲۰۲۲ عبارتند از:

- ✓ Yamuna Machine Works، یک تولید کننده ماشین آلات نساجی هندی است که به تازگی سه دستگاه را معرفی کرد: فشرده ساز بافندگی با عرض باز، دستگاه پرزسوزی پارچه پهنای باز، و استنتر چند لایه Alea-Yamuna.
- ✓ COLORJET GROUP، چاپگر دیجیتال با کیفیت بالا و پرسرعت METRO NXT را راه اندازی کرد.
- ✓ EFI Reggiani، چاپگر TERRA Silver را به عنوان راه حل ایده آل برای ورود به بخش چاپ صنعتی با فرآیندی کوتاه، هوشمند و دوستدار محیط‌زیست، برجسته کرد.
- ✓ مارزولی "نقشه راه استراتژیک ۲۰۲۵ برای هند" را با توجه به اهداف خود برای صنعت نساجی کشور ارائه کرد و فناوری قاب چرخشی FT-D را با درجه بالایی از اتوماسیون و یکپارچگی دیجیتال به نمایش گذاشت.
- ✓ شرکت Baldwin Technology Inc سیستم تکمیل اسپری دقیق TexCoat G٤ را به نمایش گذاشت.
- ✓ Sperotto Rimar راه حل های هوشمند و سازگار با محیط زیست برای تکمیل پارچه ارائه داد.
- ✓ ColorService سیستم‌هایی را برای ذخیره‌سازی خودکار رنگ‌های پودری، توزین خودکار و انحلال رنگ‌ها به نمایش گذاشت.
- ✓ گروه کارل مایر دستگاه تاب برداشتن مقطعی ISOWARP را ارائه کرد
- ✓ پیکانول سه ماشین بافندگی بافناوری پیشرفته از نسل جت هوای OmniPlus-i Connect را به نمایش گذاشت[۲۰]

تجارت ماشین‌آلات نساجی ایران – هند

میزان مراودات ماشین‌آلات نساجی بین کشورهای ایران و هند بسیار محدود است؛ درحالیکه میزان واردات ماشین‌آلات نساجی در ایران در سال ۲۰۲۱ به چندین میلیون دلار می‌رسد. اغلب واردات ایران از کشور چین صورت گرفته است و تنها ماشین‌آلات مربوط به بافندگی تاری-پودی و ریسندگی هستند که از چین وارد نمی‌شوند.

جدول۴۷_ارزش واردات و مبدا واردات ماشین آلات ایران در سال ۲۰۲۱

ماشین/ دستگاه نساجی	میزان واردات ایران در سال ۲۰۲۱ (میلیون دلار)	سهم بیشتر کشورهای صادرکننده
۸۴۴۴- تولید الیاف مصنوعی	۱۴	چین (۷۴/۸٪)
۸۴۴۵- ریسندگی	۸۶	ترکیه (۳۰/۱٪)، امارات (۲۲/۹٪)
۸۴۴۶- بافندگی تاری-پودی	۱۱۳	بلژیک (۳۴/۶٪)، امارات (۲۲/۸ ٪)، ترکیه (۲۲/۱٪)
۸۴۴۷- بافندگی حلقوی	۲۹	چین (۵۳/۷٪)

۸۴۴۸- ماشین آلات و قطعات کمکی	۲۶	چین (۲۶/۱٪)، ترکیه (۱۷/۸٪)، آلمان (۱۶/۹٪)، بلژیک (۱۳/۴٪)
۸۴۴۹- ماشین‌آلات مرتبط با بی‌بافت‌ها	۸	چین (۵۹/۴٪)
۸۴۵۱- تکمیل	۴۴	چین (۴۱/۶٪)

منبع: ITC

عمده صادرات کشور هند به ایران، در بخش ماشین‌آلات نساجی، دستگاه‌های تهیه الیاف نساجی و ریسندگی و در کنار آن برخی دستگاه‌های ساخت و تکمیل بی‌بافت‌ها است. با توجه به اینکه کشور هند در جهان صادرکننده ماشین‌آلات ریسندگی و قطعات کمکی سایر ماشین‌آلات نساجی است، می‌توان امکان واردات بیشتر این ماشین‌آلات از کشور هند را مورد بررسی قرار داد.

جدول۴۸_ ارزش صادرات ماشین‌آلات نساجی کشور هند به ایران در ۳ سال اخیر برحسب هزار دلار

میزان ارزش صادرات ماشین‌آلات نساجی کشور هند و به ایران برحسب هزار دلار				
کد تعرفه	توضیح	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۸۴۴۵۱۲	ماشین‌های شانه‌زنی	۷۰۴	۵۲۸	۳۲۲
۸۴۴۵۴۰	ماشین‌های نخ‌پیچی (از جمله ماسوره پیچی)، قرقره‌پیچی یا بازکردن مواد نساجی	۲۰۶	۹۱	۲۴
۸۴۴۵۹۰	سایر ماشین‌های تهیه الیاف نساجی	۰	۳	۵۳
۸۴۴۸۱۹	ماشین‌آلات و دستگاه کمکی برای سایر دستگاه‌ها	۳۰	۶۷	۱۳
۸۴۴۸۳۲	اجزا و قطعات برای ماشین‌های تهیه الیاف نساجی غیر از نوار خاردار ماشین کاردینگ	۷۷	۱	۷
۸۴۴۸۴۹	ماشین‌آلات ساختن و تکمیل کردن نمد یا بی‌بافت‌ها به صورت توپ وکلاه	۱۰۱	۵۹	۲۷

منبع: ITC

نمایشگاه نساجی هند

نمایشگاه‌های نساجی هند

Textile fairs india (TFI) یکی از بزرگترین نمایشگاه‌های نساجی هند است که از بخش‌های متنوع این صنعت مانند الیاف، نخ، پارچه، لوازم جانبی، پوشاک، لوازم جانبی مد، جین، رنگ‌ها، مواد شیمیایی و منسوجات خانگی در آن شرکت می‌نمایند. هدف اصلی این نمایشگاه ایجاد زمینه ارتباط برای متخصصان صنعت نساجی، همکاری، نمایش محصولات و نوآوری‌های این صنعت است. این نمایشگاه از سال ۲۰۰۴ در حال برگذاری می‌باشد، و از اهداف اصلی این نمایشگاه می‌توان به نمایش آخرین فناوری و نوآوری، گردآوری متخصصان این صنعت و ترویج پایداری در صنعت نساجی اشاره نمود.

Gartex Texprocess یکی از نمایشگاه‌های ماشین آلات تولید پوشاک و بازار وسایل جانبی است. در این رویداد شرایط فوق العاده‌ای در جهت فروش، خدمات و نمایش محصولات و تکنولوژی فعالین این حوزه ایجاد شده است همچنین این رویداد فرصتی است تا فناوری‌های جدید، تجهیزات پیشرفته، مواد و خدمات رابه نمایش بگذارد و از طریق نمایش محصولات باکیفیت، سرعت بالا و قیمت رقابتی، پیشرفت‌های فناوری در صنعت نساجی و پوشاک هند را تسریع بخشد. این رویداد در سال ۲۰۲۴، در ۳ روز ابتدایی ماه فبوریه و آگوست به ترتیب در شهرهای بمبئی و دهلی برگذار می‌شود.

Techtextil India یکی از نمایشگاه‌های بین المللی هند در راستای منسوجات فنی، بی‌بافت و کامپوزیت است. بعد از سال ۲۰۲۱ و قرنطینه حاصل از کرونا هشتمین سری از این رویداد امسال در سپتامبر ۲۰۲۳ برگذار گردید که بعد از ۲ سال وقفه با استقبال و واکنش فوق العاده‌ای از سمت مخاطبان خود همراه بود. این رویداد با حضور بیش از ۱۵۰ شرکت به عنوان یک پلتفرم[۱] (سکو) پیش‌گام در تجارت منسوجات فنی می‌باشد که توانسته است علاوه‌بر تجارت B۲B بر روی گردآوری انجمن و فعالان در جهت کشف فناوری‌های جدید در این بخش از منسوجات تمرکز دارد.

Intex India South Asia یکی از نمایشگاه‌های حوزه‌ی نساجی آسیای شرقی است که در کشورهای سری‌لانکا، بنگلادش و هند برگذار می‌گردد. این رویداد از سال ۲۰۱۵ در حال برگذاری است و بیش از ۳۵ کشور در آن حضور می‌یابند. این نمایشگاه بر محور محصولات صنعت نساجی مانند: الیاف، نخ، انواع پارچه، پوشاک ، لوازم جانبی مورد نیاز برای تولید، رنگ و مواد شیمیایی، خدمات تجهیزات آزمایشگاهی فعالیت دارد.

Heimtextil India یکی از نمایشگاه‌های حوزه منسوجات خانگی است که به طور سالانه برگذار می‌گردد. این رویداد بین‌المللی در کنار ایجاد فرصت تجارت، شامل سمینار و سخنرانی‌های با کیفیت در این حوزه می‌باشد که در شهر بمبئی برگذار می‌گردد.

[۱] Platform

پایداری در صنعت نساجی هند

پایداری در صنعت نساجی هند

صنعت نساجی هند یکی از قدیمی‌ترین و متنوع‌ترین صنعت این کشور است، که طیف وسیعی از محصولات از الیاف مصنوعی و طبیعی گرفته تا پوشاک و کالاهای دست ساز را در بر می‌گیرد. بخش نساجی که هفت درصد از تولید صنعتی کشور و حدود دو درصد از تولید ناخالص داخلی آن را تشکیل می‌دهد، از پایه‌های اصلی اقتصاد هند است. با سهم چشمگیر ۱۱.۴ درصدی در کل صادرات هند در سال های ۲۰۲۰-۲۰۲۱، این صنعت همچنان یک بازیگر کلیدی در بازار جهانی نساجی است. طبق گزارش بنیاد ارزش هند (IBEF)، اگر صنعت نساجی هند با نرخ متوسط سالانه ۱۰٪ تا سال ۲۰۲۶ رشد کند ارزشش این صنعت به ۱۹۰ میلیارد دلار می‌رسد[۲۱].

با این حال، صنعت نساجی با چالش‌های قابل توجهی در پایداری مواجه است، فرآیندهایی مانند رنگرزی و چاپ نه تنها مقادیر زیادی آب مصرف می‌کنند، بلکه مواد شیمیایی خطرناکی را نیز تخلیه می‌کنند که بر محیط زیست و سلامت انسان تأثیر می‌گذارد. برای مقابله با این چالش‌ها، تصمیمات و شیوه‌های پایدار مانند تصفیه آب و بهره‌وری انرژی اتخاذ شود[۲۱].

برای گام برداشتن در مسیر پایداری، تلاش جمعی از سوی همه ذینفعان ضروری است. آموزش، به عنوان یک محور، می‌تواند مهارت‌ها و مبانی لازم را برای عبور از چالش‌های پایداری القا کند. با تمرکز بر آموزش، هند می تواند صنعت نساجی پررونق را تضمین کند که از نظر اقتصادی قوی و از نظر زیست محیطی مسئولیت پذیر باشد. در نتیجه، آموزش به عنوان یک رکن حیاتی حمایت از صنعت نساجی، به ویژه در حوزه پایداری است. از طریق توسعه مهارت‌ها، نوآوری و تمرکز بر رویه‌های اخلاقی، آموزش می‌تواند پایه و اساس یک صنعت نساجی را ایجاد کند که هم از نظر اقتصادی و هم از نظر زیست‌محیطی شکوفا می‌شود و از محیط زیست برای نسل‌های آینده محافظت می‌کند. همکاری با آژانس‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد باعث افزایش بیشتر منابع مالی سبز برای کسب‌وکارهای کوچک و متوسط شده است و به انتقال پایداری این صنعت کمک می‌کند[۲۱].

پنبه هند و پایداری

پنبه هند یکی از الیاف مهم و عوامل موثر بر کشاورزی و صنعت این کشور است. پنبه به تنهایی بیش از نیمی از آفت‌کش‌های شیمیایی مورد استفاده در کل تولیدات کشاورزی در هند استفاده می‌کند. افزایش تقاضا، تولیدکنندگان پنبه را مجبور به اتخاذ روش‌های ناپایدار می‌کند که ممکن است از طریق استفاده بیش از حد از نهاده‌هایی مانند آب، کود و آفت‌کش‌ها چالش‌هایی را برای محیط زیست ایجاد کند. علاوه بر این تمامی کشاورزان تولیدکننده این محصول توانایی انبارداری، بسته بندیی و حمل و نقل صحیح و مناسب با این الیاف تا کمتر دچار آسیب و آلودگی گردد را ندارند[۲۲].

پنبه به دلیل ماهیت پرز مانند خود نیاز به نگهداری پوشیده دارد که نیازمند ایجاد زیرساخت در سطح مزارع، بازارها و حتی محل حلاجی آن می‌باشد. دولت هند در سال ۲۰۰۰ تصمیم گرفت، ماموریت فناوری بر روی پنبه (TMC[۱]) آغاز کند. این برنامه بر روی تولید، بهره‌وری و کیفیت پنبه تولید شده استوار بود و در ۴ زیر شاخه اصلی: ۱-تحقیقات، ۲-مدرنیزه و بهبود زیرساخت‌های بازار، ۳-توزیع فناوری بین کشاورزان و ۴-حلاجی و بسته بندی تقسیم‌بندی می‌شد، البته این برنامه در همه جهات پیشرفت نکرده است و توانسته است تنها بخشی از مشکلات را بر طرف نماید[۲۲].

[۱] Technology mission on cotton

تعداد بسیار کمی از صنایع و مناطق فروش بهبودیافته‌اند، لما بخش‌های اصلی هنوز نیازبه بهبود دارد. ادامه این طرح نیازمندبه بودجه هنگفت برای هریک از مناطق دریک‌بازه زمانی کوتاه است. پنبه در زمان چیدن، حمل و نقل، نگهداری و جابجایی باید از هر آلودگی محافظت شود که تنها با ارتقاء فناوری برای این اعمال می‌توان به آن دست یافت. از آنجایی که به دلیل کوچک بودن مزارع در کشور، مازاد قابل فروش کشاورز بسیار کمتر است و استفاده از فناوری مورد نیاز غیراقتصادی است بنابراین بهتر است مزارع نزدیک‌به هم‌به‌یک گروه تبدیل شوند وبه طور مشترک این فرآیند ممکانیزه را انجام برسانند[۲۲].

یکی از برنامه‌ها، وجود ابزارهای دقیق اندازه‌گیری خصوصیات ذاتی پنبه مانند استحکام، طول، ضخامت، وزن پرز و ... در محل فروش آن است تا قیمت بر اساس کیفیت پنبه نه مشاهدات به کشاورز پرداخت گردد. این شیوه به بهبود کیفیت و قیمت واقعی که باید به کشاورزان پرداخت شود و در نهایت به بررسی سوء رفتارهای بازار و وضعیت انحصاری آن کمک می‌کند[۲۲].

یکی از الزاماتی که در این برنامه حائز اهمیت می‌باشد، نیازهای فرآیند تولید محصول است، به طور مثال بذر با بالاترین درصد جولنه زنی و مقاوم در برابر بیماری‌هابه لندازه کافی در دسترس کشاورز قرار بگیرد، اگرچه در برابر رخداد برخی از تغییرات نامطلوب مانند تغییر آب و هوا نمی‌توان جلوگیری نمی‌توان نمود، اما سیستم‌های دقیق پیش‌بینی و دانش جهت انجام فعالیت‌های تدریجی در مدت زمان کاشت تا برداشت ارائه شود تا کشاورز را برای اقدامات و فعالیت‌های خود در این حین راهنمایی کند. برای دسترس نمودن کشاورزان برای تولید با کیفیت و ارگانیک پنبه نیاز است، آن‌ها را به گرفتن گواهینامه از سازمان‌های دولتی مربوطه تشویق گردند[۲۲].

شرکت پنبه هند (این شرکت تحت مالکیت وزارت منسوجات دولت هند است که در فعالیت‌های متنوع مرتبط با تجارت، تهیه و صادرات پنبه توزیع عادلانه پنبه در بین اجزای مختلف صنعت و کمک‌به واردات پنبه فعالیت می‌کند.) و سایر سازمان‌های مرکزی و دولتی مرتبط باید وارد شده و از همه بازارهای کشور با قیمت سودمند پنبه تهیه نمایند تا این بخش در آینده پایدار بماند و به صنعت نساجی کمک نماید. این بخش آینده‌ی روشنی دارد و هند امیدوار است پس از یک دهه به جایگاه اول تولید و مصرف این محصول تبدیل گردد[۲۲].

پایداری پوشاک هند

در سال ۲۰۱۹ در صنعت پوشاک و فشن هند تحولی بزرگی رقم خورد. بازار این بخش از صنعت با کالاهای محلی، زیست سازگار و منحصر بفرد بهبود یافت. بازار پوشاک این کشور با تقاضا بیشتر از ۱.۲ میلیارد نفر سالانه ۳۳ میلیارد دلار ارزش دارد. حال به تشریح چند برند که بر روی این بازار تاثیر موثری داشته‌اند، می‌پردازیم.

۱۱:۱۱

میا موریکاوا[۱] و شانی هیمانشو[۲] خالق این برند در دهلی‌نو بودند و توانستند در این شهر فروشگاهی مستقل که از جمله پایه‌های مد لوکس هند می‌باشد را ایجاد نمایند. این برند با بهره‌گیری از رنگ طبیعی نیل، اکسسوری‌های بازیافتی و نخ‌های پنبه با دست رسیده شده سعی در همگام شدن صنایع دستی در صنعت فشن داشتند. پوشاک بانوان این برند توانسته است لباس‌هایی را تولید نمایدتا بانوان در همه مکان و در هر مناسبتی مورد استفاده قرار دهند و میان لباس روز و شب آن‌ها تفاوتی وجود نداشته باشد.

بسیاری از پوشاک این برند، دستی رنگرزی شده‌اند و دارای رنگ‌های زرد اخرایی، قرمز روناسی، آبی نیل و ... می‌باشد. این برندبا چالش الگوهای مصرف وبه کارگیری از روش‌های طبیعی و پلیدار از موادبازیافتی برای تولید اکسسوری‌های خود استفاده می‌نماید که هدف آن از این اقدام تولید محصولاتی سازگار با محیط زیست است[۲۳].

Chola

این برند توسط سوهایا میسرا به وجود آمد. بسیاری از لباس‌های **Chola** از پارچه‌های بازیافتی ساخته شده از زباله‌های پس از مصرف ساخته شده‌اند. استفاده از پنبه بازیافتی و همچنین استفاده از روش های برش آزاد به این معنی است که چولا در طول فرآیند تولید خود کمترین زباله را تولید می‌کند. این برند در آنلاین شاپ خود مجموعه‌ای به نام کپسول ایجاد کرده است که در آن پوشاک ساده‌ای قرار گرفته شده است که با ترکیب شدن این پوشاک در کنار هم یک کمد جامع را بوجود آورد. هر یک از پوشاک این مجموعه متفکرانه تولید شده است[۲۳].

Maku

سانتانو داس[۳]، طراح این برند، طراحی لباس را راهی برای تفکر عمیق از فرهنگ هند می‌داند. این طراح با الهام از پوشاک مادر خود، سنت هند را وارد خط تولید پوشاک خود کرده است. این برند از ابریشم سفید طبیعی مالدا بنگال استفاده می‌کند تا ظاهر اصیل هندی خود را حفظ نماید، همچنین با احیای شیوه‌های سنتی بافندگی هندی و استخدام زنان هندی برای کار در کنار خود، یک محل کار محلی امن و منصفانه ایجاد کرده است تا تقویت پایداری برند را ادامه دهد.

یکی از شیوه‌هایی که مد امروزی را به چالش می‌کشد، محدود کردن انتخاب است. این برند مجموعه بسیار محدودی از محصولات و مواد را ارائه می‌کند و خریداران را مجبور می‌نماید عمداً هر قطعه را انتخاب کنند و ذاتاً برای هر قطعه ارزش قائل شوند. قطعات به دقت با جذابیت ظریفی از طریق فرآیندهای دست ساز طراحی شده‌اند[۲۳].

---

[۱] Mia Morikawa
[۲] Shani Himanshu
[۳] Santanu Das

Injiri

لباس Injiri، توسط چینار فاروقی[1]، از طرح‌های لباس سنتی هند الهام گرفته شده است. این طراح از سال ۲۰۰۹ از طریق این برند به حفظ تولید دست بافت و مد هند پرداخته است. فاروقی برای نفوذ این لباس‌های سنتی در خط مدرن جدید، شبکه‌ای از مجموعه‌های بافندگی دستی در سراسر هند ایجاد نمود. این برند منحصرا با پنبه ارگانیک و رنگ‌های طبیعی در لباس‌های سنتی و در عین حال مدرن خود به کار می‌برد.

اینجیری در خط تولید خود به جزئیات توجه حائز اهمیتی دارد و حس ارزش بی انتها به هریک از پوشاک خود می-بخشد، به این منظور با دنیای مد و فشن تضاد زیادی دارد. هر یک از پوشاک این برند دست ساز است و از زیبایی بسیاری برخوردار است به گونه ای که خریداران را وادار می‌کند هر قطعه را برای همیشه نگه دارند و با دقت با آن رفتار کنند. (پارچه و روش تولید آن خریداران را تشویق می‌کند تا لباس‌ها را کمتر بشویند، که از جهات مختلف به محیط زیست کمک می‌کند[۲۳].)

Ode to Odd

یکی دیگر از برندهایی است که توجه دقیقی به جزئیات دارد و پوشاک با کیفیت بالا به صورت دستی تولید می‌نماید. این برند از مواد سازگار با محیط زیست مانند پنبه ارگانیک، ابریشم و پشم استفاده می‌کند. آن‌ها از این مواد برای ایجاد طرح‌های آماده استفاده می‌کنند که باز هم مهارت بزرگی را نشان می‌دهد. این برند پوشاک خود را با استفاده از برش و دوخت دستی تولید می‌کند و از پارچه‌های ضایعاتی باقی مانده برای تولید گلدوزی و لیبل‌های خود به طور دستی استفاده می‌نماید[۲۳].

مد سبز و شیوه‌های سازگار با محیط زیست واقعاً در سراسر دنیا مد در حال گسترش است. به لطف حضور این برندها، صحنه مد هند هرگز یکسان نخواهد بود و شیوه‌های دوستدار محیط زیست در انقلاب مد پایدار مورد توجه طراحان هندی قرار گرفته است[۲۳].

[1] Chinar Farooqui

مراودات تجاری با ایران

مروری بر مراودات تجاری ایران و هند

تمامی اطلاعات این بخش از سایت گمرک ایران جمع آوری گردیده است که طبق اطلاعات زیر کشور ایران در طی ۴ سال اخیر و صرف نظر از سال قرنطینه حاصل از شیوع ویروس کرونا سعی در کاهش واردات و افزایش صادرات در مراوردات تجاری خود با هند داشته است. در سال ۱۴۰۱، واردات ایران از هند دارای ارزش ۲.۸ میلیارد دلار و صادرات ایران به هند دارای ارزش ۲.۱ میلیارد دلار بوده است که نسبت به سال گذشته به ترتیب ۱۸٪ و ۸۰٪ رشد یافته است.

عمده کالاهای وارد شده به هند از ایران شامل نفت و مواد معدنی، محصولات صنایع شیمیایی(نمک، کود، مواد شیمیایی و ...)، محصولات نباتی(قهوه، چای، دانه های روغنی، میوه و ...) و عمده کالاهای وارد شده به ایران از هند شامل محصولات نباتی و صنایع غذایی(غلات، شکر، میوه و ...)، محصولات صنایع شیمیایی(دارو، مواد شیمیایی، محصولات آرایشی و ...)، ماشین آلات می‌باشد.

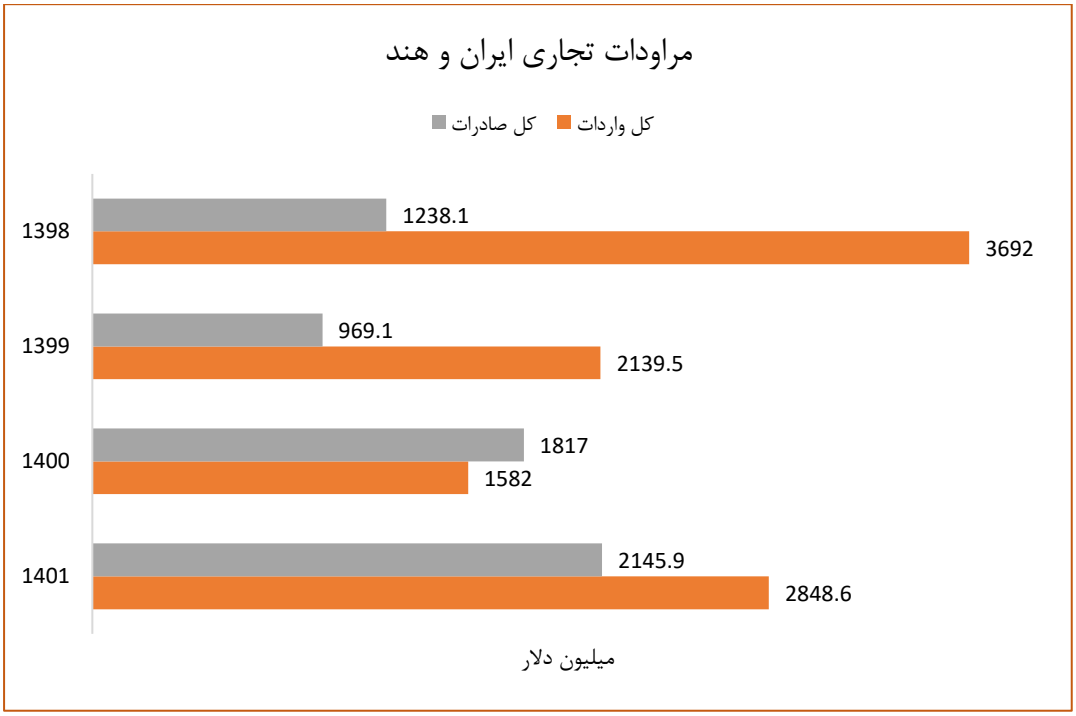

شکل ۳۰_مراودات تجاری ایران و هند از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱

در بخش نساجی روند تجارت این دو کشور در سال‌های اخیر باتوجه به کیفیت کالاهای نساجی و افزایش تقاضا ایران با رشد صنعت بر این دسته از کالاها همانند تجارت کل با کاهش واردات از هند و افزایش صادرات به این کشور همراه بوده است، علت شرایط تجاری کنونی را می‌توان به گسترش دسترسی هند به بازارهای کشورهای توسعه یافته و مشکلات تجاری ایران اعم از تحریم‌ها و مشکلات بانکی انتقال ارز سبب تغییر سیاست‌های تجاری این دو کشور شده است. واردات کالاهای نساجی ایران از هند ۲۳.۶ میلیون دلار و صادرات از آن ۶.۹ میلیون دلار بوده است که نسبت به تجارت کل سهمی کمتر از ۱ درصد دارا می‌باشد.

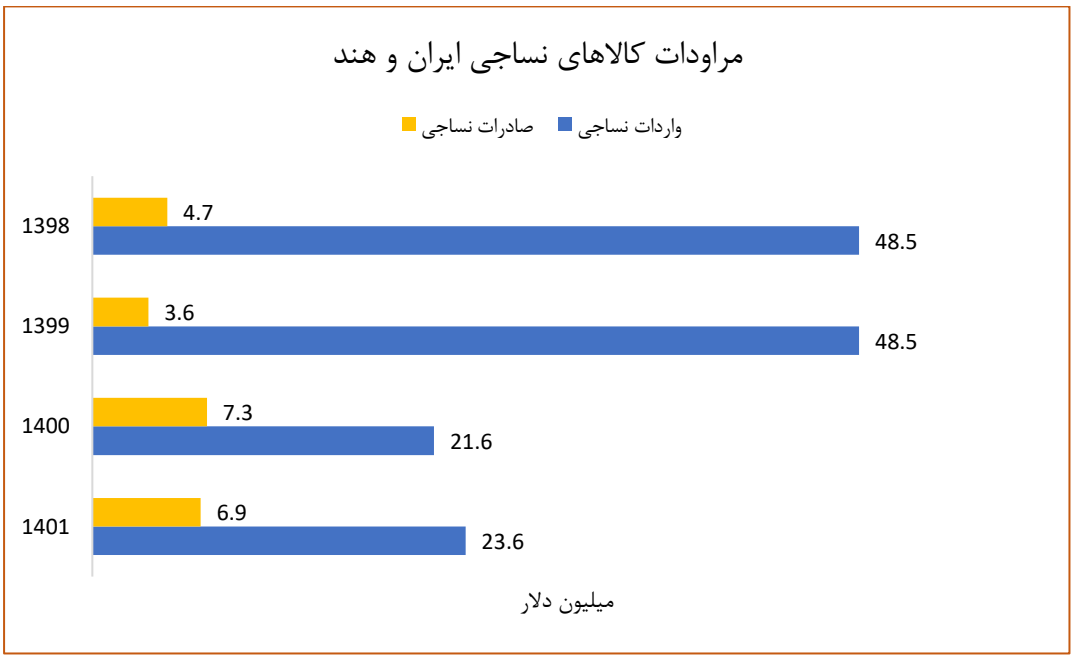

شکل ۳۱_مراودات تجاری کالاهای نساجی ایران و هند از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱

واردات نساجی ایران از هند عمدتا شامل گروه: ۱) پنبه (به صورت الیاف و نخ)، ۲) الیاف مصنوعی یکسره (انواع نخ‌های فیلامنتی پلی استر و انواع نخ‌های فیلامنتی ویسکوز) و ۳) الیاف مصنوعی منقطع (انواع الیاف و نخ اکریلیک و پلی‌استر) است و در بخش صادرات عمده گروه کالاهای صادرشده شامل گروه فرش و کفپوش (عمدتا به صورت انواع فرش دستباف و ماشینی) و پشم (عمدتا به صورت الیاف) می‌باشد.

جدول۴۹ـ وزن (تن) و ارزش واردات نساجی(هزار دلار) ایران از هند از ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱

واردات ایران	کد تعرفه	۱۳۹۸		۱۳۹۹		۱۴۰۰		۱۴۰۱	
		وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
ابریشم	۵۰	۰.۰۴	۵۶.۸	۴.۶	۱۵۲.۳	۶.۲	۲۰۵.۴	۰.۳	۱۴.۳
پشم	۵۱	۶۷.۶	۶۰۰.۱	۶۰.۷	۸۲۲.۲	۲۵.۲	۲۷۹.۹	۸.۶	۸۶.۶
پنبه	۵۲	۲۰۲۲۸.۳	۵۳۳۳۲	۴۹۴۵.۱	۱۱۱۲۱.۴	۲۸۹۵.۴	۹۱۹۴.۳	۲۵۸۳.۳	۸۶۶۰.۹
سایر الیاف طبیعی	۵۳	۱۲۵.۸	۲۲۸.۶	-	-	۱۲۷.۹	۲۶۸.۵	-	-
الیاف مصنوعی یکسره	۵۴	۴۶۱۴.۴	۱۰۲۹۵.۹	۱۳۷۵	۲۶۶۳	۸۷۵.۷	۲۷۸۰.۴	۹۹۵.۳	۳۴۱۷
الیاف مصنوعی منقطع	۵۵	۴۹۰۱۲.۹	۱۱۱۳۲۴.۳	۱۷۱۱۳.۳	۳۲۳۷۳.۲	۳۱۱۶.۴	۷۶۱۶.۸	۳۱۶۶۷.۹	۱۰۳۷۲.۷
منسوجات بی بافت	۵۶	۳۴.۲	۱۶۶.۶	۳۱.۷	۱۴۰.۲	۱۳.۴	۳۸.۱	۲۶.۳	۱۰۶.۹
پارچه تاری و پودی	۵۸	-	-	۰.۰۴	۰.۹	۶۷	۲۱۳.۵	۳۸.۱	۱۵۸.۹
منسوجات صنعتی	۵۹	۲۶۲.۹	۲۱۸۷.۲	۱۷۵.۸	۱۲۶۳.۴	۷۳.۳	۱۰۳۱.۱	۷۸.۱	۸۱۴.۲
سایر منسوجات آماده	۶۳	-	-	-	-	۰.۲	۴.۳	-	-
مجموع		۷۴۳۴۶.۳	۴۸۵۳۶.۸	۲۳۷۰۶.۶	۴۸۵۳۶.۸	۷۲۰۱.۲	۲۱۶۳۲.۹	۶۸۹۸.۲	۲۳۶۳۱.۸

منبع: گمرک

جدول۵۰ـ وزن (تن) و ارزش صادرات نساجی(هزار دلار) ایران به هند از ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱

صادرات ایران	کد تعرفه	۱۳۹۸		۱۳۹۹		۱۴۰۰		۱۴۰۱	
		وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
ابریشم	۵۰	۰.۵	۴.۱	۰.۵	۸.۵	-	-	-	-
پشم	۵۱	۷۶۲.۱	۷۶۵.۸	۱۷۷۷.۳	۱۵۷۴.۲	۳۰۶۲.۷	۲۶۳۴.۱	۱۰۸۷.۲	۹۵۱.۷
سایر الیاف طبیعی	۵۳	-	-	-	-	۱۸.۸	۲۲.۳	-	-
الیاف مصنوعی یکسره	۵۴	۱۴	۱۶.۵	۱۸.۵	۱۸	۴۴.۶	۴۴.۶	-	-
الیاف مصنوعی منقطع	۵۵	۲۳.۵	۳۰.۵	۲۰.۸	۱۴.۵	۱۳۳۰.۳	۱۵۶۵.۳	-	-
فرش و کفپوش	۵۷	۷۴۳.۵	۳۹۲۳.۱	۳۷۶.۲	۱۹۲۹.۶	۶۸۴.۳	۲۹۸۲.۴	۱۰۲۱.۴	۵۹۰۱.۶
پارچه تاری و پودی	۵۸	-	-	-	-	-	-	۰.۵	۵.۱
پوشاک غیر کشباف	۶۲	-	-	-	-	۰.۳	۵	-	-
سایر منسوجات آماده	۶۳	-	-	-	-	۰.۲	۲.۳	-	-
مجموع		۱۵۴۳.۸	۴۷۴۰.۳	۲۱۹۳.۷	۳۵۵۰.۲	۵۱۴۱.۱	۷۲۵۱.۲	۲۱۰۹.۲	۶۸۵۸.۵

منبع: گمرک

منابع

[۱] “Cotton - Types of Cotton, Production Process, Major Producers, Uses, and Sustainability,” *Fashinza*. https://fashinza.com/fabric/fabric-types/cotton-types-of-cotton-production-process-major-producers-uses-and-sustainability/

[۲] “All about Cotton Cultivation in India,” *unacademy*. https://unacademy.com/content/upsc/study-material/general-awareness/all-about-cotton-cultivation-in-india/#:~:text=Species of Cotton that are Grown%۳A,can be grown in farms.

[۳] Anupama۱۸۱۲, “Cotton Textile Industry in India,” *GeeksforGeeks*. https://www.geeksforgeeks.org/cotton-textile-industry-in-india/

[٤] A. Singh, “The World’s Top ۱۰ Wool Producing Countries,” *WorldAtlas*, ۲۰۲۲. https://www.worldatlas.com/articles/the-world-s-top-wool-producing-countries.html

[٥] “Largest wool-producing state in India: Rajasthan,” *WISDOMIAS*, ۲۰۱۸. https://wisdomiasonindia.wordpress.com/۲۰۱۸/۰٦/۱٦/largest-wool-producing-state-in-india-rajasthan/

[٦] W. Yarn, C. Mills, W. G. Units, and N. Zealand, “Indian Wool Industry”.

[۷] “Share of wool production in India during financial year ۲۰۲۲, by leading state,” *STATISTA*, ۲۰۲۲. https://www.statista.com/statistics/۱۳٥۷۱٦٦/india-wool-production-share-by-major-state/

[۸] “Wool Industry and Exports in India,” *IBEF*, ۲۰۲۳. https://www.ibef.org/exports/wool-industry-india

[۹] “Indian Silk Industry,” *Fibre2Fashion*, ۲۰۰٥. https://www.fibre۲fashion.com/industry-article/٤/indian-silk-industry

[۱۰] “jute industry and exports,” *indian trade portal*. https://www.indiantradeportal.in/vs.jsp?lang=۰&id=۰,۳۱,۲٤۱۰۰,۲۹۳۷۹

[۱۱] “Synthetic and Rayon Textiles Exports,” *IBEF*, ۲۰۲۳. https://www.ibef.org/exports/synthetic-and-rayon-textiles

[۱۲] Government of India, “Annual Report of Ministry of Textiles (۲۰۲۲-۲۳),” pp. ۱–۱٤٦, ۲۰۲۳.

[۱۳] “Man-Made Fibres,” *invest india*. https://www.investindia.gov.in/sector/textiles-apparel/man-made-fibres

[۱٤] “Clothing in India,” *wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Clothing_in_India

[۱٥] “How does India’s textile industry play a major role in garment production?,” *deepwear*. https://deepwear.info/blog/garment-in-india/

[۱٦] “Garment Manufacturing,” *wazir advisors*. https://wazir.in/garment-manufacturing-technical-textiles-and-textiles-manufacturing/#TM

[۱۷] O. Admin, “Top ۲٥ Clothing and Fashion Brands in India,” *ONLINE CLOTHING STUDY*. https://www.onlineclothingstudy.com/۲۰۲۲/۰٦/top-۲٥-clothing-and-fashion-brands-in.html

[۱۸] D. P. C. Dr. P. Chellasamy , Dr. P. Chellasamy, “Indian Textile Industry,” *FIBER2FASHION*, ۲۰۰٦. https://www.fibre۲fashion.com/industry-article/٥٤۳/indian-textile-industry#:~:text=HISTORY OF TEXTILE INDUSTRY&text=The traditional textile industry of,gloster near Calcutta in ۱۸۱۸

[۱۹] T. Minis and H. Indus, “Textile Machinery Industry in India,” no. September, ۲۰۲۱.

[۲۰] “India ITME ۲۰۲۲ witnessed several new products from global textile machinery manufacturers,” *TEXtalk.com*, ۲۰۲۲. https://textalks.com/india-itme-۲۰۲۲-witnessed-several-new-products-from-global-textile-machinery-manufacturers/

[۲۱] M. Srivastava, “Bridging Education and Sustainability: The Future of India’s Textile Industry,” *FIBER2FASHION*, ۲۰۲۳. https://www.fibre۲fashion.com/industry-article/۹۸۲۲/bridging-education-and-sustainability-the-future-of-india-s-textile-industry

[۲۲] S.S.Randhawa, “Sustainable practices for cotton farming in India,” *Fibre2Fashion*, ۲۰۱٤. https://www.fibre۲fashion.com/industry-article/۷۲۸۳/sustainable-practices-for-cotton-farming-in-india

[۲۳] Synzenbe, “India’s Fashion Industry, Rejuvenated,” *FIBER2FASHION*, ۲۰۲۰. https://www.fibre۲fashion.com/industry-article/۸٥٦۲/india-s-fashion-industry-rejuvenated